T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

VİYOLONSEL EĞİTİMİNE YÖNELİK OLARAK GELİŞTİRİLMİŞ BİR "ETÜT ANALİZ MODELİ"

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Başak GÜLER

ANKARA – 2007

T.C.
GAZİ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

VİYOLONSEL EĞİTİMİNE YÖNELİK OLARAK GELİŞTİRİLMİŞ BİR "ETÜT ANALİZ MODELİ"

DOKTORA TEZİ

Hazırlayan
Başak GÜLER

Tez Danışmanı
Prof. Dr. Türev BERKİ

ANKARA – 2007

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAY SAYFASI

Başak GÜLER'in "Viyolonsel Eğitimine Yönelik Olarak Geliştirilmiş Bir *Etüt Analiz Modeli*" başlıklı tezi, 27-06-2007 tarihinde jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı Müzik Öğretmenliği Bilim Dalı'nda **DOKTORA** tezi olarak kabul edilmiştir.

Adı Soyadı	İmza
Üye (Tez Danışmanı): Prof. Dr. Türev BERKİ	……
Üye : Prof. Dr. M. Cihat CAN	……
Üye : Yrd. Doç. Dr. Mehmet ŞEREN	……
Üye : Prof. Nuray ÖZEN	……
Üye : Doç. Dr. O. Evrim TUNCA	…….

ÖNSÖZ

Bu araştırmanın her aşamasında beni büyük bir titizlik ve özveri ile bilgilendiren, yönlendiren ve destekleyen danışmanım Prof. Dr. Türev Berki'ye şükranlarımı sunarım.

Ele alınan etütlerin analizi ve teknik çalışmaların oluşturulması aşamalarında değerli görüşlerine başvurduğum hocam Şinasi Çilden ve Doç. Dr. Ozan Evrim Tunca'ya ve tez izleme sürecinde bana yol gösteren Prof. Dr. M. Cihat Can ve Yrd. Doç. Dr. Mehmet Şeren'e teşekkürü bir borç bilirim.

Araştırmanın bilgisayar ortamında düzenlenmesi aşamasında yardımlarını esirgemeyen arkadaşlarım Ferit Bulut ve Özlem Akın'a, ayrıca, akademik çalışmalarıma verdiği maddi ve manevi destekle beni bu günlere taşıyan anneme sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Başak GÜLER

ÖZET

VİYOLONSEL EĞİTİMİNE YÖNELİK OLARAK GELİŞTİRİLMİŞ BİR "ETÜT ANALİZ MODELİ"

Güler, Başak
Doktora, Müzik Eğitimi Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Prof. Dr. Türev BERKİ
Haziran – 2007

Bu araştırmada, viyolonsel eğitimine yönelik özgün bir "etüt analiz modeli" geliştirilmiştir. *Teknik konular* ve *teknik çalışmalar* olmak üzere iki ana boyuttan oluşan bu model, Justus Johann Friedrich Dotzauer'in *113 Violoncello Etuden Band 1* başlıklı albümünden seçilen 34 etüt ve Sebastian Lee'nin *Melodische und Progressive Etüden für Violoncello, Opus 31* başlıklı albümünden seçilen 40 etüt üzerinde uygulanmıştır. Etüt analiz modelinin, viyolonsel eğitimcileri, öğrencileri ve icracılarının bu yöndeki çalışmalarına önemli yararlar sağlaması beklenmektedir.

ABSTRACT

AN `ETUDE ANALYSIS MODEL`
DEVELOPED FOR CELLO EDUCATION

Güler, Başak
Ph.D, Music Education
Advisor: Prof. Dr. Türev BERKİ
June – 2007

In this study, an original `etude analysis model` has been formed related to cello education. 34 etudes selected from *113 Violoncello Etuden Band 1* by Justus Johann Friedrich Dotzauer and 40 etudes selected from *Melodische und Progressive Etüden für Violoncello, Opus 31* by Sebastian Lee have been analyzed by applying this model which contains two main cathegories such as *technical subjects* and *exercises*. It has been expected that `etude analysis model` will contribute to the studies of cello educators, students and performers interested in this matter.

İÇİNDEKİLER

JÜRİ VE ENSTİTÜ ONAY SAYFASI iii
ÖNSÖZ iv
ÖZET v
ABSTRACT vi
İÇİNDEKİLER vii
TABLOLAR LİSTESİ xi
ŞEKİLLER LİSTESİ xii

BÖLÜM 1 1
GİRİŞ 1
1.1. Problem Durumu 2
1.2. Amaç 3
1.3. Önem 3
1.4. Sayıltılar 3
1.5. Sınırlılıklar 4
1.6. Araştırmaya Özgü Tanımlar 4
1.7. İlgili Yayın ve Araştırmalar 5
    1.7.1. Makaleler 5
    1.7.2. Lisansüstü Tezler 6

BÖLÜM 2 8
YÖNTEM 8
2.1 Yöntemin Genel Niteliği 8
2.2. Evren ve Örneklem 8
2.3. Etüt Analiz Modeli 13
2.4. Etüt Analiz Modelinin Seçilen Etüt Albümleri Üzerinde Uygulanması 14
2.5. Bulguların Sergilenmesi 14

BÖLÜM 3 15
3. BULGULAR VE YORUMLAR 15
3.1. SOL EL KULLANIMINA İLİŞKİN TEKNİK ÇALIŞMALAR 28
3.1.1. Teknik Konu 1: “Tona Adaptasyon” 28
3.1.1.1. Kaynak Etüt/Kesit 28
3.1.1.2. Teknik Çalışma 28
3.1.2. Teknik Konu 2: “Sağ ve Sol El Koordinasyonu” 29
3.1.2.1. Kaynak Etüt/Kesit 29
3.1.2.2. Teknik Çalışma 29
3.1.3 Teknik Konu 3: “Parmak Tutma” 29
3.1.3.1. Kaynak Etüt/Kesit 29
3.1.3.2. Teknik Çalışma 30
3.1.4. Teknik Konu 4: “Parmakları Hazır Tutma (çift sesten önce)” 30
3.1.4.1. Kaynak Etüt/Kesit 30
3.1.4.2. Teknik Çalışma 31
3.1.5. Teknik Konu 5: “Kent” 31
3.1.5.1. Kaynak Etüt/Kesit 31
3.1.5.2. Teknik Çalışma 32
3.1.6. Teknik Konu 6: “Entonasyon (çift seslerde)” 32
3.1.6.1. Kaynak Etüt/Kesit 32
3.1.6.2. Teknik Çalışma 32
3.1.7. Teknik Konu 7: “Entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde)” 33
3.1.7.1. Kaynak Etüt/Kesit 33
3.1.7.2. Teknik Çalışma 33
3.1.8. Teknik Konu 8: “Artikülasyon” 33
3.1.8.1. Kaynak Etüt/Kesit 33
3.1.8.2. Teknik Çalışma 34
3.1.9. Teknik Konu 9: “Entonasyon (arpejde)” 34
3.1.9.1. Kaynak Etüt/Kesit 34
3.1.9.2. Teknik Çalışma 35
3.1.10. Teknik Konu 10: “Tril” 35
3.1.10.1. Kaynak Etüt/Kesit 35

3.1.10.2. Teknik Çalışma 36
3.1.11. Teknik Konu 11: **“**Entonasyon (A2 aralığında)” 36
3.1.11.1. Kaynak Etüt/Kesit 36
3.1.11.2. Teknik Çalışma 37
3.1.12. Teknik Konu 12: “Ajelite” 37
3.1.12.1. Kaynak Etüt/Kesit 37
3.1.12.2. Teknik Çalışma 38
3.1.13. Teknik Konu 13: “Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)” 38
3.1.13.1. Kaynak Etüt/Kesit 38
3.1.13.2. Teknik Çalışma 39
3.1.14. Teknik Konu 14: “Entonasyon (m2, M2, m3, M3 aralıklarında)” 39
3.1.14.1. Kaynak Etüt/Kesit 39
3.1.14.2. Teknik Çalışma 39
3.2. SAĞ EL KULLANIMINA İLİŞKİN TEKNİK ÇALIŞMALAR 40
3.2.1. Teknik Konu 1: “8-16 Legato” 40
3.2.1.1. Kaynak Etüt/Kesit 40
3.2.1.2. Teknik Çalışma 40
3.2.2. Teknik Konu 2: “Tel Değiştirme (legatoda)” 41
3.2.2.1. Kaynak Etüt/Kesit 41
3.2.2.2. Teknik Çalışma 41
3.2.3. Teknik Konu 3: “Legato ve Spiccatonun Ardarda Kullanımı” 42
3.2.3.1. Kaynak Etüt/Kesit 42
3.2.3.2. Teknik Çalışma 42
3.2.4. Teknik Konu 4: “6” Legato 42
3.2.4.1. Kaynak Etüt/Kesit 42
3.2.4.2. Teknik Çalışma 43
3.2.5. Teknik Konu 5: “Staccato (yay ortasında)” 43
3.2.5.1. Kaynak Etüt/Kesit 43
3.2.5.2. Teknik Çalışma 44
3.2.6. Teknik Konu 6: “Staccato ve Legatonun Ardarda Kullanımı” 44
3.2.6.1. Kaynak Etüt/Kesit 44
3.2.6.2. Teknik Çalışma 45

3.2.7. Teknik Konu 7: “Yay Hızını Dengeleme” 45
3.2.7.1. Kaynak Etüt/Kesit 45
3.2.7.2. Teknik Çalışma 46
3.2.8. Teknik Konu 8: “Détaché ” 46
3.2.8.1. Kaynak Etüt/Kesit 46
3.2.8.2. Teknik Çalışma 47
3.2.9. Teknik Konu 9: “Legato ve Détachénin Ardarda Kullanımı” 47
3.2.9.1. Kaynak Etüt/Kesit 47
3.2.9.2. Teknik Çalışma 47
3.2.10. Teknik Konu 10: “Tel Değiştirme” 48
3.2.10.1. Kaynak Etüt/Kesit 48
3.2.10.2. Teknik Çalışma 48

BÖLÜM 4 49
SONUÇ VE ÖNERİLER 49
4.1. Sonuçlar 49
4.2. Öneriler 53

KAYNAKÇA 57

EKLER 59
EK-1 60
EK-2 99

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 1. 2004-2005 Eğitim-Öğretim Yılı itibariyle, Ülkemizde Bireysel Çalgı Eğitimi (Viyolonsel) Dersinin Gerçekleştirildiği Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları 9
Tablo 2. Ülkemizde Bireysel Çalgı Eğitimi (Viyolonsel) Dersinin Gerçekleştirildiği Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Kullanılan Etüt Albümleri 10
Tablo 3. Dotzauer'in "*113 Violoncello Etüden*" Başlıklı Albümünde Kapsanan Etütlerin İçerdiği Teknik Konular 15
Tablo 4. Lee'nin "*Melodische und Progressive Etüden für Violoncello, Opus 31*" Başlıklı Albümünde Kapsanan Etütlerin İçerdiği Teknik Konular 19
Tablo 5. Dotzauer ve Lee'de Sol El Kullanımına İlişkin "Ortak" Teknik Konular 24
Tablo 6. Dotzauer ve Lee'de Sağ El Kullanımına İlişkin "Ortak" Teknik Konular 25
Tablo 7. Sol El Kullanımına İlişkin Olarak Yazılacak Teknik Çalışmalar için Seçilen Etütler/Kesitler 26
Tablo 8. Sağ El Kullanımına İlişkin Olarak Yazılacak Teknik Çalışmalar için Seçilen Etütler/Kesitler 27
Tablo 9. Sol El Kullanımına İlişkin Teknik Kategorilerin Ele Alınma Sıklığı 50
Tablo 10. Sağ El Kullanımına İlişkin Teknik Kategorilerin Ele Alınma Sıklığı 51
Tablo 11. 2007 İtibariyle, Ülkemiz Üniversitelerinin Web Sayfalarında "Bireysel Çalgı Eğitimi (Viyolonsel)" Dersi Bilgilerine İlişkin Bulgular 56

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1. Lee, Op.31, I/17, ölçü nr.: 5-6 28
Şekil 2. Lee, Op.31, I/17, Teknik Çalışma 28
Şekil 3. Lee, Op.31, I/14, ölçü nr.: 1-2 29
Şekil 4. Lee, Op.31, I/14, Teknik Çalışma 29
Şekil 5. Lee, Op.31, II/27, ölçü nr.: 30-31 29
Şekil 6. Lee, Op.31, II/27, Teknik Çalışma 30
Şekil 7. Lee, Op.31, II/24, Teknik Çalışma 30
Şekil 8. Lee, Op.31, II/24, ölçü nr.: 78-79 31
Şekil 9. Lee, Op.31, I/22, ölçü nr.: 12-14 31
Şekil 10. Lee, Op.31, I/22, Teknik Çalışma 32
Şekil 11. Lee, Op.31, II/38, ölçü nr.: 5-8 32
Şekil 12. Lee, Op.31, II/38, Teknik Çalışma 32
Şekil 13. Dotzauer, 113 Etüt, I/32, ölçü nr.: 39-40 33
Şekil 14. Dotzauer, 113 Etüt, I/32, Teknik Çalışma 33
Şekil 15. Dotzauer, 113 Etüt, I/20, ölçü nr.:1-4 33
Şekil 16. Dotzauer, 113 Etüt, I/20, Teknik Çalışma 34
Şekil 17. Dotzauer, 113 Etüt, I/26, ölçü nr.:11-12 34
Şekil 18. Dotzauer, 113 Etüt, I/26, Teknik Çalışma 35
Şekil 19. Lee, Op.31, I/20, ölçü nr.: 28-31 35
Şekil 20. Lee, Op.31, I/20, Teknik Çalışma 36
Şekil 21. Dotzauer, 113 Etüt, I/12, ölçü nr.: 7,11,15 36
Şekil 22. Dotzauer, 113 Etüt, I/12, Teknik Çalışma 37
Şekil 23. Dotzauer, 113 Etüt, I/15, ölçü nr.: 11-15 37
Şekil 24. Dotzauer, 113 Etüt, I/15, Teknik Çalışma 38
Şekil 25. Dotzauer, 113 Etüt, I/9, ölçü nr.: 36-37 38
Şekil 26. Dotzauer, 113 Etüt, I/9, Teknik Çalışma 39
Şekil 27. Dotzauer, 113 Etüt, I/18, ölçü nr.: 29-30 39
Şekil 28. Dotzauer, 113 Etüt, I/18, Teknik Çalışma 39
Şekil 29. Dotzauer, 113 Etüt, I/8, ölçü nr.:1-4 40

Şekil 30. Dotzauer, 113 Etüt, I/8, Teknik Çalışma 40
Şekil 31. Lee, Op.31, II/29, ölçü nr.: 50-55 41
Şekil 32. Lee, Op.31, II/29, Teknik Çalışma 41
Şekil 33. Lee, Op. 31, I/12, ölçü nr.: 1-4 42
Şekil 34. Lee, Op. 31, I/12, Teknik Çalışma 42
Şekil 35. Dotzauer, 113 Etüt, I/31, ölçü nr.: 1-2 42
Şekil 36. Dotzauer, 113 Etüt, I/31, Teknik Çalışma 43
Şekil 37. Lee, Op.31, II/37, ölçü nr.: 3-6 43
Şekil 38. Lee, Op.31, II/37, Teknik Çalışma 44
Şekil 39. Dotzauer, 113 Etüt, I/32, ölçü nr.: 1-2 44
Şekil 40. Dotzauer, 113 Etüt, I/32, Teknik Çalışma 45
Şekil 41. Lee, Op. 31, I/5, ölçü nr.: 36-39 45
Şekil 42. Lee, Op. 31, I/5, Teknik Çalışma 46
Şekil 43. Lee, Op. 31, I/18, ölçü nr.: 9-10 46
Şekil 44. Lee, Op. 31, I/18, Teknik Çalışma 47
Şekil 45. Dotzauer, 113 Etüt, I/24, ölçü nr.: 1-2 47
Şekil 46. Dotzauer, 113 Etüt, I/24, Teknik Çalışma 47
Şekil 47. Dotzauer, 113 Etüt, I/29, ölçü nr.: 1-6 48
Şekil 48. Dotzauer, 113 Etüt, I/24, Teknik Çalışma 48

BÖLÜM I

1. GİRİŞ

Viyolonsel eğitiminin hedefleri arasında, öğrencide sağlam bir teknik ve inandırıcı bir ifade gücü oluşturmanın en üst sıralarda yer aldığı bilinen bir gerçektir. Bununla birlikte, herhangi bir viyolonsel eserini doğru ve etkili bir biçimde yorumlama ve giderek bir ifade tarzı oluşturma gibi yüksek düzeyde bir amacın gerçekleşmesinde önşart olarak "söz konusu eserdeki tüm teknik güçlükleri aşarak bir teknik rahatlık ve kolaylığa ulaşma" aşamasının sağlanması gerektiği iddiasında bulunmak yanlış bir yaklaşım olmaz (Berki, 1994: 1-2).

"İcracının çalgısı üzerindeki teknik gelişiminin sağlanması amacıyla yaratılan özel bir kompozisyon" olarak tanımlanabilecek olan *etüt* kavramı (Scholes, 1992: 336; Sadie, 1995: 291), hemen her çalgıda olduğu gibi viyolonsel eğitimi ve repertuvarının da vazgeçilmez öğelerinden biridir (Lin, 2006; Slavich, 2002; Sakar, 1997: 110-111-112; Tunca, 2003: 55-56; Tunca, 2004; Aksu, 2003: 80-81; Herfurt, 1967: 1-35; Mooney, 2003: 5-104). "Her etüt, içerdiği bir ya da birden çok teknik hedefle, öğrenci/icracının repertuvarına aldığı eserlerde karşılaşabileceği pek çok güçlüğün giderilmesinde önemli rol oynar" (Cüceoğlu ve Berki, 2007:228). Şu halde, her etüdün, "kapsadığı teknik konular" ve "bu konuları çalışma yöntemleri" temelinde gerek analitik ve gerekse yaratıcı bir yaklaşımla irdelenmesinde büyük yarar olacağı açıktır.

Bu durum, viyolonsel etütlerinde teknik hedeflerin en doğru şekilde saptanarak öğretilmesi ve çalışılması amaçlarına yönelik olarak, özgün bir analiz yönteminin ortaya konmasını gerektirmekte ve bu gereklilik, bu doğrultuda bir bilimsel araştırmanın gerçekleştirilmesini zorunlu kılmaktadır.

1.1. Problem Cümlesi ve Alt Problemler

Araştırmada, bu gereklilik ve zorunluluktan hareketle şu ana problem cümlesi oluşturulmuştur:

Viyolonsel etütlerinin öğretilmesi ve çalışılmasına ilişkin olarak, müzik performansının "teknik" boyutuyla sınırlı kalmak üzere, *yaratıcılık* yaklaşımını da içine alan özgün bir "etüt analiz modeli" nasıl oluşturulabilir ve bu yöntemin uygulamadaki görünümü nasıldır?

Söz konusu ana problemin çözümü için aşağıdaki alt problemlere yanıt aranmıştır:

1. Bir viyolonsel etüdünde sol el kullanımına ilişkin olarak kapsanan teknik konular nelerdir?

2. Bir viyolonsel etüdünde sağ el kullanımına ilişkin olarak kapsanan teknik konular nelerdir?

3. Bir viyolonsel etüdünde sol el kullanımına ilişkin olarak kapsanan teknik konuların özümsenmesine yönelik ne gibi teknik çalışmalar oluşturulabilir?

4. Bir viyolonsel etüdünde sağ el kullanımına ilişkin olarak kapsanan teknik konuların özümsenmesine yönelik ne gibi teknik çalışmalar oluşturulabilir?

1.2. Amaç

Araştırmanın gerçekleştirilmesindeki temel amaç, viyolonsel etütlerinin öğretilmesi ve çalışılması süreçlerine yönelik olarak, özgün bir "etüt analiz modeli"nin ortaya konmasıdır. Araştırmanın, bu yönüyle ülkemiz viyolonsel eğitimcileri ve öğrencileri için bir *başvuru kılavuzu* niteliği taşıması hedeflenmektedir.

1.3. Önem

Araştırma, ortaya koyduğu özgün model nedeniyle, bu konuda ülkemizde yapılan ilk doktora tez çalışması oluşu, ileride gerçekleştirilebilecek benzer araştırmalara ışık tutabilecek bir konumda yer alması ve özellikle viyolonsel eğitimi ile ilgili tüm kurum, kuruluş ve kişilere kaynak olabilme niteliği taşıması nedeniyle önem arzetmektedir.

1.4. Sayıltılar

Araştırmanın planlanması ve gerçekleştirilmesinde aşağıdaki sayıltılardan hareket edilmiştir:

1. Araştırmanın örneklemi, ülkemiz üniversitelerinin Müzik Öğretmenliği Anabilim dallarında uygulanan Bireysel Çalgı Eğitimi (Viyolonsel) derslerinde kullanılan tüm viyolonsel etütlerini temsil edebilir niteliktedir.

2. İzlenen yöntem, araştırmanın amacına, konusuna ve kapsadığı ana problem ve alt problemlerin çözümüne uygundur.

1.5. Sınırlılıklar

Araştırma,

1. Viyolonsel eğitiminde kullanılan etütlerle sınırlıdır.

2. Müzik performansının "teknik" boyutuyla sınırlıdır. "Yorum" unsuru araştırma kapsamı dışında bırakılmıştır.

1.6. Araştırmaya Özgü Tanımlar

Araştırmada kullanılan aşağıdaki dokuz kavram/terimin araştırma ile sınırlı tanımları şunlardır:

Etüt Analiz Modeli: Viyolonsel etütlerine ilişkin olarak, esas itibariyle *teknik konuların belirlenmesi* ve *teknik çalışmaların oluşturulması* olmak üzere iki ana boyutu kapsayan özgün bir model

Teknik Konu: Bir etüt kesitinde, öğrenci/icracıya kazandırılma amacıyla konu edilen "teknik beceri"

Ajelite: Hızlı çalabilme yetisi

Kent: Aynı parmağı kullanarak yanaşık iki teldeki beşli aralığı ardarda çalabilmek amacıyla, parmağın her iki teli de kapsayacak şekilde basılması

Entonasyon: Tonda kalarak çalma (Scholes, 1992; 519-520)

Artikülasyon: Her bir sesin başlangıç ve bitiş noktasının net biçimde algılanmasını sağlayan çalış biçimi (Sadie, 1995: 643)

Pus: *Pouce* (Fr.); viyolonselde başparmak kullanımı (Scholes, 1992: 822)

"4" legato: Bir eserde legatonun dört sesi kapsaması; *dört bağlı* çalış

Détaché: "Her notanın tek bir çekme ya da itme hareketiyle seslendirilmesi" (Scholes, 1992: 289; Randel, 1986: 105)

Spiccato: Seslerin yayın zıplatılmasıyla elde edilmesi (Sadie, 1995: 829; Randel, 1986: 105)

1.7. İlgili Yayın ve Araştırmalar

Gerçekleştirilen literatür taraması sonucunda, "viyolonsel etütlerinin analizi" konusuna odaklanan, üçü yabancı dilde ve üçü Türkçe'de olmak üzere toplam altı bilimsel çalışmaya erişilmiş bulunulmaktadır.

1.7.1. Makaleler

I-Bei Lin tarafından 2006'da kaleme alınan *Pedogogical Reference of David Popper's Hohe Schule des Violoncellspiels-Vierzig Etuden, Op.73* başlıklı makalede, David Popper'in Opus 73 eser sayılı albümünde yer alan 40 etütte, tonaliteler, hız

terimleri, ritmik yapılar ve sağ el /sol el kullanımına ilişkin konular saptanmış; çalışma sonunda ise söz konusu etütler kolaydan zora doğru sıralanmıştır.

Richard Slavich'in 2002 tarihli *A Player's Guide To The Popper Etudes* başlıklı makalesinde, David Popper'in Opus 73 eser sayılı albümünde yer alan 40 etüdün içerdiği teknik güçlüklere işaret edilmekte ve söz konusu etütlerin, çalıcıların hangi olası teknik sorunlarını giderdiği gösterilmektedir. *Yay çalışmaları* ve *sol ele ilişkin teknik konular* olmak üzere iki bölümden oluşan çalışmada, Popper etütlerinin tonaliteleri, zorluk dereceleri ve hazırlayıcısı olduğu eserler de sergilenmektedir.

1.7.2. Lisansüstü Tezler

Ozan Evrim Tunca'nın, 2003'te Florida State University School of Music'te doktora tezi olarak kabul edilen *Most Commonly Used Etude Books By Cello Teachers in American Colleges and Universities* başlıklı çalışmasında, ABD'de bulunan kolej ve üniversiteler bünyesindeki müzik okullarında viyolonsel eğitimine yönelik olarak kullanılan ortak etüt albümleri saptanmış ve öğretim elemanlarının etüt seçimindeki kriterleri belirlenmiştir. Popper, Schroeder, Servais, Dotzauer, Duport, Grützmacher, Piatti, Merk ve Franchomme'un etütlerinden kesitlere yer verilen çalışmada, söz konusu etütlerin çalıştırdığı teknik konular sergilenmiştir.

Semra Aksu'nun, 2003'te Dokuz Eylül Üniversitesi Güzel Sanatlar Enstitüsü'nde yüksek lisans tezi olarak kabul edilen *Viyolonsel Tekniğinde İleri Düzey Etütlerin Yazarları ve 20 Etüt Çözümlemesi* başlıklı çalışmasında, Bazelaire, Dotzauer, Duport, Grützmacher, Pais, Piatti, Popper ve Schofield'a ait 20 etüt üzerinde armonik, formal ve teknik analizler gerçekleştirilmiştir. Çalışmada, söz konusu etütlere yönelik çalışma aşamalarında kullanmak amacıyla, yardımcı etütler ve hazırlayıcı teknik çalışmalar da yer almaktadır.

Mete Burubatur'un, 2006'da Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisans tezi olarak kabul edilen *Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Birinci Sınıf 1. ve 2. Yarıyıl Viyolonsel Eğitiminde En Çok Kullanılan Metot, Etüt ve Egzersizlerin İncelenmesi* başlıklı çalışmasında, Dotzauer, Feuillard, Lee, Werner ve Sevcik'in çeşitli albümlerindeki etütlerin tonaliteleri ve etütlerde kapsanan teknik konulara ilişkin istatistiksel bulgular yer almaktadır.

Mümtaz Hakan Sakar'ın, 1997'de Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde yüksek lisans tezi olarak kabul edilen *Viyolonsele Başlarken Çalgı Tekniği İçin Gerekli Olan Temel Metotların Dökümü ve Bunların Analizi* başlıklı çalışmasında, viyolonsel eğitimine önemli katkılarda bulunan bestecilerin yaşam öyküleri, viyolonsel eğitiminde başlangıç metotlarının içerikleri ve öğretim yöntemleri ve söz konusu metotlar yanında kullanılması zorunlu olan etüt ve alıştırma kitaplarına ilişkin bilgi ve bulgulara yer verilmiştir.

BÖLÜM II

2. YÖNTEM

2.1. Yöntemin Genel Niteliği

Araştırmada esas itibariyle "müzikal analiz" yöntemi izlenmiştir. Bununla birlikte, etütlere ilişkin teknik çalışmaların yazılması ise, kendine özgü bir "sentez" niteliği taşımaktadır. *Etüt Analiz Modeli*, çalışmanın gereklerine uygun olarak tüm aşamaları ve ayrıntılarıyla tez danışmanı ve araştırmacı tarafından oluşturulmuştur. Ayrıca, bulguların elde edilmesi sürecinin her aşamasında "viyolonsel sanatçısı ve eğitimcisi" niteliklerine sahip iki uzman görüşüne de başvurulmuştur.

2.2. Evren ve Örneklem

Çalışmada evren, viyolonsel için yazılmış tüm etütler olup, alt evren ise, 2004-2005 Eğitim-Öğretim Yılı itibariyle, ülkemiz üniversitelerinin Müzik Öğretmenliği Anabilim dallarının Lisans Eğitim-Öğretim programlarında yer alan *Bireysel Çalgı Eğitimi (Viyolonsel)* derslerinde kullanılan viyolonsel etütleridir.

Tablo 1. 2004-2005 Eğitim-Öğretim Yılı itibariyle, Ülkemizde Bireysel Çalgı Eğitimi (Viyolonsel) Dersinin Gerçekleştirildiği Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalları

			Viyolonsel Eğitimi Veren-Alan					
Sıra Nr.	**Üniversite**	**Fakülte**	**Öğretim Elemanı Sayısı**	**Öğrenci Sayısı**				
				Lsn 1	**Lsn 2**	**Lsn 3**	**Lsn 4**	**Toplam**
1	Abant İzzet Baysal	Eğitim	1	5	3	4	5	17
2	Atatürk	Kazım Karabekir Eğitim	1	4	4	6	3	17
3	Balıkesir	Eğitim	1	2	2	2	-	6
4	Cumhuriyet	Eğitim	1	3	3	3	1	10
5	Dokuz Eylül	Eğitim	1	2	4	1	4	11
6	Gazi	Gazi Eğitim	4	6	4	2	7	19
7	Gaziosmanpaşa	Eğitim	2	3	5	3	2	13
8	Harran	Fen-Edebiyat	1	3	3	5	2	13
9	İnönü	Eğitim	2	6	7	6	2	21
10	Karadeniz Teknik	Eğitim	1	4	4	4	4	16
11	Marmara	Eğitim	1	2	3	3	3	11
12	Muğla	Eğitim	1	3	3	3	_	9
13	Ondokuz Mayıs	Eğitim	1	4	1	1	4	10
14	Pamukkale	Eğitim	1	4	4	2	3	13
15	Selçuk	Eğitim	1	3	2	2	2	9
16	Süleyman Demirel	Eğitim	1	2	2	2	2	8
17	Uludağ	Eğitim	2	4	4	4	4	16
18	Yüzüncü Yıl	Eğitim	1	2	1	_	_	3

Tablo 1'de sergilenen eğitim kurumlarında Bireysel Çalgı Eğitimi (Viyolonsel) dersini vermekte olan tüm öğretim elemanları ile sözlü görüşme yapılarak, söz konusu derslerde kullanılan tüm etüt albümleri saptanmıştır.

Tablo 2. Ülkemizde Bireysel Çalgı Eğitimi (Viyolonsel) Dersinin Gerçekleştirildiği Müzik Öğretmenliği Anabilim Dallarında Kullanılan Etüt Albümleri

Sıra Nr.	Etüt Albümü	Etüt Albümünün Kullanıldığı Üniversite/Üniversiteler	Etüt Albümünün Kullanıldığı Üniversite Sayısı
1	ANTAL, *Violoncello Tutor*, Band I-V	Uludağ	1
2	BUKINNIK, Viyolonsel Albümü	Karadeniz Teknik	1
3	COSSMANN, *Studies for Development of Agility of Fingers*	Atatürk, Gazi, Muğla, Uludağ	4
4	**DOTZAUER, 113*"Violoncello-Etüden" Exercises for Violoncello Band 1-2-3-4***	Abant İzzet Baysal, Atatürk, Balıkesir, Cumhuriyet, Gazi, Gaziosmanpaşa, Karadeniz Teknik, Muğla, Ondokuz Mayıs, Pamukkale, Selçuk, Uludağ	12
5	DOTZAUER, *Violoncello Tutor Methode de Violoncello (Klingenberg) Band I-II-III*	Dokuz Eylül, Ondokuz Mayıs	2
6	DUPORT, *21 Exercises Pour Violoncelle*	Gazi, Karadeniz Teknik, Ondokuz Mayıs, Selçuk, Uludağ	5
7	FRANCHOMME, *12 Etuden Für Violoncello,* Op.35	Gazi, Uludağ	2
8	FRANK, *Tonleitern und Dreiklange Für Violoncello*	Gazi, Uludağ	2
9	FEUILLARD, *Daily Exercises*	Abant İzzet Baysal, Gazi, Marmara, Ondokuz Mayıs, Uludağ, Yüzüncü Yıl	6

10	FEUILLARD, *60 Etudes Du Jeune Violoncelliste*	Atatürk, Dokuz Eylül, Gazi, Ondokuz Mayıs, Uludağ, Yüzüncü Yıl	6
11	GRÜTZMACHER, *12 Etuden Für Violoncello Heft 1,* Op. 38	Cumhuriyet, Gazi, Harran, Karadeniz Teknik, Uludağ	5
12	GRÜTZMACHER, *12 Etuden Für Violoncello Heft 2,* Op.38	Gazi	1
13	GRÜMMER, *40 Etüt*	Atatürk	1
14	JORDANOV, *Violoncello Technique Band 1*	Uludağ	1
15	KLENGEL, *Technical Studies*	Gazi	1
16	KUMMER, *10 Melodische Etüden Für Violoncello,* Op. 57	Gazi, Uludağ	2
17	KUMMER, Op. 60	Karadeniz Teknik	1
18	LEE, *40 Easy Studies For Violoncello*, Op.70	Abant İzzet Baysal, Cumhuriyet, Gazi, Gaziosmanpaşa, Marmara, Muğla, Ondokuz Mayıs, Pamukkale, Uludağ	9
19	LEE, *12 Melodische Etüden Für Violoncello*	Abant İzzet Baysal, Balıkesir, Cumhuriyet, Gazi, Gaziosmanpaşa, Muğla, Marmara, Ondokuz Mayıs, Pamukkale, Selçuk, Uludağ	11

20	**LEE, *Melodische und Progressive Etüden Für Violoncello*, Op. 31**	Abant İzzet Baysal, Atatürk, Balıkesir, Cumhuriyet, Dokuz Eylül, Gazi, Gaziosmanpaşa, Harran, Marmara, Muğla, Ondokuz Mayıs, Pamukkale, Uludağ	13
21	LEE, *Etütler,* Op.113	Atatürk	1
22	MARDOROVSKI, *Seçilmiş Etütler*	Atatürk	1
23	MATZ, Etütler	Gazi	1
24	MERK, *20 Studien Für Violoncello,* Op. 11	Gazi, Marmara, Uludağ	2
25	MIEDLAR, *Method For The Violoncello Band I, II*	Uludağ	1
26	MORDOREVSKY, *Uzoki igzı na violonçeli*	Dokuz Eylül, Uludağ	2
27	PIATTI, *Başlangıç Metodu 1-2. Defterler*	Gazi, Karadeniz Teknik, Marmara	3
28	POPPER, *2 Viyolonsel İçin 15 Melodik Etüt*	Atatürk	1
29	POPPER, *High School of Cello Playing 40 Etüdes For Cello,* Op. 73	Gazi, Karadeniz Teknik, Marmara, Uludağ	4
30	SAPOJNIKOV, *Meiodika obuçeniya violonçelnay Tehniki*	Dokuz Eylül, Uludağ	2
31	SCHOFIELD, *12 Teknik Etüt*	Karadeniz Teknik	1
32	SCHRÖDER, *Book 2,* Op.57	Gazi	1
33	SCHULZ, *Studien Werke*	Gazi	1
34	SERVAIS, Op. 11	Karadeniz Teknik	1
35	SEVCIK, *Violoncello Works* Op. 1, Op. 2, Op. 3, Op. 8	Atatürk, Cumhuriyet, Gazi, Harran, Uludağ	5

36	SOMLO, *Studienwerke Für Violoncello*	Uludağ	1
37	STUTSCHEWSKY, *"Spieltechnic Arf Den Cello" Heft I, II*	Gazi, Marmara, Uludağ	3
38	SVIRKIS, *Maho Violoncelle Etütler*	Cumhuriyet	1
39	WERNER, *Praktische Violoncello Schule (Standart Violoncello-Method) Band I, II*	Abant İzzet Baysal, Atatürk, Balıkesir, Cumhuriyet, Gazi, Harran, Karadeniz Teknik, Uludağ	8
40	WILKOMIRSKI, *12 Etudes*	Gazi	1
41	WILLE, *Tonleitern-Studien Für Violoncello*	Uludağ	1

Tablo 2'de görüldüğü gibi, Justus Johann Friedrich Dotzauer'in "*113 Violoncello Etüden Band 1*" (Dotzauer, t.y.) ve Sebastian Lee'nin "*Melodische und Progressive Etüden für Violoncello, Opus 31*" (Lee, 1931) başlıklı etüt albümleri, "en çok tercih edilme" bakımından, kullanıldıkları farklı Anabilim Dalı sayısı itibariyle en üst iki sırayı işgal etmekte olduğundan (Güler ve diğerleri, 2006: 567) çalışmanın örneklemini oluşturmaktadır.

2.3. Etüt Analiz Modeli

Etüt analiz modeli, esas itibariyle *teknik konuların belirlenmesi* ve *teknik çalışmaların oluşturulması* olmak üzere iki ana boyutu kapsayan özgün bir modeldir.

2.4. Etüt Analiz Modelinin Seçilen Etüt Albümleri Üzerinde Uygulanması

Araştırmanın örneklemini oluşturan etüt albümlerinin, etüt analiz modeli uygulanarak çözümlenmesi çerçevesinde, sırasıyla aşağıdaki işlem basamakları izlenmiştir:

a. Her bir etütte, sol el kullanımına ilişkin *teknik konular*ın belirlenmesi

b. Her bir etütte, sağ el kullanımına ilişkin teknik konuların saptanması

c. Her iki albümde de sol el kullanımına ilişkin *ortak* teknik konuların belirlenmesi

d. Her iki albümde de sağ el kullanımına ilişkin ortak teknik konuların saptanması

e. Sol el kullanımına ilişkin olarak yazılacak teknik çalışmalar için, her iki albümden eşit sayıda etüdün ve kesitin seçilmesi

f. Sağ el kullanımına ilişkin olarak yazılacak teknik çalışmalar için, her iki albümden eşit sayıda etüdün ve kesitin seçilmesi

g. Seçilen her bir kesit için bir teknik çalışmanın yazılması

h. Her bir teknik çalışma için - etüdün çalınabileceği en yüksek hız dikkate alınarak - en düşük ve en yüksek metronom değerlerinin saptanması

2.5. Bulguların Sergilenmesi

Araştırmada, etütlerin analizine ilişkin tüm bulguların sadece *tablolar* ve *notalar* yoluyla sergilenmesi tercih edilmiş; elde edilen bulguların somutluğu nedeniyle sözel açıklamalara yer verilmemiştir.

BÖLÜM III

3. BULGULAR VE YORUMLAR

Tablo 3. Dotzauer'in "*113 Violoncello Etüden*" Başlıklı Albümünde Kapsanan Etütlerin İçerdiği Teknik Konular

Etüt Nr.	**Kapsadığı Teknik Konu/Konular**	
	Sol El	**Sağ El**
1	• Parmak tutma	• Notaların değerlerine bağlı olarak yayın değişik bölgelerde kullanımı • Tel değiştirme
2	• Parmak tutma	• *Staccato* (yay ortasında) • Tel değiştirme
3	• *Ajelite* (1. pozisyonda yanaşık seslerde) • Parmak tutma	• Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (*legato*da) • "4-8-12" legato
4	• *Kent* • Parmak tutma • *Sağ ve sol el koordinasyonu*	• Staccato (yay ortasında) • Staccato ve legatonun ardarda kullanımı • Tel değiştirme (legatoda)
5	• Parmak tutma	• Staccato (yay ortasında) • Tel değiştirme
6	• Parmak tutma	• Tel değiştirme • Staccato (yayın ikinci yarısında)
7	• Parmak tutma	• Staccato (yayın tamamında)
8	• Ajelite (yanaşık seslerde) • *Entonasyon* (pozisyon değişikliklerinde) • Parmak tutma	• "8-16" legato • Tel değiştirme (legatoda)

9	• Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde) • Parmak tutma	• "4" legato (yayın ikinci yarısında) • Tel değiştirme (legatoda) • Yay hızını dengeleme
10	• Entonasyon (çift seslerde) • Tril	• Yay hızını dengeleme • "4-8" legato
11	• Parmak tutma • Entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde)	• Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda) • "2" legato
12	• Entonasyon (A2 aralığında) • Entonasyon (e5 aralığında)	• Staccato (yay ortasında) • Tel değiştirme
13	• Entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde) • Parmak tutma	• Staccato ve legatonun ardarda kullanımı • Tel değiştirme
14	• Entonasyon (çift seslerde) • Kent	• Nota değerlerine bağlı olarak yayın değişik bölgelerde kullanımı • Yay hızını dengeleme
15	• Parmak tutma • Ajelite (yanaşık seslerde) • *Artikülasyon*	• Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda)
16	• Parmakları zamanında tele düşürme (*noktalı sekizlik- onaltılık* ritm kalıbında) • Parmak tutma	• Legato (noktalı sekizlik onaltılık ritm kalıbında)
17	• Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• "3" legato • Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda)
18	• Entonasyon (m2, M2, m3, M3 aralıklarında) • Parmak tutma	• Staccato (yay ortasında) • Tel değiştirme
19	• Entonasyon (arpejde) • Parmak tutma	• Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda)

20	• Parmakları zamanında tele düşürme • Ajelite • Artikülasyon • Parmak tutma • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• *Détaché* • Tel değiştirme
21	• Parmak tutma • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Staccato ve legatonun ardarda kullanımı
22	• Parmak tutma • Entonasyon (arpejde) • Sağ ve sol el koordinasyonu	• Tel değiştirme • Staccato
23	• Parmak tutma • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Détaché ve staccatonun ardarda kullanımı • Staccato ve legatonun ardarda kullanımı • Tel değiştirme (legatoda)
24	• Tona adaptasyon • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde) • Parmak tutma • Entonasyon (arpejde)	• Legato ve détachénin ardarda kullanımı
25	• Parmak tutma • Entonasyon (arpejde)	• Tel değiştirme • Aksan (üçlemenin ilk sesinde) • Staccato (yay ortasında)
26	• Parmakları hazır tutma (arpejden önce) • Entonasyon (arpejde) • Parmak tutma	• Yay hızını dengeleme
27	• Parmak tutma • Kent • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Staccato ve legatonun ardarda kullanımı • Aksan (“4” legatonun ilk sesinde) • “4-8” legato

28	• Parmak tutma • Entonasyon (arpejde)	• Legato ve *spiccato*nun ardarda kullanımı
29	• Parmak tutma • Entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde) • Entonasyon (A2 aralığında)	• Détaché • Tel değiştirme • Aksan (ölçünün ilk sekizliğinde)
30	• Kent • Parmak tutma • Parmakları hazır tutma (arpejden önce)	• Staccato ve legatonun ardarda kullanımı
31	• Parmak tutma • Kent • Entonasyon (arpejde)	• Yay hızını dengeleme • "6" legato • Tel değiştirme (legatoda)
32	• Entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde) • Parmakları hazır tutma (çift sesten önce) • Parmak tutma	• Staccato ve legatonun ardarda kullanımı • Tel değiştirme
33	• Entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde) • Artikülasyon • Parmak tutma	• Tel değiştirme • Tel değiştirme (legatoda) • Staccato ve legatonun ardarda kullanımı
34	• Mordan • Artikülasyon • Tona adaptasyon • Parmak tutma • Kent • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda) • "6" legato

Tablo 4. Lee'nin "*Melodische und Progressive Etüden für Violoncello, Opus 31*" Başlıklı Albümünde Kapsanan Etütlerin İçerdiği Teknik Konular

Etüt Nr.	Kapsadığı Teknik Konu/Konular	
	Sol El	**Sağ El**
1	• Parmak tutma	• Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda)
2	• Artikülasyon • Parmak tutma • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Yay hızını dengeleme • "8" legato • Tel değiştirme (legatoda)
3	• Entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde) • Artikülasyon	• Yayı telin üzerinde hazırlama (ölçü nr. 4, 8, 12, 16, 66, 72'de ikinci vuruşlarda) • Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda)
4	• Entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde)	• Legatodan sonra baskısız itme • Tel değiştirme • *Bağlı staccato*
5	• Parmakları A2 aralığında açma • Entonasyon (A2 aralığında)	• Legatodan sonra baskısız itme • Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda)
6	• Tona adaptasyon • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Yayı telin üzerinde hazırlama (*es*ten sonra) • Tel değiştirme (legatoda) • Yay hızını dengeleme
7	• Parmak tutma • Tona adaptasyon • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• "6" legato • Tel değiştirme (legatoda)
8	• Sağ el boş tel çalarken parmakları hazırlama (m2 aralığında) • Entonasyon (m2 aralığında) • Parmak tutma	• Her ölçüde ikinci ve son sesi baskısız ve kısa çalma • Tel değiştirme • Staccato ve legatonun ardarda kullanımı

9	• Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda)
10	• Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• İterek gelen sekizlikleri hızlı ve aksansız itme • Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda)
11	• Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Tel değiştirme (legatoda) • Yay hızını dengeleme • Staccato ve legatonun ardarda kullanımı
12	• Parmak tutma • Parmakları hazır tutma • Kent	• Legato ve spiccatonun ardarda kullanımı
13 (Tema)	_	• Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda)
13 (Var. 1)	• Parmak tutma	• Tel değiştirme (legatoda) • Yay hızını dengeleme • "6" legato
13 (Var. 2)	• Entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde) • Parmak tutma	• Yay hızını dengeleme • Farklı legato yapılar • Tel değiştirme (legatoda)
14	• Sağ ve sol el koordinasyonu	• Tel değiştirme • Staccato (aynı yönde noktalı sekizlik onaltılık ritm kalıbında)
15	• Parmak tutma • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Staccato ve legatonun ardarda kullanımı
16	• Çarpma • Parmakları hazır tutma	• Yay hızını dengeleme • Farklı legato yapılar
17	• Tona adaptasyon • Parmak tutma • Entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde) • Sağ ve sol el koordinasyonu	• "2" legato

18	• Parmak tutma	• Tel değiştirme • Détaché
19	• Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Staccato ve legatonun ardarda kullanımı • Farklı legato yapılar • Bağlı staccato • Yay hızını dengeleme • Senkop
20	• Tril	• Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda)
21	• *Pus* • Pusta 4. parmağın kullanımı • Sağ ve sol el koordinasyonu	• Staccato ve legatonun ardarda kullanımı • Détaché
22	• Tona adaptasyon • Parmak tutma • Kent • Entonasyon (arpejde)	• "3-6" legato
23	• Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde) • Parmak tutma	• Farklı legato yapılar • Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda)
24	• Entonasyon (çift seslerde) • Parmakları hazır tutma (çift sesten önce) • Parmak tutma	• Yay hızını dengeleme • Détaché • Legato
25	• Entonasyon (arpejde)	• Aksan (senkopta) • Staccato (iterek)
26	• Kromatik sesler	• Farklı legato yapılar • Staccato (iterek) • Tel değiştirme (legatoda)
27	• Entonasyon (arpejde) • Parmak tutma • Sağ ve sol el koordinasyonu	• Farklı legato yapılar • Tel değiştirme (legatoda)
28	• Pus • Parmak tutma	• Staccato ve legatonun ardarda kullanımı

29	• Parmak tutma • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Tel değiştirme (legatoda) • "8" legato • Yay hızını dengeleme
30	• Süsleme • Çarpma (değişik vuruşlarda) • Parmakları hazır tutma (çarpmadan önce)	• Farklı legato yapılar • Détaché • Tel değiştirme (legatoda)
31	• Artikülasyon • Ajelite • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Farklı legato yapılar • Yay hızını dengeleme • Staccato • Tel değiştirme (legatoda)
32	• Artikülasyon • Parmak tutma • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Tel değiştirme (legatoda) • Staccato ve legatonun ardarda kullanımı
33	• Ajelite • Artikülasyon • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Yay hızını dengeleme • Legato
34	• Pus • Parmak tutma • Pusta 4. parmağın kullanımı • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Legato • Tel değiştirme (legatoda)
35	• Tril	• Farklı legato yapılar • Yay hızını dengeleme
36	• Kent • Ajelite • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde) • Parmak tutma • Artikülasyon	• Yay hızını dengeleme • Tel değiştirme (legatoda) • "8-16" legato

37	• Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde) • Parmak tutma	• Staccato (yay ortasında) • Tel değiştirme
38	• Entonasyon (çift seslerde) • Parmak tutma • Parmakları hazır tutma (akorlarda)	• Farklı legato yapılar • Yay hızını dengeleme
39	• Tona adaptasyon • Kromatik sesler	• Legato ve détachénin ardarda kullanımı
40	• Oktav • Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	• Yay hızını dengeleme • Farklı legato yapılar

Tablo 5. Dotzauer ve Lee'de Sol El Kullanımına İlişkin "Ortak" Teknik Konular

Teknik Konu	**Teknik Konunun Kapsandığı Dotzauer Etütler**		**Teknik Konunun Kapsandığı Lee Etütler**	
	Etüt Nr.	**Etüt Sayısı**	**Etüt Nr.**	**Etüt Sayısı**
Tona adaptasyon	24,34	2	6,7,9,17,22,39	6
Parmak tutma	1,2,3,4,5,6,7,9,11,13,15,16, 19,20,21,22,23,24,25,27,28, 29,30,31,32,33,34	27	1,2,7,8,12,13(Var.1),13(Var.2),15, 16,17,18,22,23,24,27,28,29,32,34, 36,37,38	22
Kent	4,14,27,29,30,31,34	7	12,22,36	3
Entonasyon (çift seslerde)	10,14	2	24,38	2
Entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde)	11,13,29,32,33	5	3,4,13(Var.2),17	4
Artikülasyon	15,20,33,34	4	2,3,31,32,33,36	6
Entonasyon (arpejde)	19,22,24,25,26,28,31	7	25,27	2
Parmakları hazır tutma (çift sesten önce)	32	1	24	1
Tril	10	1	20,35	2
Entonasyon (A2 aralığında)	12,29	2	5	1
Entonasyon (m2,M2,m3, M3 aralıklarında)	18	1	8	1
Ajelite	15,20	2	31,33,36	3
Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	7,8,9,17,20,23,24,29,31,34	10	2,7,9,10,11,15,19,23,29,31,33,34, 37,40	14
Sağ ve sol el koordinasyonu	4,22	2	17,21,27	3
	TOPLAM	**73**	**TOPLAM**	**70**

Tablo 6. Dotzauer ve Lee'de Sağ El Kullanımına İlişkin "Ortak" Teknik Konular

Teknik Konu	**Teknik Konunun Kapsandığı Dotzauer Etütler**		**Teknik Konunun Kapsandığı Lee Etütler**	
	Etüt Nr.	**Etüt Sayısı**	**Etüt Nr.**	**Etüt Sayısı**
Tel değiştirme	1,2,5,6,12,13,18,20,22,25, 29,32,33	13	4,8,14,18,37	5
Tel değiştirme (legatoda)	3,4,8,9,11,15,17,23,31, 33,34	11	1,2,3,5,6,7,9,10,11,13(tema), 13(var.1),13(var.2),23,26,27, 29,30,31,32,34,36	21
Staccato (yay ortasında)	4,5,12,18,25	5	37	1
"8-16" legato	3,8,10,27	4	2,29,36	3
"6" legato	31,34	2	7,13(var.1),22	3
Détaché	20,29	2	24,30	2
Staccato ve legatonun ardarda kullanımı	4,13,21,23,25,27,32,30,33	9	8,11,15,19,21,28,32	7
Yay hızını dengeleme	9,14,15,17,19,26,31,34	8	1,2,3,5,6,9,10,11,13 (tema), 13(var.1),13(var.2)17,19,20, 23,24,29,31,33,35,36,38,40	23
Legato ve détachénin ardarda kullanımı	24	1	39	1
Legato ve spiccatonun ardarda kullanımı	28	1	12	1
	TOPLAM	**56**	**TOPLAM**	**67**

Tablo 7. Sol El Kullanımına İlişkin Olarak Yazılacak Teknik Çalışmalar için Seçilen Etütler/Kesitler

Teknik Konu	**Seçilen Etüt/Kesit**	
	Etüt Nr.	**Ölçü Nr.**
Tona adaptasyon	Lee, Op.31, I/17	5-6
Sağ ve sol el koordinasyonu	Lee, Op.31, I/14	1-2
Parmak tutma	Lee, Op.31, II/27	30-31
Kent	Lee, Op.31, I/22	12-14
Entonasyon (çift seslerde)	Lee, Op.31, II/38	5-8
Entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde)	Dotzauer, 113 Etüt, I/32	39-40
Artikülasyon	Dotzauer, 113 Etüt, I/20	1-4
Entonasyon (arpejde)	Dotzauer, 113 Etüt, I/26	11-12
Parmakları hazır tutma (çift sesten önce)	Lee, Op.31, II/24	78-79
Tril	Lee, Op.31, I/20	28-31
Entonasyon (A2 aralığında)	Dotzauer, 113 Etüt, I/12	7,11,15
Ajelite	Dotzauer, 113 Etüt, I/15	11-15
Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)	Dotzauer, 113 Etüt, I/9	36-37
Entonasyon (m2,M2,m3,M3 aralıklarında)	Dotzauer, 113 Etüt, I/18	29-30

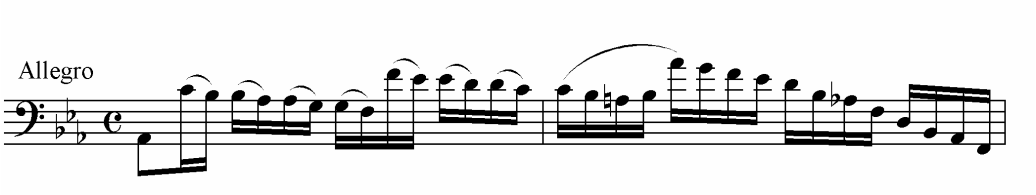
Tablo 8. Sağ El Kullanımına İlişkin Olarak Yazılacak Teknik Çalışmalar için Seçilen Etütler/Kesitler

Teknik Konu	**Seçilen Etüt/Kesit**	
	Etüt Nr.	**Ölçü Nr.**
'8-16' legato	Dotzauer, 113 Etüt, I/8	1-4
Tel değiştirme (legatoda)	Lee, Op.31, II/29	50-55
Legato ve spiccatonun ardarda kullanımı	Lee, Op.31, I/12	1-4
"6" legato	Dotzauer, 113 Etüt I/31	1-2
Staccato (yay ortasında)	Lee, Op.31, II/37	3-6
Tel değiştirme	Dotzauer, 113 Etüt, I/29	1-6
Staccato ve legatonun ardarda kullanımı	Dotzauer, 113 Etüt, I/32	1-2
Yay hızını dengeleme	Lee, Op.31, I/5	36-39
Détaché	Lee, Op.31, I/18	9-10
Legato ve détachénin ardarda kullanımı	Dotzauer, 113 Etüt, I/24	1-2

3.1. SOL EL KULLANIMINA İLİŞKİN TEKNİK ÇALIŞMALAR

3.1.1. Teknik Konu 1: "Tona Adaptasyon"

3.1.1.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 1. Lee, Op.31, I/17 ölçü nr.: 5-6

3.1.1.2. Teknik Çalışma

♩= 60-72

Şekil 2. Lee, Op.31, I/17, Teknik Çalışma

3.1.2. Teknik Konu 2: "Sağ ve Sol El Koordinasyonu"

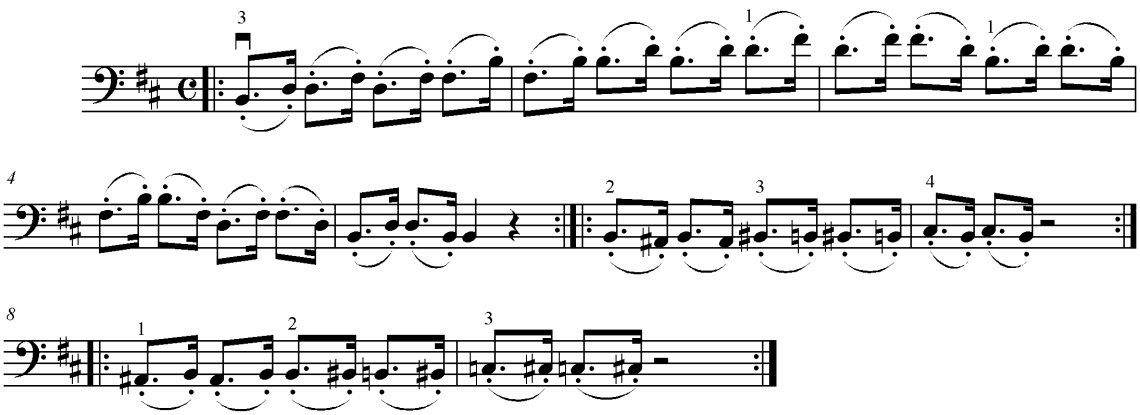
3.1.2.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 3. Lee, Op.31, I/14 ölçü nr.: 1-2

3.1.2.2. Teknik Çalışma

♩= 60-70

Şekil 4. Lee, Op.31, I/14, Teknik Çalışma

3.1.3. Teknik Konu 3: "Parmak Tutma"

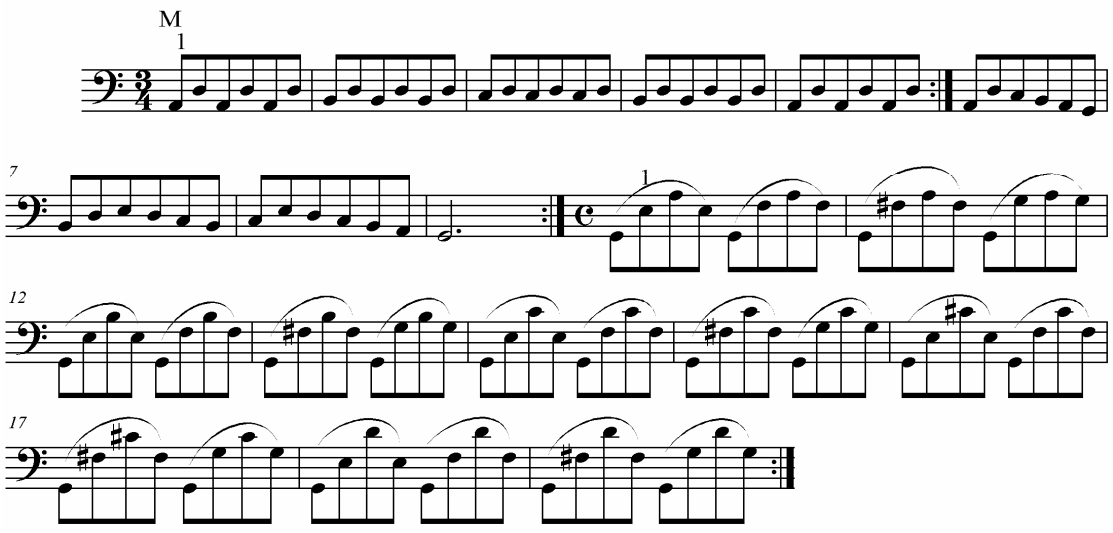
3.1.3.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 5. Lee, Op.31, II/27, ölçü nr.: 30-31

3.1.3.2. Teknik Çalışma

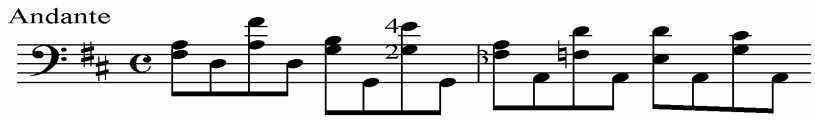
♩= 60-70

Şekil 6. Lee, Op.31, II/27, Teknik Çalışma

3.1.4. Teknik Konu 4: "Parmakları Hazır Tutma (çift sesten önce)"

3.1.4.1.Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 7. Lee, Op.31, II/24, Teknik Çalışma

3.1.4.2. Teknik Çalışma

♩= 50-60

Şekil 8. Lee, Op.31, II/24, ölçü nr.: 78-79

3.1.5. Teknik Konu 5: "Kent"

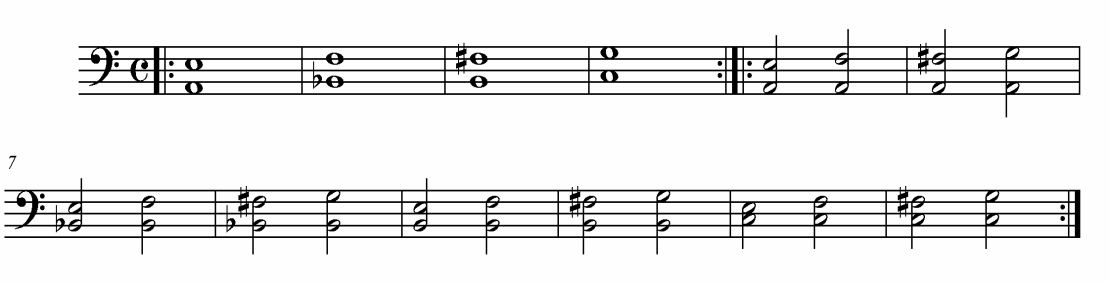
3.1.5.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 9. Lee, Op.31, I/22, ölçü nr.: 12-14

3.1.5.2. Teknik Çalışma

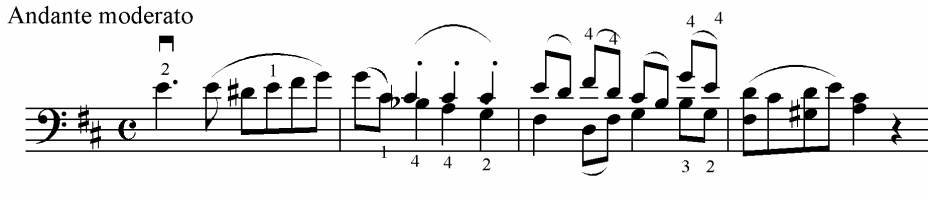
♩= 60-84

Şekil 10. Lee, Op.31, I/22, Teknik Çalışma

3.1.6. Teknik Konu 6: "Entonasyon (çift seslerde)"

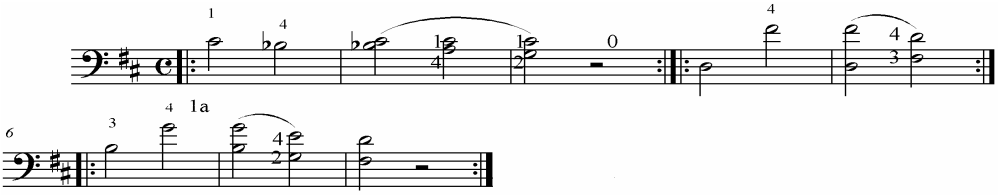
3.1.6.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 11. Lee, Op.31, II/38, ölçü nr.: 5-8

3.1.6.2. Teknik Çalışma

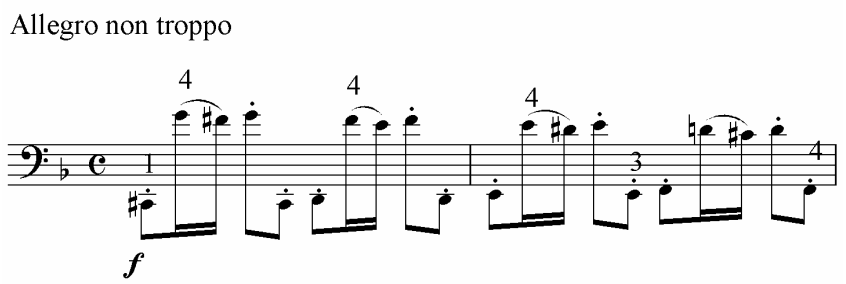
♩= 60-72

Şekil 12. Lee, Op.31, II/38, Teknik Çalışma

3.1.7. Teknik Konu 7: "Entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde)"

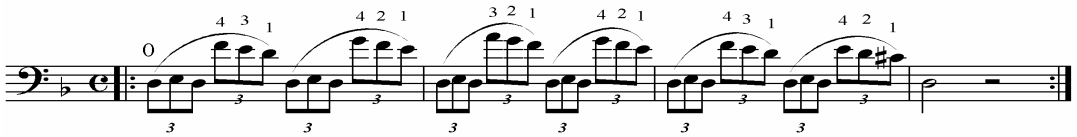
3.1.7.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 13. Dotzauer, 113 Etüt, I/32, ölçü nr.: 39-40

3.1.7.2. Teknik Çalışma

♩= 60-88

Şekil 14. Dotzauer, 113 Etüt, I/32, Teknik Çalışma

3.1.8. Teknik Konu 8: "Artikülasyon"

3.1.8.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 15. Dotzauer, 113 Etüt, I/20, ölçü nr.:1-4

3.1.8.2. Teknik Çalışma

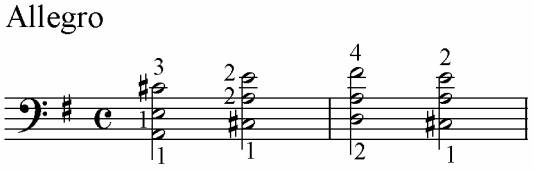
♩= 72-96

Şekil 16. Dotzauer, 113 Etüt, I/20, Teknik Çalışma

3.1.9. Teknik Konu 9: "Entonasyon (arpejde)"

3.1.9.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 17. Dotzauer, 113 Etüt, I/26, ölçü nr.:11-12

3.1.9.2. Teknik Çalışma

♩= 60-100

Şekil 18. Dotzauer, 113 Etüt, I/26, Teknik Çalışma

3.1.10. Teknik Konu 10: "Tril"

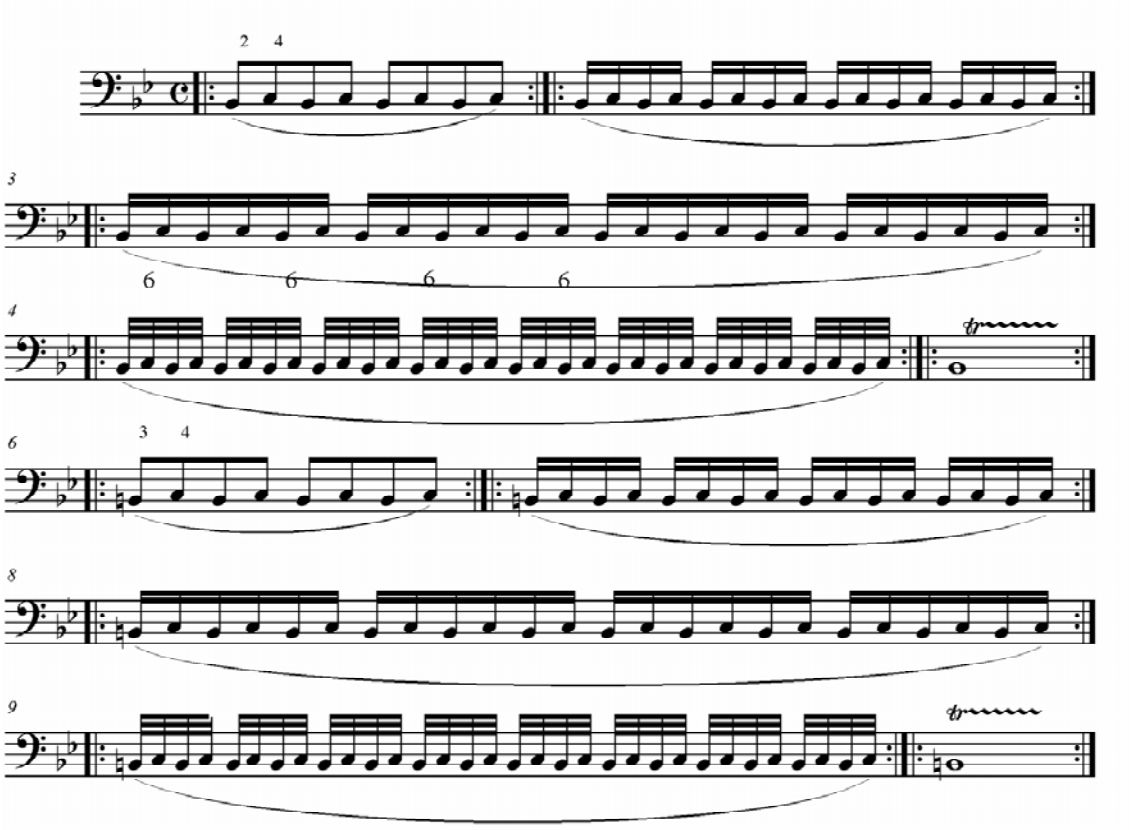
3.1.10.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 19. Lee, Op.31, I/20, ölçü nr.: 28-31

3.1.10.2. Teknik Çalışma

♩= 60-112

Şekil 20. Lee, Op.31, I/20, Teknik Çalışma

3.1.11. Teknik Konu 11: "Entonasyon (A2 aralığında)"

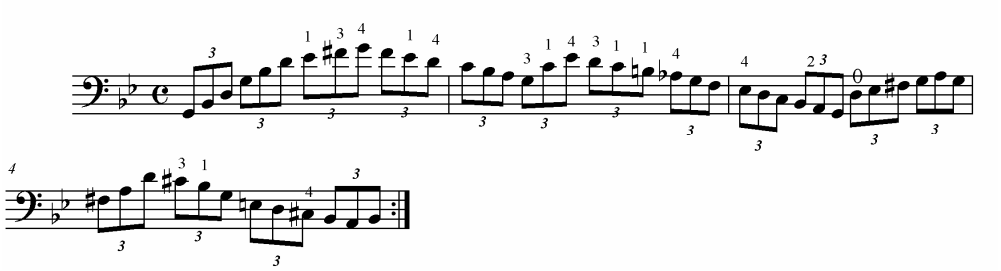
3.1.11.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 21. Dotzauer, 113 Etüt, I/12, ölçü nr.: 7,11,15

3.1.11.2. Teknik Çalışma

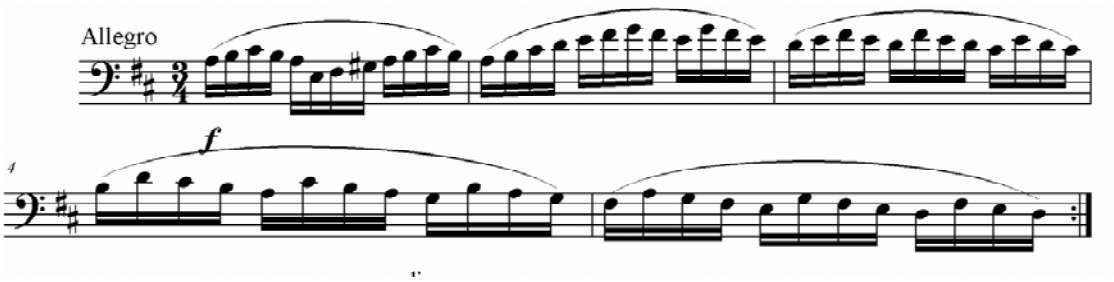
♩= 60-100

Şekil 22. Dotzauer, 113 Etüt, I/12, Teknik Çalışma

3.1.12. Teknik Konu 12: "Ajelite"

3.1.12.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 23. Dotzauer, 113 Etüt, I/15, ölçü nr.: 11-15

3.1.12.2. Teknik Çalışma

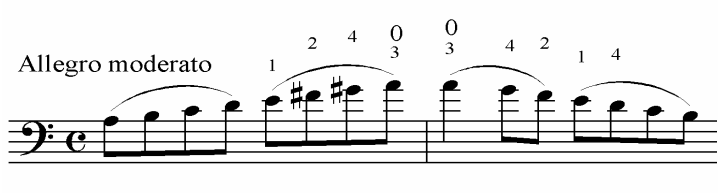
♩= 72-100

Şekil 24. Dotzauer, 113 Etüt, I/15, Teknik Çalışma

3.1.13. Teknik Konu 13: "Entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)"

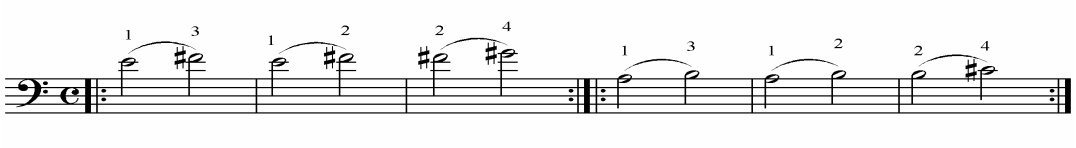
3.1.13.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 25. Dotzauer, 113 Etüt, I/9, ölçü nr.: 36-37

3.1.13.2. Teknik Çalışma

♩= 60-108

Şekil 26. Dotzauer, 113 Etüt, I/9, Teknik Çalışma

3.1.14. Teknik Konu 14: "Entonasyon (m2, M2, m3, M3 aralıklarında)"

3.1.14.1.Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 27. Dotzauer, 113 Etüt, I/18, ölçü nr.: 29-30

3.1.14.2. Teknik Çalışma

♩= 60-120

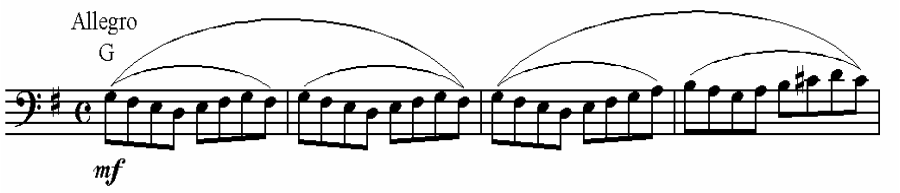

Şekil 28. Dotzauer, 113 Etüt, I/18, Teknik Çalışma

3.2. SAĞ EL KULLANIMINA İLİŞKİN TEKNİK ÇALIŞMALAR

3.2.1. Teknik Konu 1: "8-16 Legato"

3.2.1.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 29. Dotzauer, 113 Etüt, I/8, ölçü nr.:1-4

3.2.1.2. Teknik Çalışma

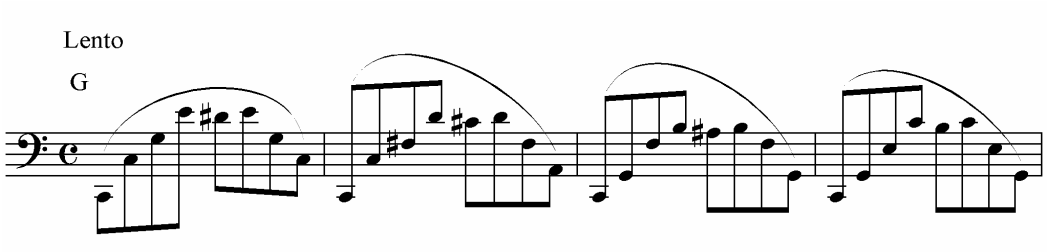
♩= 60-144

Şekil 30. Dotzauer, 113 Etüt, I/8, Teknik Çalışma

3.2.2. Teknik Konu 2: "Tel Değiştirme (legatoda)"

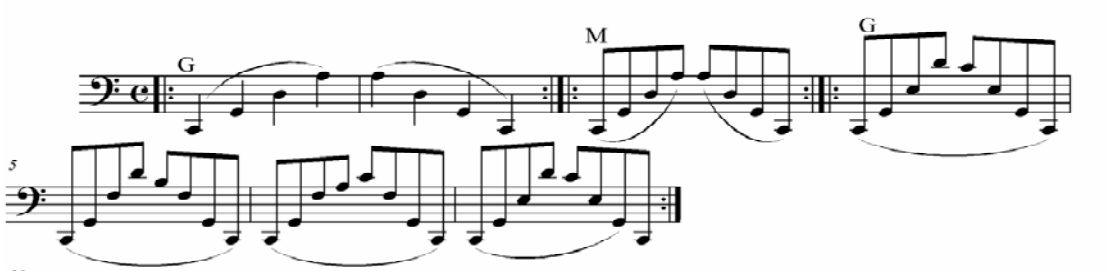
3.2.2.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 31. Lee, Op.31, II/29, ölçü nr.: 50-55

3.2.2.2. Teknik Çalışma

♩= 40-60

Şekil 32. Lee, Op.31, II/29, Teknik Çalışma

3.2.3. Teknik Konu 3: "Legato ve Spiccatonun Ardarda Kullanımı"

3.2.3.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 33. Lee, Op.31, I/12, ölçü nr.: 1-4

3.2.3.2. Teknik Çalışma

♪= **100-160**

Şekil 34. Lee, Op.31, I/12, Teknik Çalışma

3.2.4. Teknik Konu 4: "6" Legato

3.2.4.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 35. Dotzauer, 113 Etüt, I/31, ölçü nr.: 1-2

3.2.4.2. Teknik Çalışma

♩.= 60-88

Şekil 36. Dotzauer, 113 Etüt, I/31, Teknik Çalışma

3.2.5. Teknik Konu 5. "Staccato (yay ortasında)"

3.2.5.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 37. Lee, Op.31, II/37, ölçü nr.: 3-6

3.2.5.2. Teknik Çalışma

♩= 60-76

Şekil 38. Lee, Op.31, II/37, Teknik Çalışma

3.2.6. Teknik Konu 6: "Staccato ve Legatonun Ardarda Kullanımı"

3.2.6.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 39. Dotzauer, 113 Etüt, I/32, ölçü nr.:1-2

3.2.6.2. Teknik Çalışma

♩= 60-104

Şekil 40. Dotzauer, 113 Etüt, I/32, Teknik Çalışma

3.2.7. Teknik Konu 7: "Yay Hızını Dengeleme"

3.2.7.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 41. Lee, Op.31, I/5, ölçü nr.: 36-39

3.2.7.2. Teknik Çalışma

♩= 60-108

Şekil 42. Lee, Op.31, I/5, Teknik Çalışma

3.2.8. Teknik Konu 8: "Détaché "

3.2.8.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 43. Lee, Op.31, I/18, ölçü nr.: 9-10

3.1.8.2. Teknik Çalışma

♩=55-80

Şekil 44. Lee, Op.31, I/18, Teknik Çalışma

3.2.9. Teknik Konu 9: "Legato ve Détachénin Ardarda Kullanımı"

3.2.9.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 45. Dotzauer, 113 Etüt, I/24, ölçü nr.: 1-2

3.2.9.2. Teknik Çalışma

♩=55-75

Şekil 46. Dotzauer, 113 Etüt, I/24, Teknik Çalışma

3.2.10. Teknik Konu 10: "Tel Değiştirme"

3.2.10.1. Kaynak Etüt/Kesit

Şekil 47. Dotzauer, 113 Etüt, I/29, ölçü nr.: 1-6

3.2.10.2. Teknik Çalışma

♩= **60-75**

Şekil 48. Dotzauer, 113 Etüt, I/29, Teknik Çalışma

BÖLÜM IV

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

4.1. Sonuçlar

1. Çalışmanın örneklemini oluşturan etütlerde sol el kullanımına ilişkin olarak saptanan toplam 50 teknik konunun sınıflandırılarak 21 "teknik kategori"ye indirgenmesi mümkün görünmektedir. Bu sınıflandırmaya örnek olarak "entonasyon" gösterilebilir. Zira, çalışmanın önceki bölümünde "entonasyon (pozisyon değişikliklerinde)", "entonasyon (çift seslerde)", "entonasyon (arpejde)", "entonasyon (A2 aralığında)", "entonasyon (e5 aralığında)", "entonasyon (m2, M2, m3, M3 aralıklarında)", "entonasyon (uzak pozisyon değişikliklerinde)" olmak üzere saptanan 7 farklı teknik konu, *entonasyon* başlığı altında tek bir teknik kategoriyi ifade etmektedir.

Ayrı ayrı sergilenen teknik konular genel olarak sınıflandırıldığında, kullanılma oranı itibariyle aşağıdaki dağılım elde edilmektedir:

Tablo 9. Sol El Kullanımına İlişkin Teknik Kategorilerin Ele Alınma Sıklığı

Teknik Kategori	**Kullanıldığı Toplam Etüt Sayısı**	**Kullanılma Oranı (%)**
Entonasyon	**54**	**73**
Parmak tutma	**39**	**53**
Tona adaptasyon	**13**	**18**
Artikülasyon	10	14
Ajelite	8	11
Kent	7	9
Parmakları hazır tutma	6	7
Sağ ve sol el koordinasyonu	6	7
Pus	3	4
Tril	3	4
Çarpma	2	3
Parmakları zamanında tele düşürme	2	3
Pusta 4. parmağın kullanımı	2	3
Sağ el boş tel çalarken parmakları hazırlama	1	1
Mordan	1	1
Parmakları A2 aralığında açma	1	1
Süsleme	1	1
Kromatik sesler	1	1
Oktav	1	1

Tablo 9'da görüldüğü gibi, saptanan toplam 21 kategori arasında *entonasyon, parmak tutma* ve *tona adaptasyon*; "etütlerde en çok kullanılma" bakımından ilk üç sırayı işgal etmektedir.

2. Çalışmanın örneklemini oluşturan etütlerde sağ el kullanımına ilişkin olarak saptanan toplam 76 teknik konunun sınıflandırılarak 43 "teknik kategori"ye indirgenmesi mümkün görünmektedir. Bu sınıflandırmaya örnek olarak "staccato" gösterilebilir. Zira, çalışmanın önceki bölümünde "staccato (yay ortasında)", "staccato (yayın ikinci yarısında)", "staccato (yayın tamamında)", "staccato (iterek)" ve "staccato

(yayın ortasında onaltılık nota değerleri ile)", "staccato (aynı yönde noktalı sekizlik onaltılık ritm kalıbında)" olmak üzere saptanan 6 farklı teknik konu, *staccato* başlığı altında tek bir teknik kategoriyi ifade etmektedir.

Tablo 10. Sağ El Kullanımına İlişkin Teknik Kategorilerin Ele Alınma Sıklığı

Teknik Kategori	**Kullanıldığı Toplam Etüt Sayısı**	**Kullanılma Oranı (%)**
Tel değiştirme	**34**	**48**
Yay hızını dengeleme	**34**	**48**
Legato	**20**	**27**
Staccato ve legatonun ardarda kullanımı	14	19
Staccato	13	18
Farklı legato yapılar	11	15
Détaché	5	7
Aksan	4	5
Notaların değerlerine bağlı olarak yayın değişik bölgelerde kullanımı	2	3
Legato ve détachénin ardarda kullanımı	2	3
Bağlı staccato	2	3
İterek staccato	2	3
Yayı telin üzerinde hazırlama	2	3
Legato ve spiccatonun ardarda kullanımı	2	3
Spiccato	1	1
Détaché ve staccatonun ardarda kullanımı	1	1
Legatodan sonra baskısız itme	1	1
Legatoda yayın hızını kesmeden baskısız itme	1	1
Her ölçüde ikinci ve son sesi baskısız ve kısa çalma	1	1
İterek gelen sekizlikleri hızlı ve aksansız itme	1	1

Tablo 10'da görüldüğü gibi, saptanan toplam 43 teknik kategori arasında *tel değiştirme*, *yay hızını dengeleme* ve *legato"*; "etütlerde en çok kullanılma" bakımından ilk üç sırayı işgal etmektedir.

3. Sol el kullanımına ilişkin olarak saptanan "parmakları zamanında tele düşürme" ve "mordan" konuları yalnızca Dotzauer'de; "parmakları A2 aralığında açma", "sağ el boş tel çalarken parmakları m2 aralığında hazırlama", "pus", "pusta 4. parmağın kullanımı", "süsleme", "çarpma", "parmakları akorlarda hazır tutma", "kromatik sesler", ve "oktav" konuları ise yalnızca *Lee*'de yer almaktadır. Geri kalan tüm teknik konular her iki albümde de görülmektedir.

4. Sağ el kullanımına ilişkin olarak saptanan "notaların değerlerine bağlı olarak yayın değişik bölgelerde kullanımı", "staccato (yay ortasında)", "staccato (yayın ikinci yarısında)", "staccato (yayın tamamında)", "staccato (yayın ortasında onaltılık nota değerleri ile)", "4 legato (yayın ikinci yarısında)", "3 legato", "yay hızını dengeleme", "détaché ve staccatonun ardarda kullanımı", "aksan (ölçünün ilk sekizliğinde)" konuları yalnızca *Dotzauer*'de; "yayı telin üzerinde hazırlama", "legatodan sonra baskısız itme", "bağlı staccato", "her ölçüde ikinci ve son sesi baskısız ve kısa çalma", "iterek gelen sekizlikleri hızlı ve aksansız itme", "spiccato", "farklı legato yapılar" ve "staccato (iterek)" konuları ise yalnızca *Lee*'de yer almaktadır.

5. *Lee*, gerek bünyesinde viyolonsel eğitiminin ileri aşamalarında ele alınan "pus" ve "oktav" gibi teknik konuları barındırması, gerekse içerdiği müzikal unsurların (nüans düzeyleri, bağ yapıları, aynı etütte tempo değişimleri, vb.) çeşitliliği nedeniyle, "*Dotzauer*'e oranla daha ileri düzeyde bir albüm" görünümündedir.

6. Çalışmanın önceki bölümünde sergilenen teknik çalışmaların oluşturulması aşamasında benimsenen üç temel prensip, söz konusu çalışmaların, "ilişkin oldukları etüt kesitlerine oranla daha kolay olması", "etütle aynı tonu taşıması", "etütte kapsanan parmak numaralarını hiçbir değişiklik olmaksızın içermesi"dir. Bu nedenle, teknik çalışmalar "kesite-etüde hazırlayıcı bir ön çalışma" niteliği taşımaktadır.

7. Teknik çalışmalara ilişkin en düşük ve en yüksek metronom değerleri belirlenirken, söz konusu çalışmaların, bir profesyonelden ziyade bir lisans öğrencisi tarafından gerçekleştirileceği gerçeği göz önünde bulundurulmuştur.

4.2. Öneriler

Araştırmada elde edilen bulgularla ortaya çıkan sonuçlardan hareketle şu öneriler ileri sürülebilir:

1. "Etüt Analiz Modeli"nin, bir etüdün çalışma ve çalıştırılma süreçlerinde, viyolonsel eğitimcileri ve öğrencileri tarafından izlenecek yararlı bir *başvuru kılavuzu* niteliği taşıdığı düşünülmektedir. Günümüz viyolonsel eğitimcisinin, "bir yandan öğrencisine bu analitik çalışmanın her aşamasında destek verirken, diğer yandan konuyla ilgili denetim-yönlendirme sorumluluğunu elden bırakmaması, eserin seslendirilmesine yönelik etkili ve verimli bir çalışmanın gerçekleşmesinde çok önemli bir etken olarak ortaya çıkmaktadır" (Berki, 1997: 47).

2. Müzik Eğitimi Anabilim dallarında en çok kullanılan "*S. Lee Op. 31 I-II*" ve "*Dotzauer 113 Etüden Band 1*" albümlerini düzenleyen uzmanlar tarafından etütlere ilişkin metronom değeri önerilmediği görülmüştür. Etüdün içerdiği teknik konu/konulara en uygun metronom değerlerinin viyolonsel

eğitimcileri tarafından belirlenmesi, etüdün somutlaşması ve amacına en uygun biçimde seslendirilmesi bakımından büyük önem taşımaktadır.

3. Gerek viyolonsel eğitimcilerinin derslerinde kullandıkları repertuvara ilişkin farklı bakış açıları, gerekse viyolonsel öğrencilerinin birbirlerine göre değişim gösteren psikomotor becerileri ve ulaştıkları düzey göz önüne alındığında, ülkemiz üniversitelerinin Müzik Öğretmenliği Anabilim dallarında Bireysel Çalgı Eğitimi (Viyolonsel) derslerinde kullanılan tüm etütlere ilişkin olarak, içerdikleri teknik güçlükler itibariyle bir "derecelendirme sistemi" oluşturulmalıdır.

4. Mehmet Yüksel tarafından 2003'te tamamlanan ve Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nde Doktora tezi olarak kabul edilen *L. v. Beethoven'ın Piyano Sonatlarının Öğretimine Yönelik Bir* "*Bütüncül Analiz Yöntemi*" başlıklı çalışmada sergilenen analiz boyutlarından biri olan *Yorum Cümleleri* analizi (Yüksel, 2003: 45-50) viyolonsel etütlerine de uygulanmalıdır. Böylece, söz konusu etütlerdeki müzikal unsurlar sistematik biçimde ortaya çıkarılabilecek ve - kanımızca yanlış bir bakış açısıyla - sadece tekniğin önemsendiği etütlerde "müzikalite" unsurunun da ele alınması mümkün olacaktır.

5. Çalışma, kapsadığı "Etüt Analiz Modeli" ile, gerek Dotzauer ve Lee'nin diğer etütleri, gerekse diğer bestecilerin viyolonsel etütlerine yönelik olarak gerçekleştirilecek başka araştırmalara ipuçları verebilir; ışık tutabilir; kaynaklık edebilir.

6. "Etüt Analiz Modeli", başka araştırmalara da uygulanarak geçerlik, güvenirlik ve kullanışlılık bakımından sınanmalı, yeniden gözden geçirilmeli ve böylece daha da geliştirilmelidir.

7. Çalışmaya ilişkin “veri toplama” aşamasının gerçekleştirildiği 2004-2005 Eğitim-Öğretim Yılı’nda, ülkemiz üniversitelerinin Müzik Eğitimi Anabilim dallarında “Bireysel Çalgı Eğitimi (Viyolonsel)” dersini yürüten öğretim elemanlarına ulaşmada büyük sorunlarla karşılaşılmıştır. Bunun başlıca nedeninin, çoğu üniversitemizin web sitesinde öğretim elemanlarına ait iletişim bilgileri, Bireysel Çalgı Eğitimi (Viyolonsel) derslerine ilişkin ders tanımları, öğretim programı ve söz konusu derslerde kullanılan repertuvar/etüt listesinin yer almaması olduğu düşünülmektedir. Bu sorunun, çalışmanın sonuçlandırıldığı 2007 yılında da - aradan geçen üç yıllık süreye rağmen - büyük ölçüde devam ettiği gözlemlenmektedir.

Tablo 11. 2007 itibariyle, Ülkemiz Üniversitelerinin Web Sayfalarında "Bireysel Çalgı Eğitimi (Viyolonsel)" Dersi Bilgilerine İlişkin Bulgular

Üniversite	Öğretim Elemanına Ait İletişim Bilgileri	Ders Tanımı	Öğretim Programı	Repertuvar/Etüt Listesi
Abant İzzet Baysal	Var	Yok	Yok	Yok
Atatürk	Yok	Var	Yok	Yok
Balıkesir	Yok	Yok	Yok	Yok
Cumhuriyet	Yok	Yok	Yok	Yok
Dokuz Eylül	Var	Var	Yok	Yok
Gazi	Yok	Var	Yok	Yok
Gaziosmanpaşa	Var	Yok	Yok	Yok
Harran	Var	Var	Yok	Yok
İnönü	Var	Yok	Yok	Yok
Karadeniz Teknik	…	…	…	…
Marmara	Yok	Yok	Yok	Yok
Muğla	Var	Var	Yok	Yok
Ondokuz Mayıs	Yok	Yok	Yok	Yok
Pamukkale	Var	Var	Yok	Yok
Selçuk	Var	Yok	Yok	Yok
Mehmet Akif Ersoy *	Yok	Yok	Yok	Yok
Uludağ	Yok	Var	Yok	Yok
Yüzüncü Yıl	Yok	Yok	Yok	Yok

* 2004-2005 Eğitim-Öğretim Yılı'nda Süleyman Demirel Üniversitesi'ne bağlı olarak faaliyet gösteren Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Anabilim Dalı, 2006-2007 Eğitim-Öğretim Yılı itibariyle Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi'ne bağlanmıştır.

Bu sorunun, bundan sonra gerçekleştirilecek araştırmalarda da yaşanmaması için, Müzik Öğretmenliği Anabilim dallarının web siteleri; ders tanımları, öğretim programları ve repertuvar listelerini de kapsayacak şekilde güncellenmeli ve gerek kadrolu, gerekse ek ders ücretli olarak görev yapan tüm öğretim elemanlarına ait kişisel web sayfaları oluşturulmalıdır.

KAYNAKÇA

AKSU, Semra. (2003). Viyolonsel Tekniğinde İleri Düzey Etütlerin Yazarları ve 20 Etüt Çözümlemesi.Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Güzel Sanatlar Enstitüsü, Müzik Anasanat Dalı

BERKİ, Türev. (1994). W. A. Mozart'ın Piyano Sonatlarına İlişkin Teknik Çalışma Yöntemleri. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

BERKİ, Türev. (1997). W. A. Mozart'ın Piyano Konçertolarına İlişkin Bir Çerçeve Kadans Modeli. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

BURUBATUR, Mete. (2006). Eğitim Fakülteleri Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Birinci Sınıf 1. ve 2. Yarıyıl Viyolonsel Eğitiminde En Çok Kullanılan Metot, Etüt ve Egzersizlerin İncelenmesi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı

Cüceoğlu, G., Berki, T. (2007). Flüt Eğitimine Yönelik bir "Etüt Analiz Modeli". **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi, 27.** (2007-1), 227-235

DOTZAUER, J. J. F. (t.y.). **113 Etudes For Violoncello.** Milwaukee: G. Schirmer Inc.

Güler, B., Berki, T. ve Çilden, Ş. (2006). Ülkemiz Müzik Eğitimi Anabilim Dallarında Kullanılan Viyolonsel Etütleri Üzerine bir İnceleme. **Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumu.** 561-582

HERFURT, C. P. (1967). **A Tune A Day For Cello.** Boston: Boston Music Company.

LEE, S. (1931). **Forty Melodic and Progressive Etudes for Violoncello.** Milwaukee: G. Schirmer Inc.

Lin, I. B. (2006). Pedogogical Reference of David Popper's Hohe Schule des Violoncellspiels-Vierzig Etuden, Op.73. Internet Cello Society. http://www.cello.org/Newsletter/Articles/popperetudes.htm adresinden 09 Ocak 2007 tarihinde alınmıştır.

MOONEY, R. (2003). **Position Pieces For Cello.** Florida: Warner Bros. Publications

Randel- THE NEW HARVARD DICTIONARY OF MUSIC. (1986). London, Harvard University Press

Sadie- THE NEW GROVE DICTIONARY OF MUSIC AND MUSICIANS. (1995). London, Macmillan Publishers Limited

SAKAR, M. Hakan. (1997). Viyolonsele Başlarken Çalgı Tekniği İçin Gerekli Olan Temel Metotların Dökümü ve Bunların Analizi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Müzik Eğitimi Anabilim Dalı

Scholes- THE OXFORD COMPANION TO MUSIC. (1992). Oxford, Oxford University Press

Slavich, R. (2002). A Player's Guide To Popper's Etudes. Internet Cello Society. http://209.210.69.204/Newsletter/Articles/popper.htm adresinden 19 Ocak 2006 tarihinde alınmıştır.

TUNCA, O. Evrim. (2003). Most Commonly Used Etude Books In American Colleges and Universities. Yayınlanmamış Doktora Tezi. The Florida State University, School of Music

Tunca, O. E. (2004). Popularity Contest: Most Commonly Used Etude Books in American Colleges and Universities. Internet Cello Society. http://www.cello.org/Newsletter/Articles/etudes/etudes.htm adresinden 27 Aralık 2005 tarihinde alınmıştır.

YÜKSEL, Mehmet. (2003). L.v. Beethoven'in Piyano Sonatlarının Öğretimine Yönelik Bir "Bütüncül Analiz Yöntemi". Yayınlanmamış Doktora Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Müzik Eğitimi Bilim Dalı

EKLER

EK-1:

Justus Johann Friedrich DOTZAUER,
113 Etudes for Violoncello, Book I
(G. Schirmer, Inc.)

SCHIRMER'S LIBRARY
OF MUSICAL CLASSICS

J. J. F. DOTZAUER

Exercises for Violoncello

Progressively arranged,
edited and fingered by
J. KLINGENBERG

Book I: Nos. 1-34 — Library Vol. 1273
Book II: Nos. 35-62 — Library Vol. 1274

ISBN 0-7935-9148-5

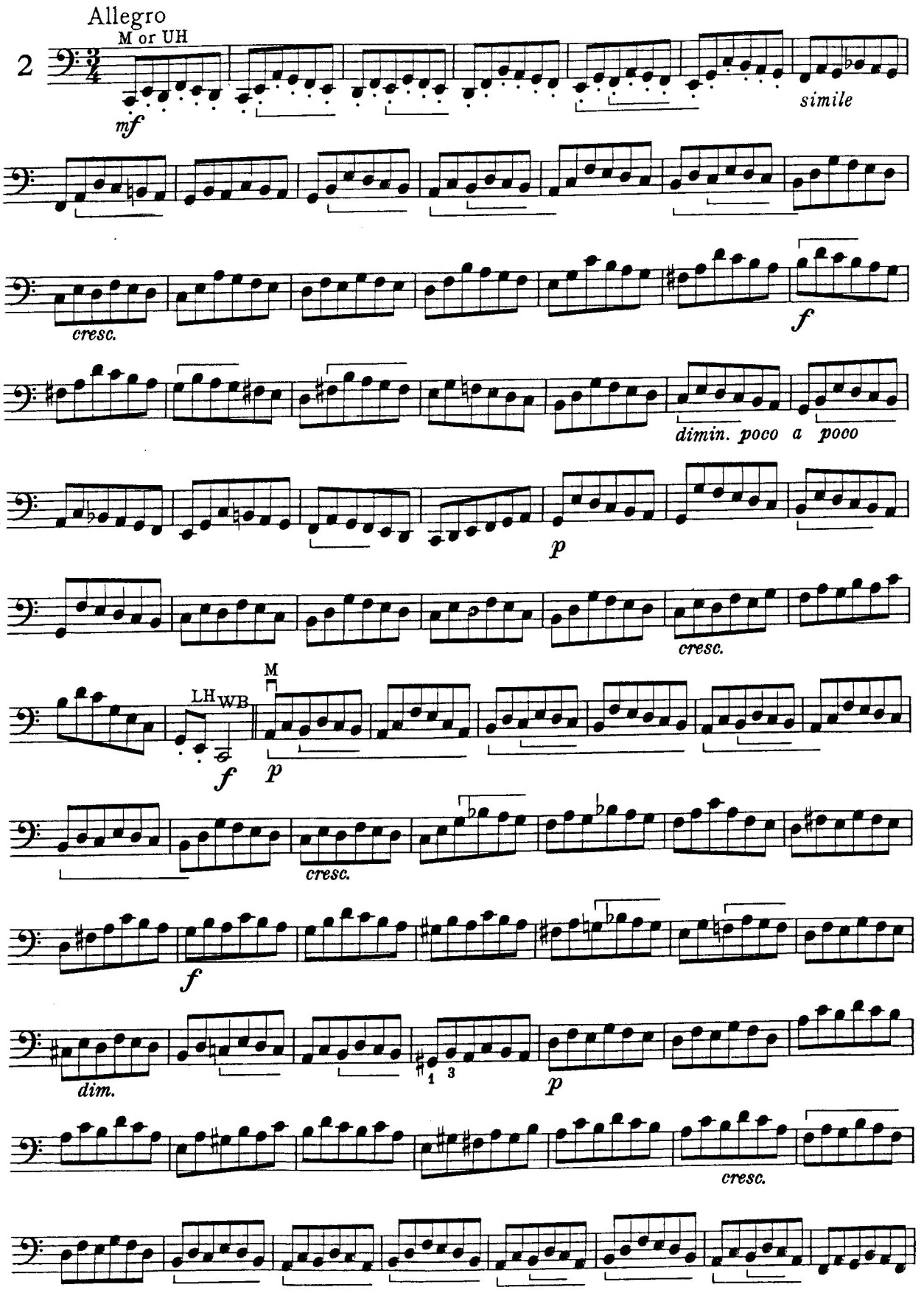
G. SCHIRMER, *Inc.*

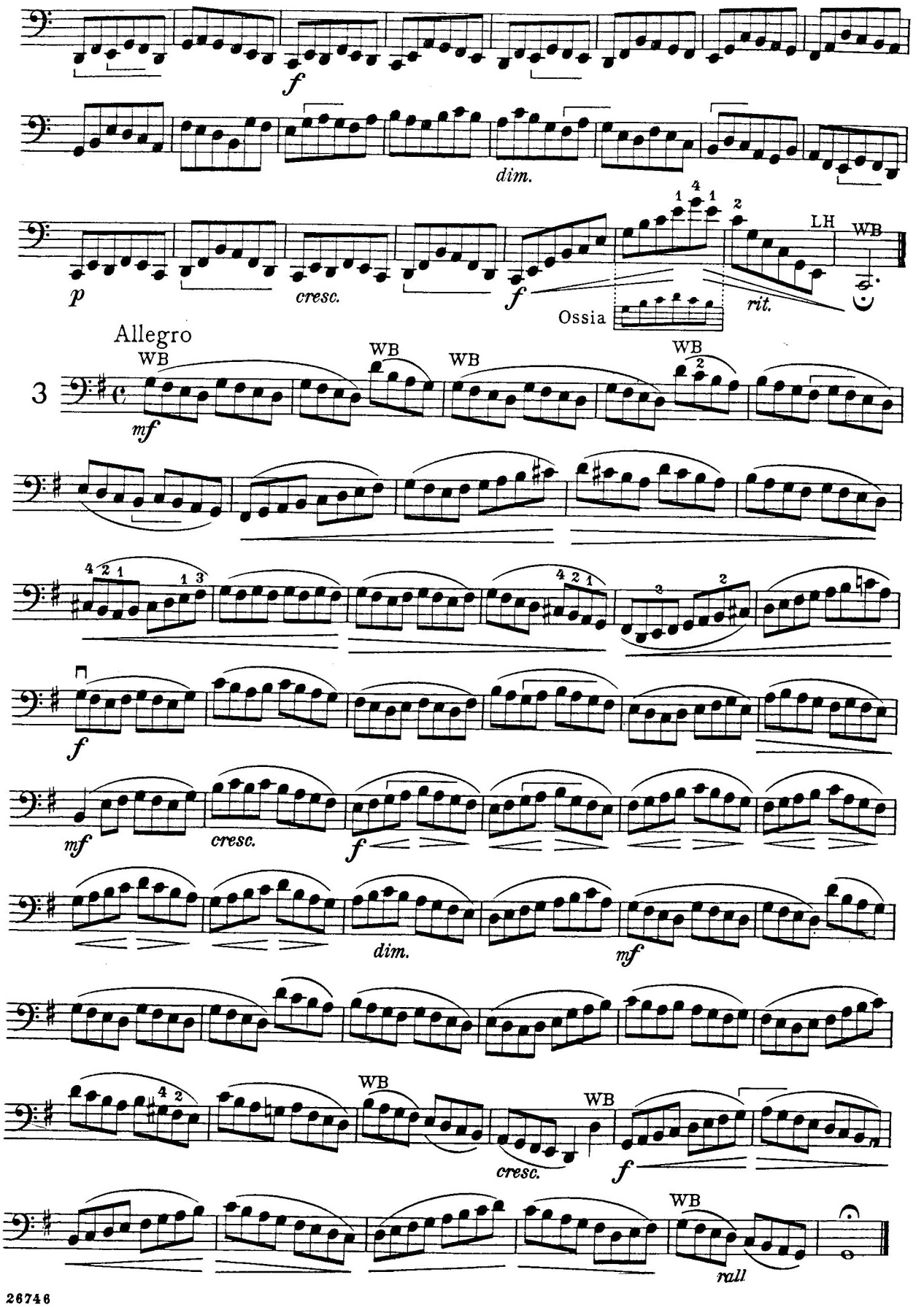
DISTRIBUTED BY
HAL•LEONARD•
CORPORATION
7777 W. BLUEMOUND RD. P.O. BOX 13819 MILWAUKEE, WI 53213

Friedrich Dotzauer. Book I, Nos. 1-34

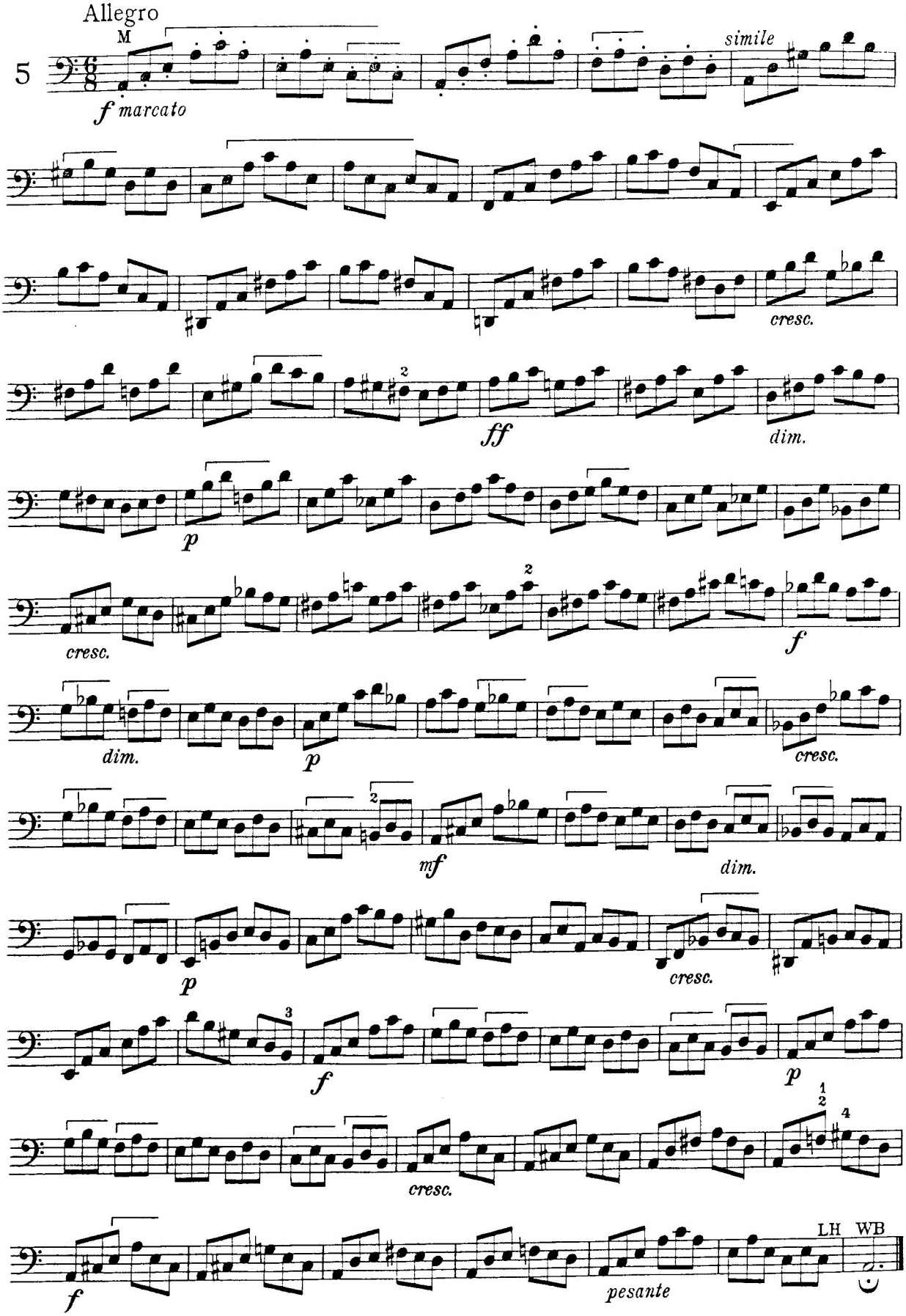

Copyright © by G. Schirmer, Inc. (ASCAP) New York, NY
Printed in the U.S.A. by G. Schirmer, Inc.

Allegro
M or UH
2
mf
simile
cresc.
f
dimin. poco a poco
p
cresc.
LH WB
M
f
p
cresc.
f
dim.
1 3
p
cresc.

f
dim.
p
cresc.
f
LH
WB
rit.
Ossia
Allegro
WB
WB
WB
3
mf
f
mf
cresc.
f
dim.
mf
WB
WB
cresc.
f
WB
rall

Allegro
4
M
mf
LH
M
p
cresc.
p
cresc.
f
dim.
p
cresc.
f
cresc. e rall.
LH
WB
ff

Allegro
M
5
f marcato
simile
cresc.
ff
dim.
p
cresc.
f
dim.
p
cresc.
mf
dim.
p
cresc.
f
p
cresc.
f
pesante
LH
WB

Allegro

Pt.

6

f *risoluto*

dim.

p

cresc.

f

dim.

p

cresc.

f

p

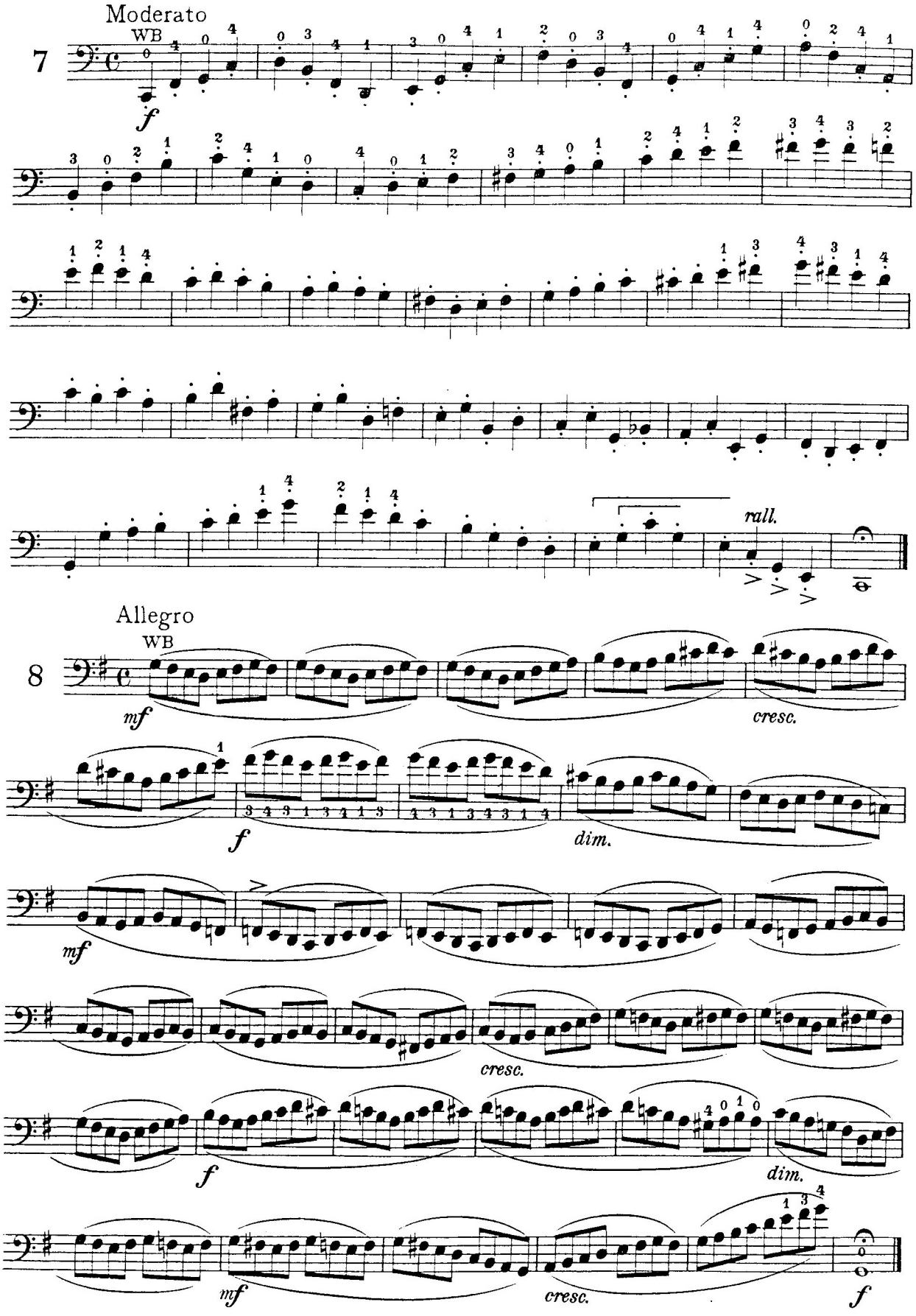
cresc.

f

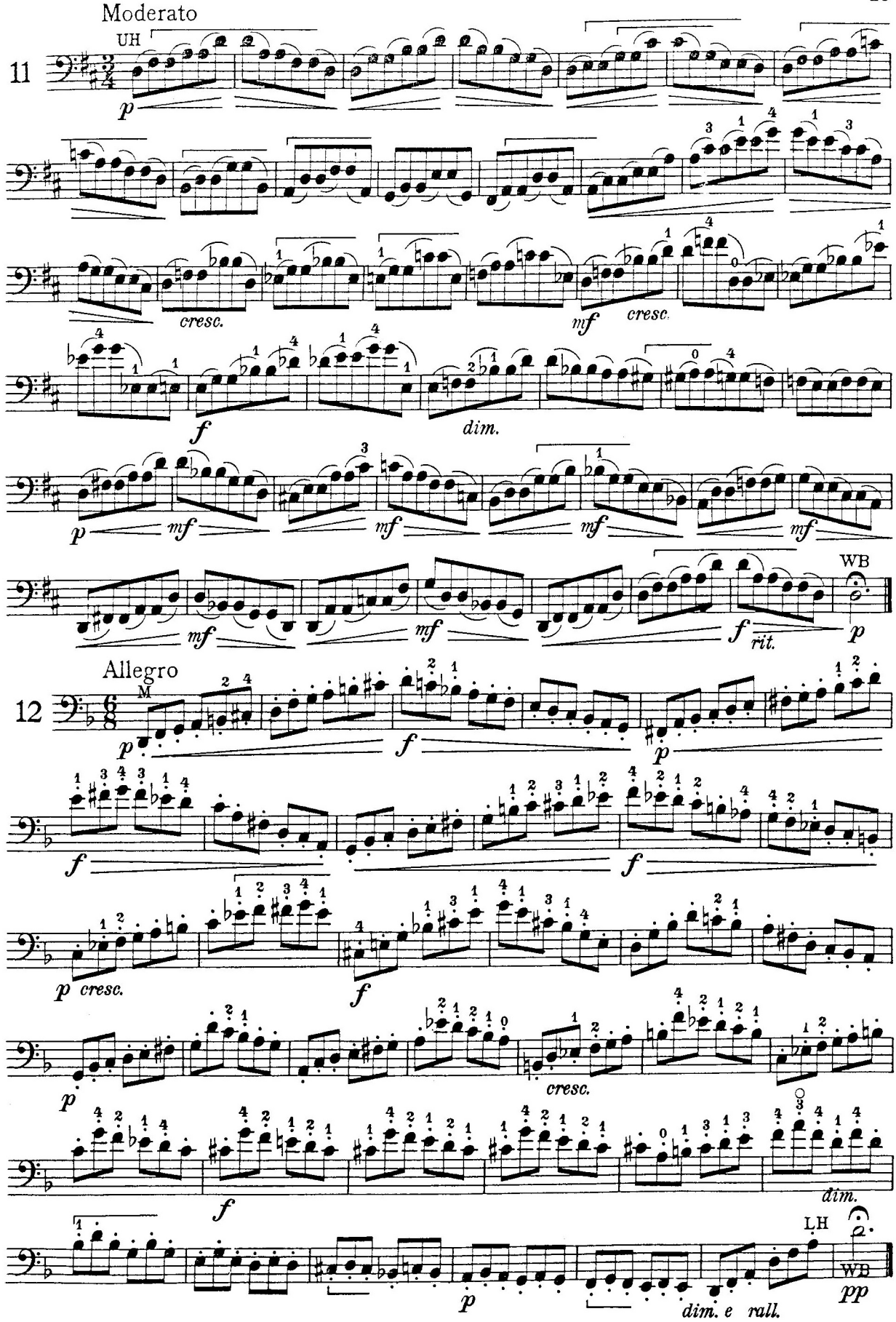
WB

rall.

Another bowing

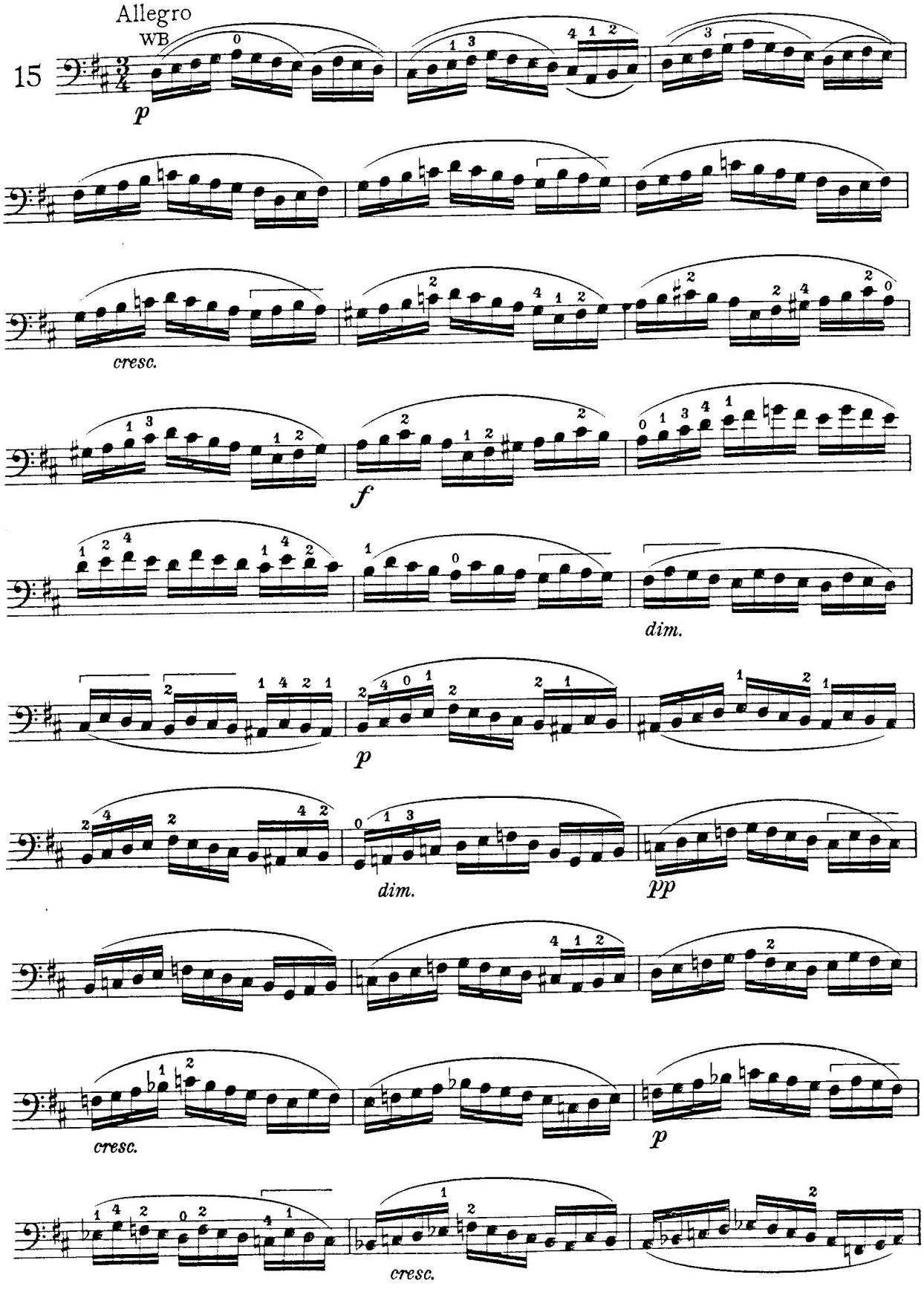

Moderato
WB
7
f
rall.
Allegro
WB
8
mf
cresc.
f
dim.
mf
cresc.
f
dim.
mf
cresc.
f

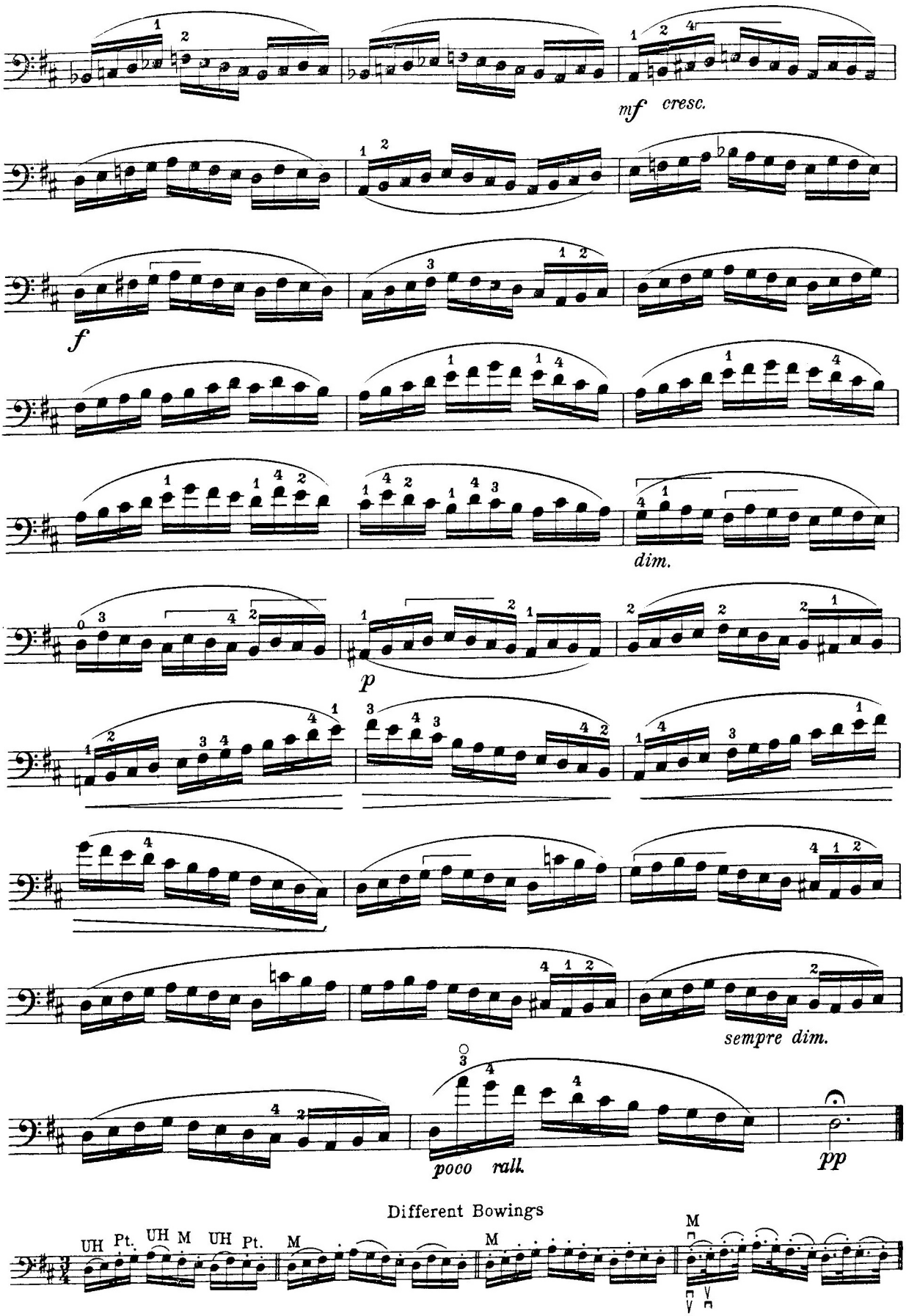

Allegro moderato
UH
9
p
cresc.
f
dim.
p
cresc.
mf
f
dim.
p
cresc.
f
WB
p
Andante
WB
10
p
cresc.
mf
p
dolce
tr
cresc.
tr
f
tr

Moderato
UH
11
p
cresc.
mf
cresc.
f
dim.
p
mf
mf
mf
mf
WB
mf
mf
f
rit.
p
Allegro
M
12
p
f
p
f
f
p
cresc.
f
p
cresc.
f
dim.
LH
WB
p
dim. e rall.
pp

Allegro
13
M
p
cresc.
f
dim.
LH
M
p
cresc.
f
dim.
p
cresc.
f
p
f
p
cresc.

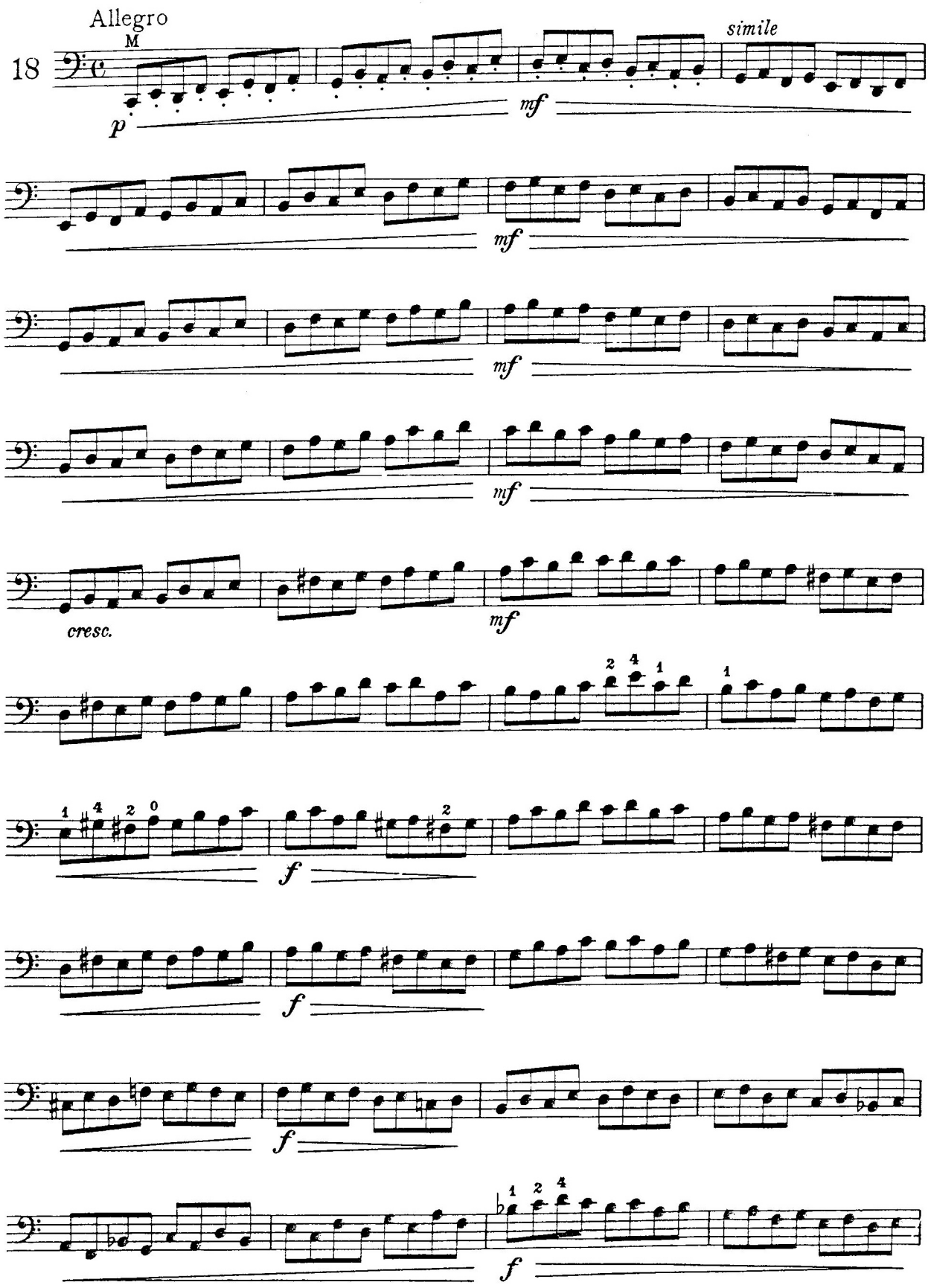

mf
dim.
p
f
LH
WB
rall.
ff
Allegro
14
LH M UH
WB
UH
p
WB
f
p
mf
cresc.
Pt.
pp
dim. e rall.

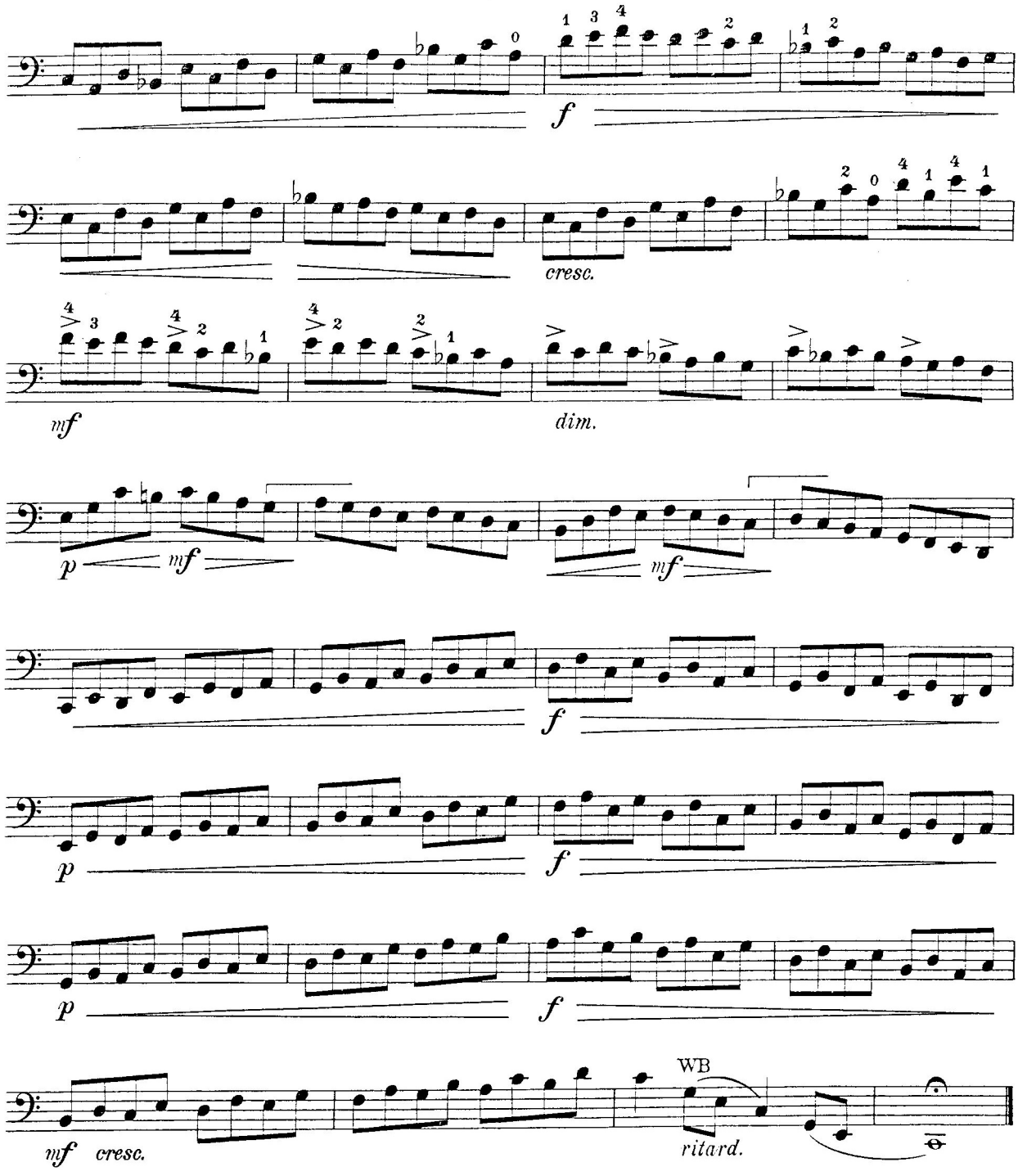

Allegro
WB
15
p
cresc.
f
dim.
p
dim.
pp
cresc.
p
cresc.

mf cresc.
f
dim.
p
sempre dim.
poco rall.
pp
Different Bowings
UH Pt. UH M UH Pt.
M
M
M

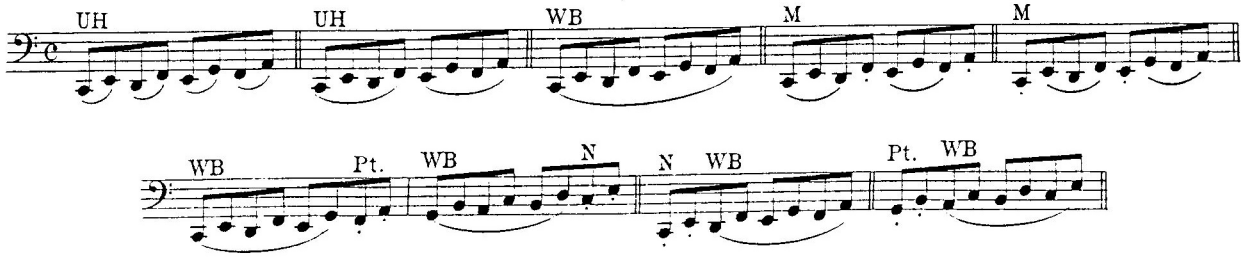

Maestoso
16
WB
f
mf
p
cresc.
mf
cresc.
f
p
mf
cresc.
cresc.
f
dim.
UH
p
WB
cresc.
f
p
cresc.
f
dim.
p
cresc.
f
dim.
p
cresc.
f pesante

Andante sostenuto
WB
17
p
mf
p
p
cresc.
f
dim.
p dim.
pp
p
p
mf
mf
mf
p
mf
dim. e ritard.
pp

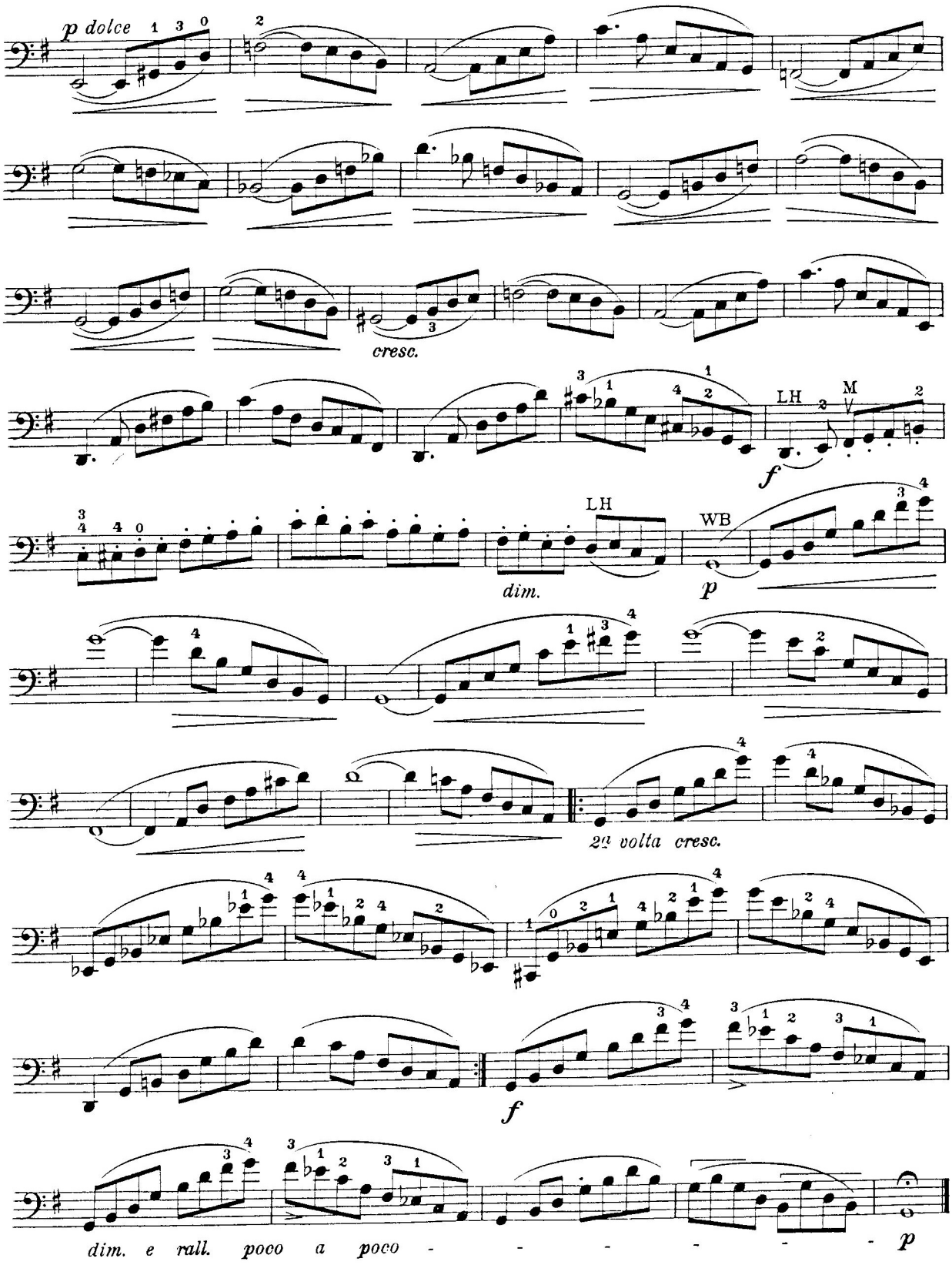

Allegro
M
18
p
mf
simile
mf
mf
mf
cresc.
mf
f
f
f
f

Other Bowings

Allegro
19
WB
p
cresc.
f
dim.
p dolce
cresc.
UH
f
WB
dim.
p
cresc.
IIa
dim.
cresc.
dim.

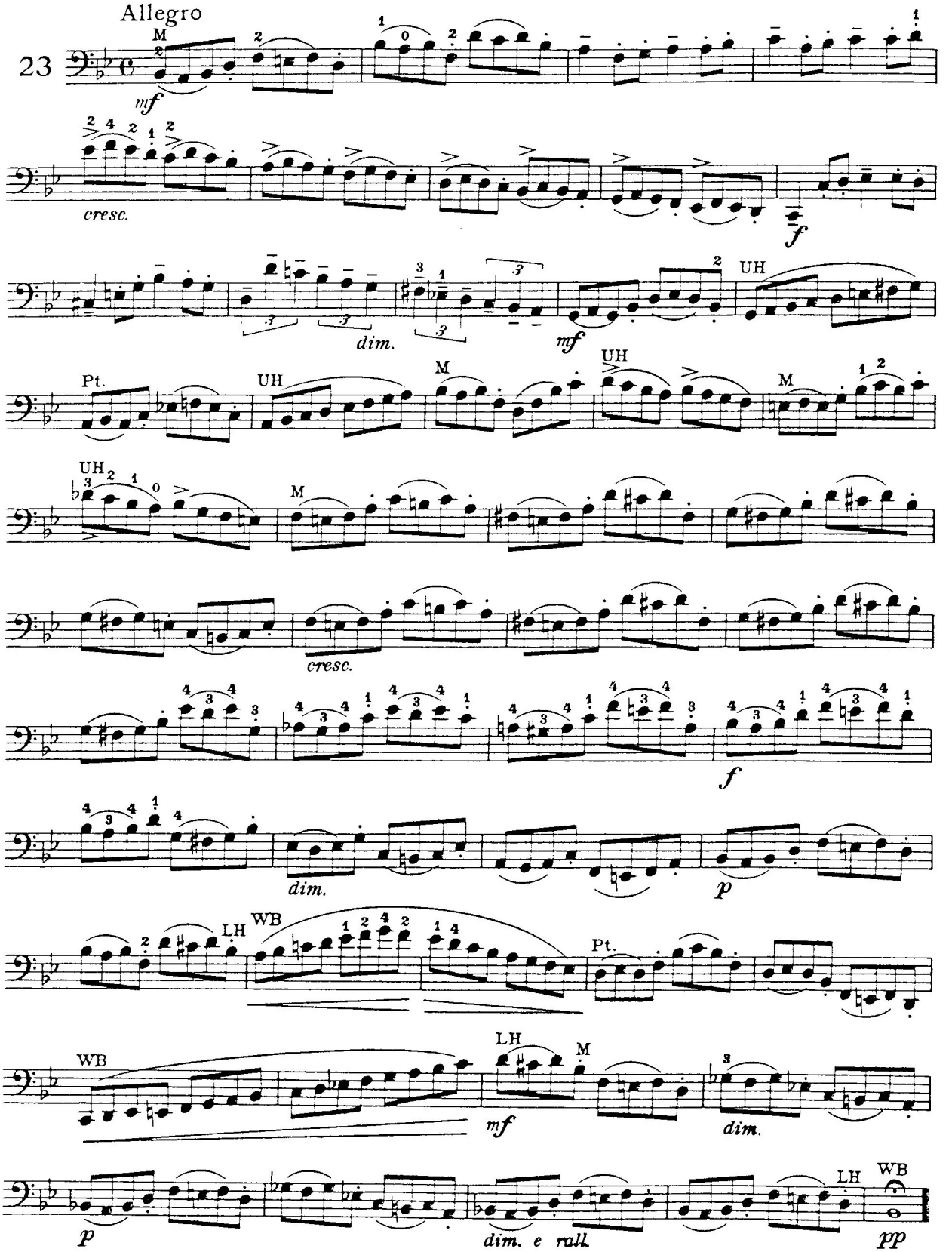

p dolce
cresc.
LH
M
f
LH
WB
dim.
p
2a volta cresc.
f
dim. e rall. poco a poco - - - - - - p

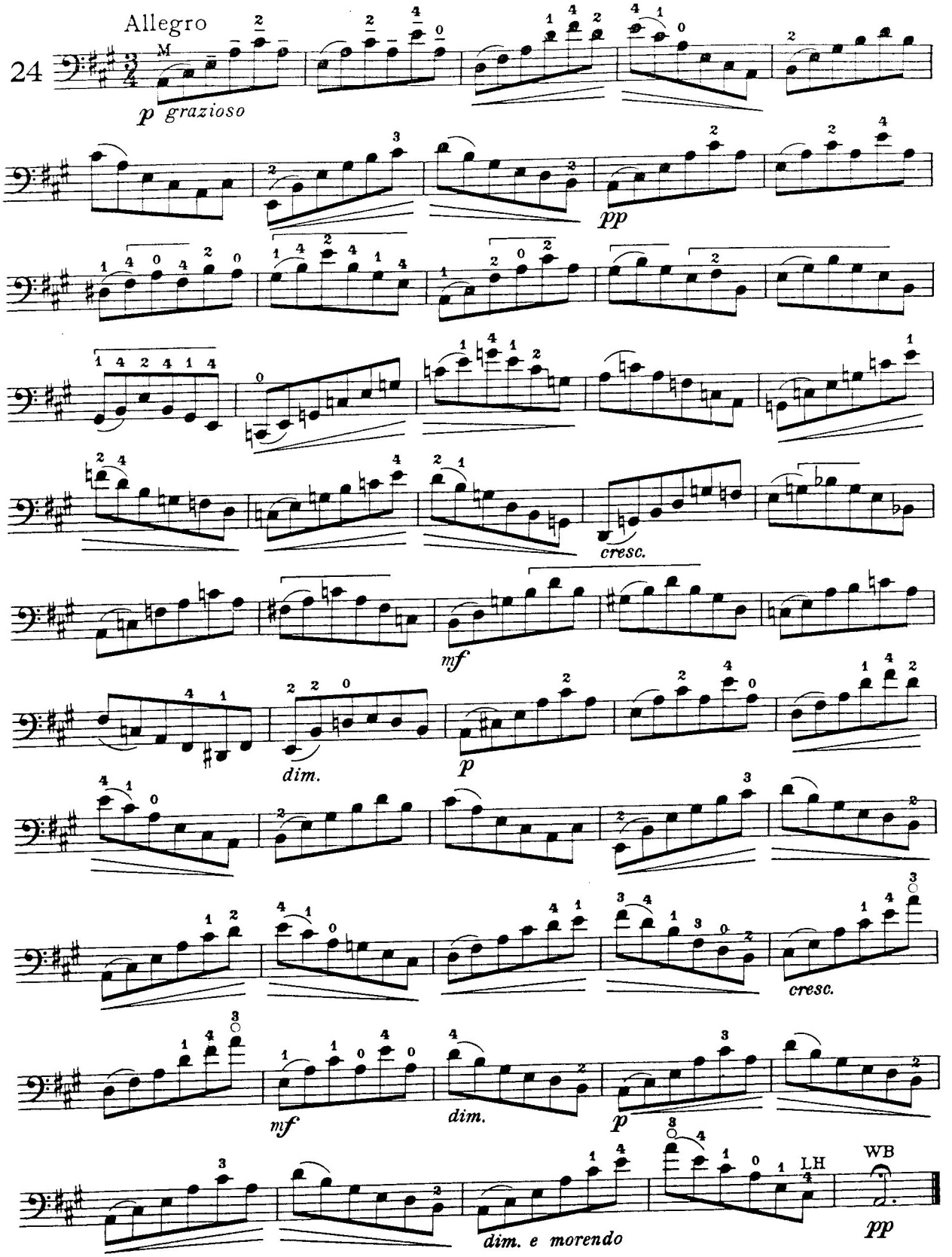

Allegro
M
20
p
p
dim.
pp
dim.
pp
cresc.
mf
f
p
mf
p
mp
p
cresc.
f
dim.
p

cresc.
f
dim.
LH
WB
p sempre dim. e rall.
pp
Allegro moderato
21
WB
Pt.
N
mf
f
dim.
mf
f
f
rall.
WB
mf

Allegro non troppo
22
M
p
cresc.
mf
dim.
sempre staccato
p
UH
Pt.
cresc.
f
UH
Pt.
p

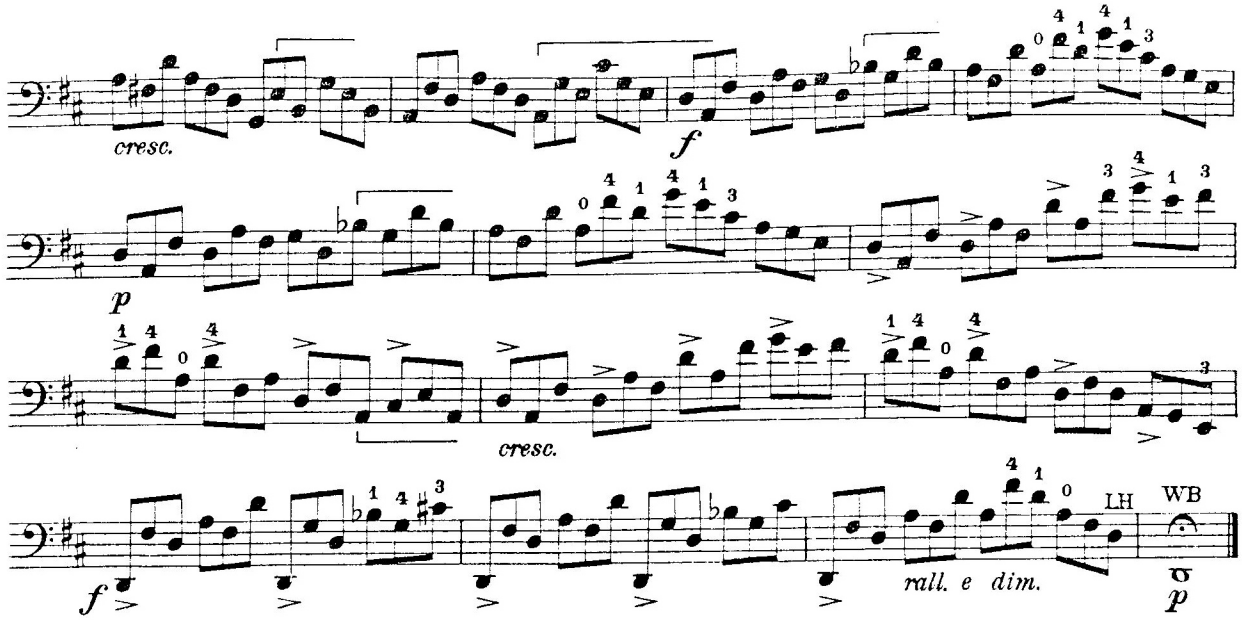

M
UH
dim.
pp
M
cresc.
mf
Ia
UH
UH
tr
M
tr
dim.
Pt.
rall.
p

Allegro
23
M
mf
cresc.
f
dim.
mf
UH
Pt.
UH
M
UH
M
UH
M
cresc.
f
dim.
p
LH
WB
Pt.
WB
LH
M
mf
dim.
p
dim. e rall.
LH
WB
pp

Allegro
24
M
p grazioso
pp
cresc.
mf
dim.
p
cresc.
mf
dim.
p
dim. e morendo
LH
WB
pp

Allegro ma non troppo

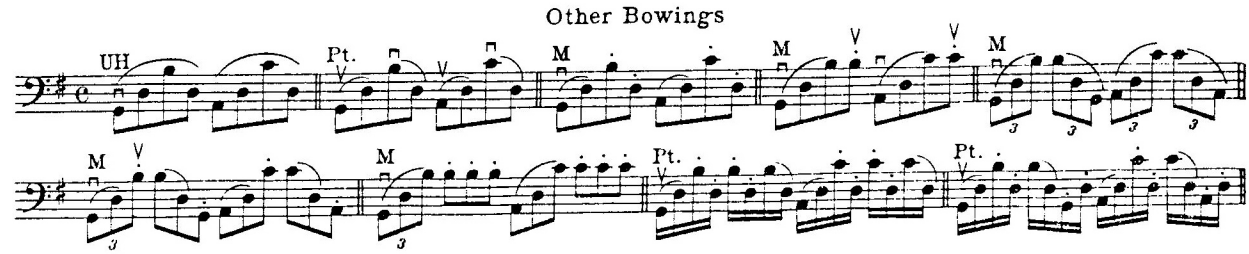

Arpeggios

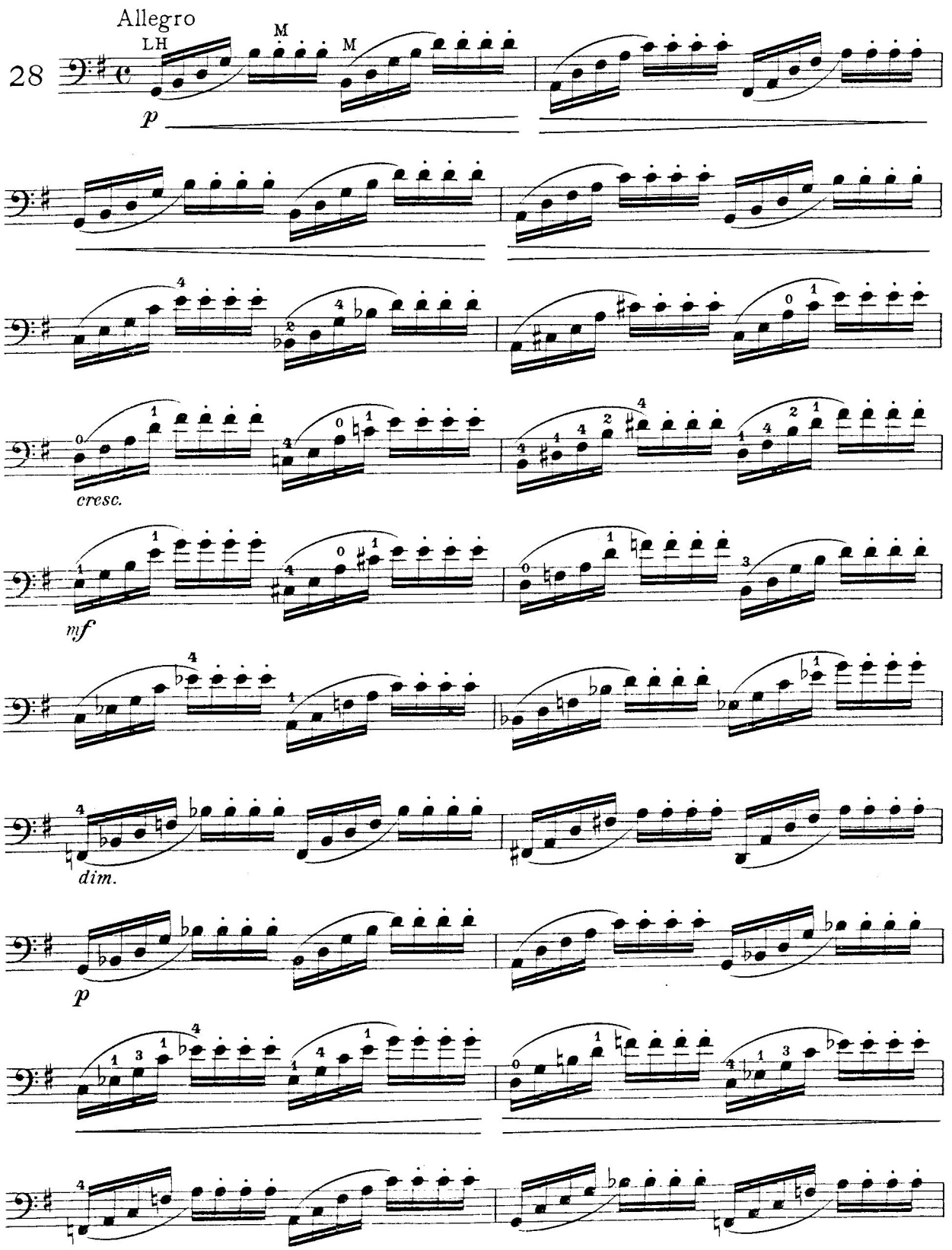

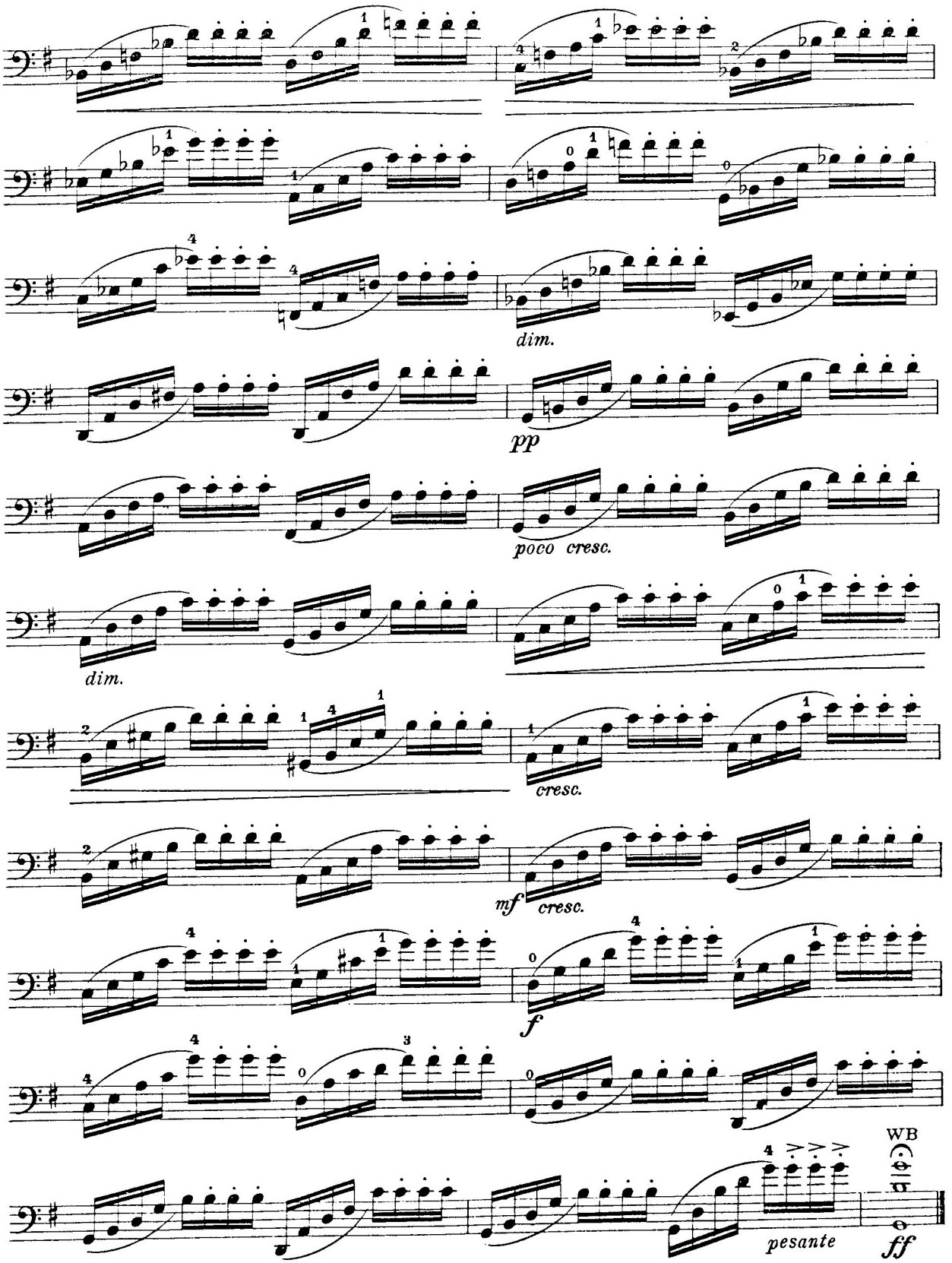
Other Bowings

Allegro
27
M
mf
LH
WB
f
mf
LH M
UH
f
M
mf
UH
f
mf
dim.
p
cresc.

UH
M
WB
mf
f
dim.
p
pp
cresc.
rall.

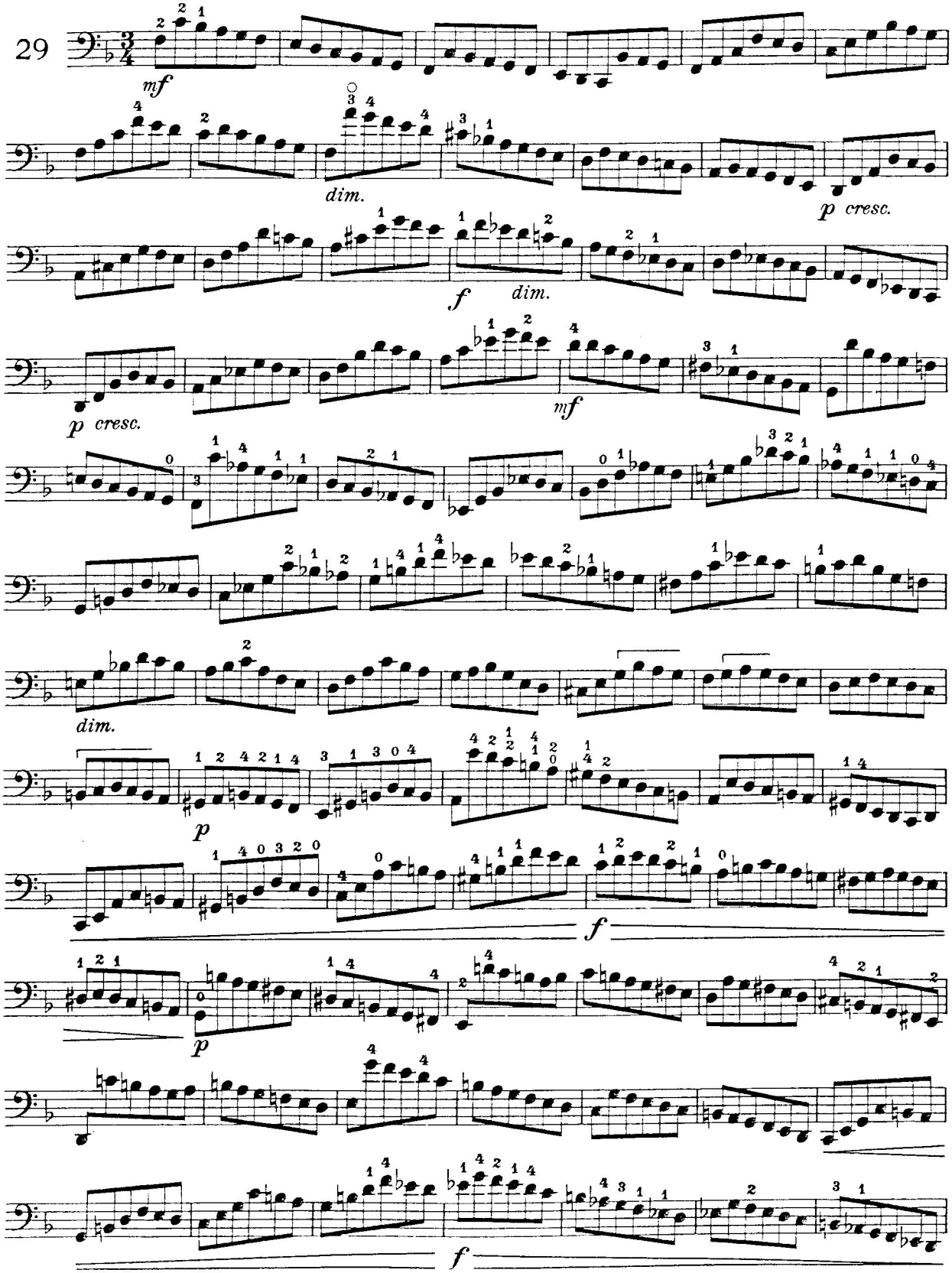

Allegro
LH
M
M
28
p
cresc.
mf
dim.
p

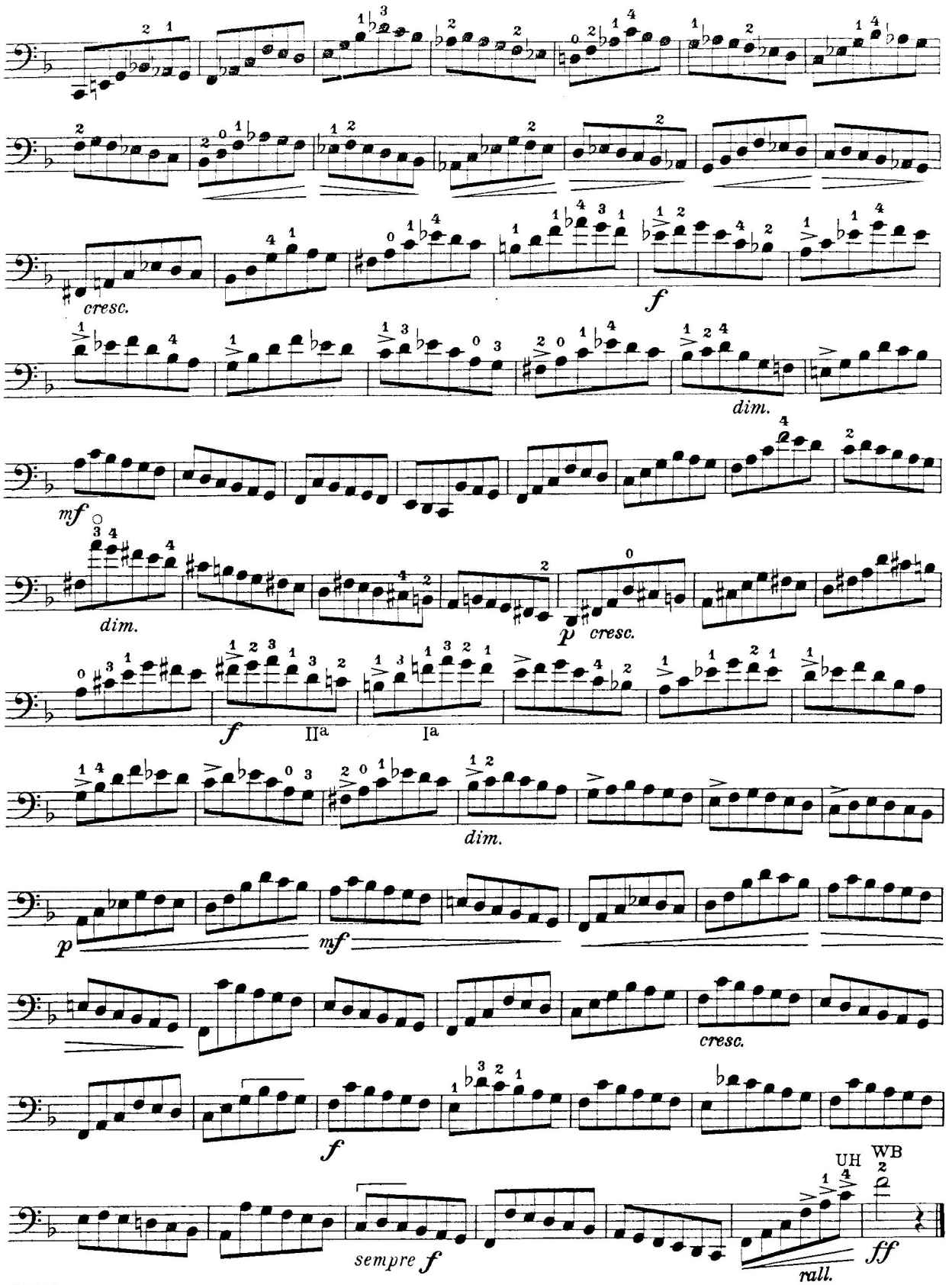

dim.
pp
poco cresc.
dim.
cresc.
mf
cresc.
f
pesante
WB
ff

Allegro

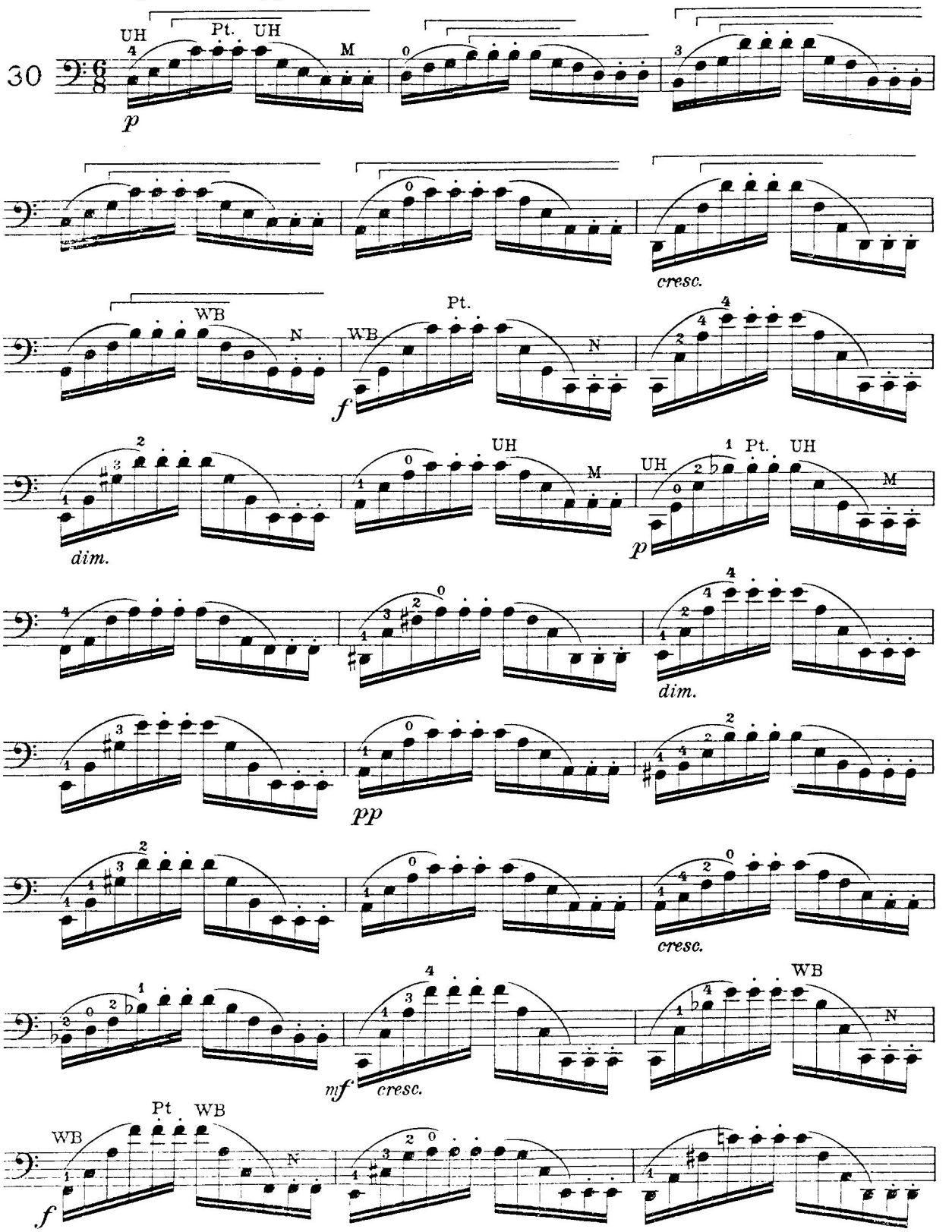
M or UH

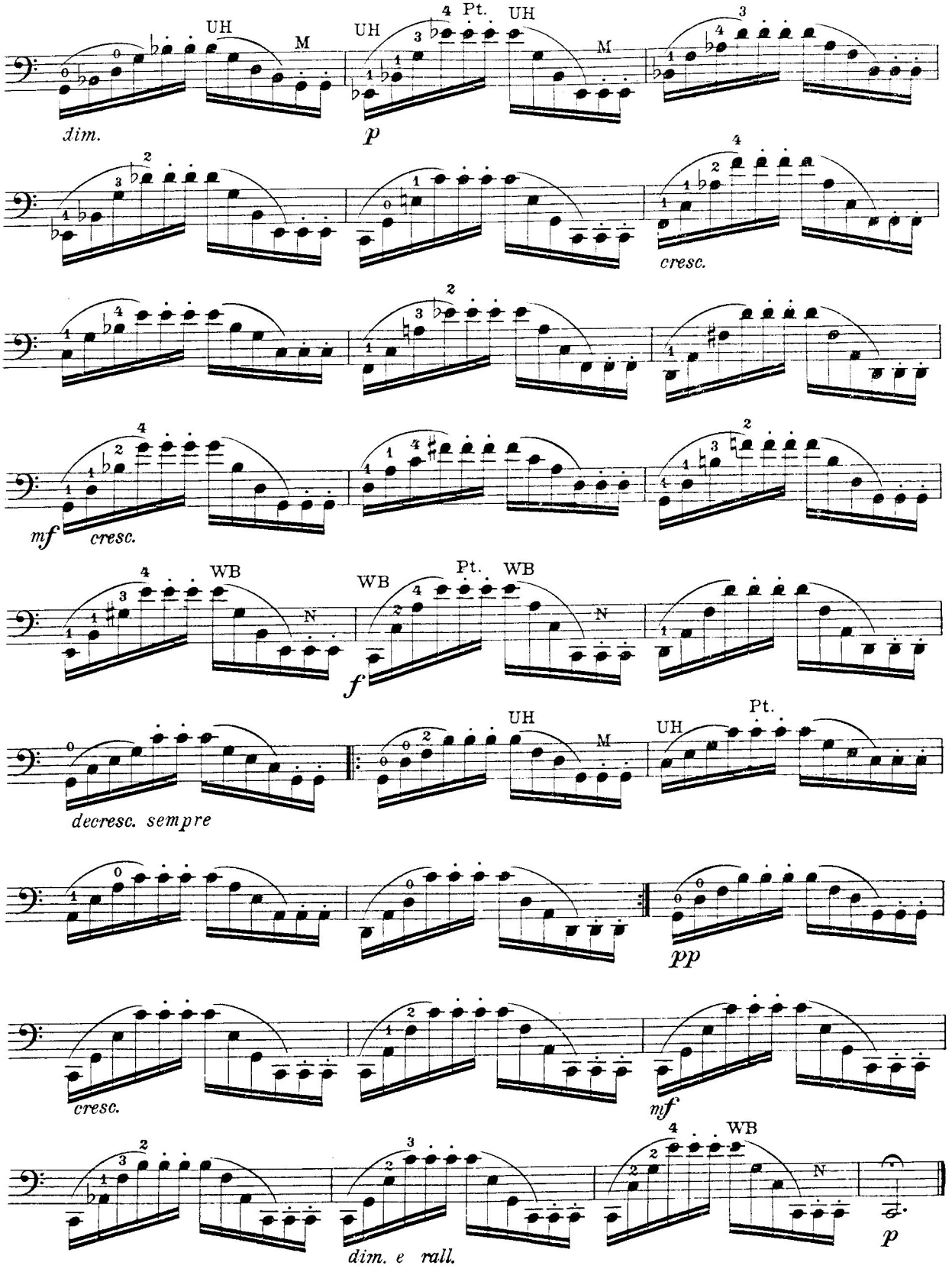
29

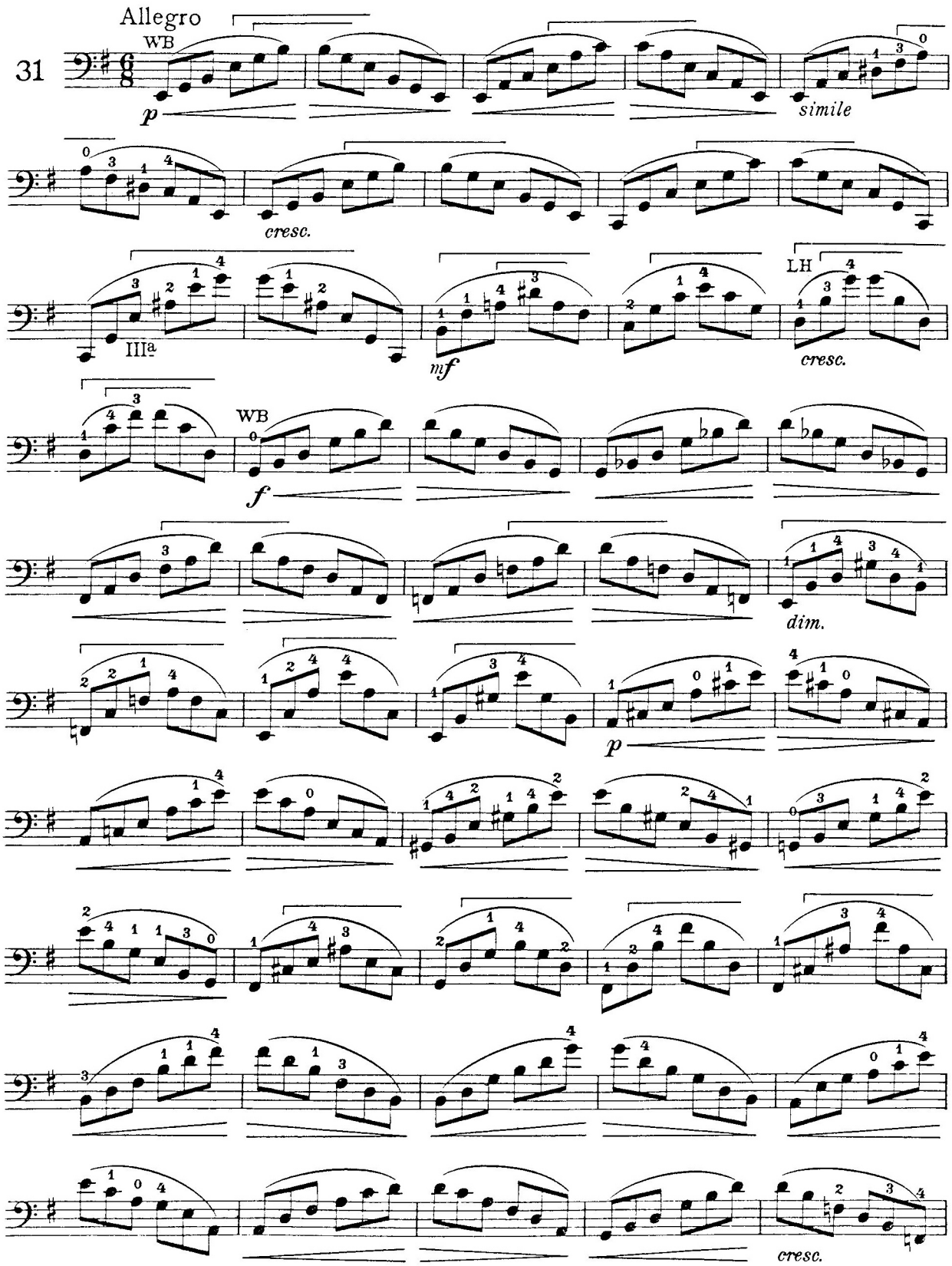

cresc.
f
dim.
mf
dim.
p cresc.
f
IIa
Ia
dim.
p
mf
cresc.
f
sempre f
UH WB
rall.
ff

Allegro non troppo

UH
M
dim.
UH
Pt.
UH
M
p
cresc.
mf
cresc.
WB
N
WB
Pt.
WB
N
f
decresc. sempre
UH
M
UH
Pt.
pp
cresc.
mf
dim. e rall.
WB
N
p

Allegro
31
WB
p
simile
cresc.
IIIa
mf
LH
cresc.
WB
f
dim.
p
cresc.

f
IIa
IIa
dim.
mf
dim.
p
pp
p
mf
mf
mf
rall.
p

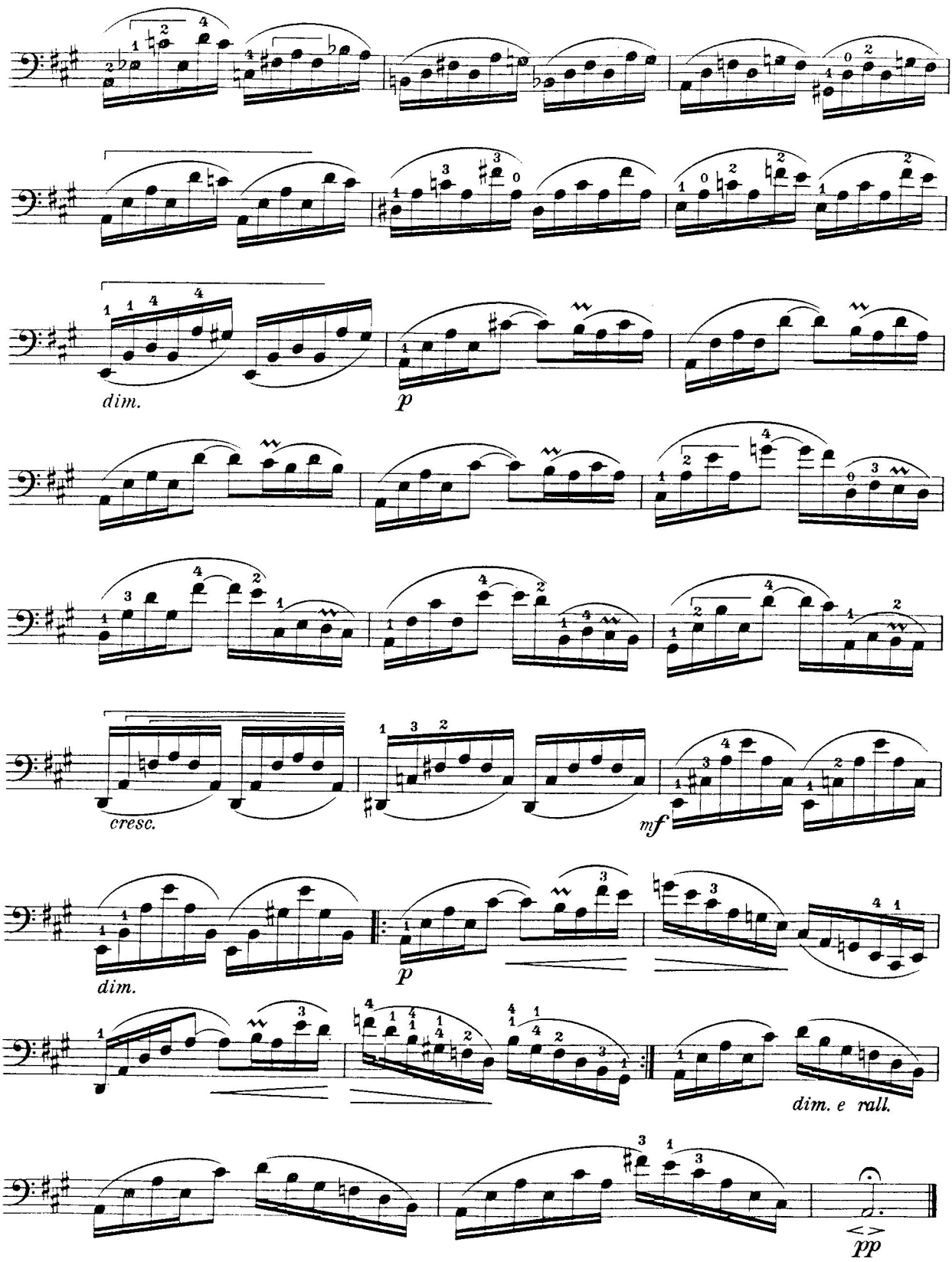

Allegro non troppo
32
M
f energico
UH
M
UH
M
UH
M
dim.
p

cresc.
f
dim.
p
cresc.
f
rall.
LH
WB
ff

Allegro non troppo
33
M
UH
UH
M
UH
p
cresc.
f
M
UH
Pt.
M
UH
M
p
cresc.
UH
WB
f
poco rall.
M
UH
M
p
cresc.
f
WB
UH
WB
dim.
M
p

cresc.
mf
M
UH
UH
mf
dim.
p
pp
poco cresc.
M
UH
p
M
UH
cresc.
M
f
UH
M
sempre f
rall.
UH
WB
ff

Allegro non tanto
34
WB
p dolce
UH
WB
cresc.
mf

dim.
p
cresc.
mf
dim.
p
dim. e rall.
pp

EK-2:

Sebastian LEE,
Forty Melodic and Progressive Etudes for Violoncello, Op. 31
(G. Schirmer, Inc.)

SCHIRMER'S LIBRARY
OF MUSICAL CLASSICS

SEBASTIAN LEE

Op. 31

Forty Melodic and Progressive Études

For Violoncello

Edited and Fingered by

LEO SCHULZ

Book I contains a Biographical Sketch of the Composer by

RICHARD ALDRICH

IN TWO BOOKS

Book I (Nos. 1-22) — Library Vol. 639

Book II (Nos. 23-40) — Library Vol. 640

G. SCHIRMER, Inc.

Distributed by
HAL LEONARD PUBLISHING CORPORATION
Winona, MN 55987 Milwaukee, WI 53213

Copyright, 1902, by G. Schirmer, Inc.
Copyright, renewed, 1930, by Leo Schulz
Copyright renewal assigned, 1931, to G. Schirmer, Inc.

Printed in the U. S. A.

Forty
Melodic and Progressive Études.

⊓ Down-bow.
∨ Up-bow.

SEBASTIAN LEE. Op.31, Book 1.

1. Exercise in the broad style of bowing.

Andante.

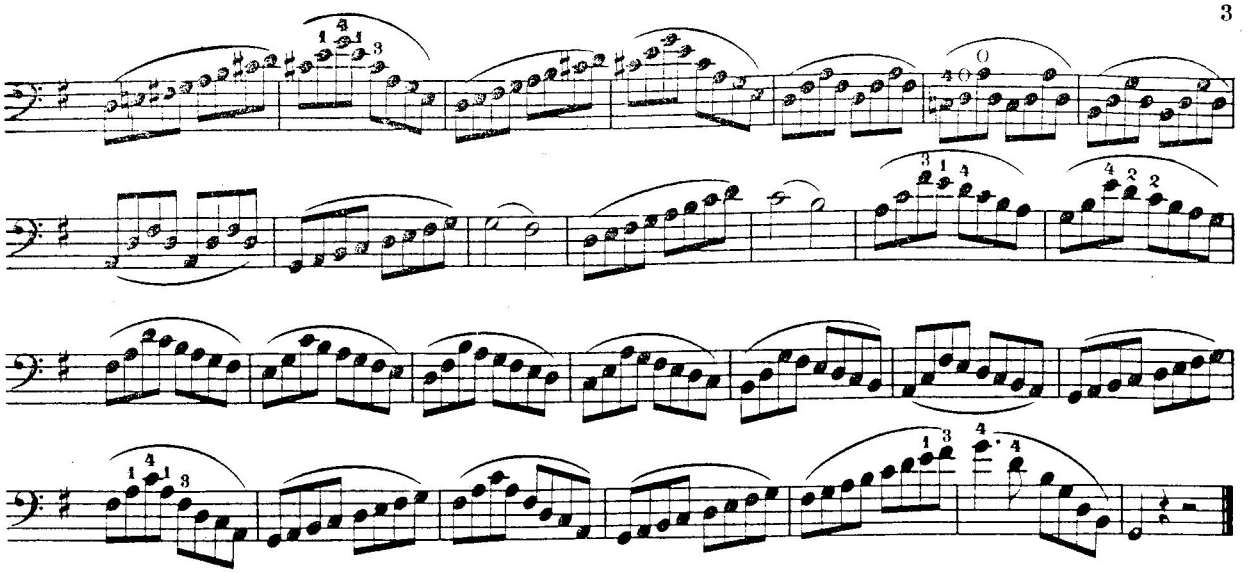

2. Exercise on the Legato.

Allegro moderato.

Copyright, 1902, by G. Schirmer (Inc.) *Copyright renewed, 1930, by Leo Schulz*
Copyright renewal assigned, 1931, to G. Schirmer (Inc.) Printed in the U. S. A.

3. Melodic Exercise.

Allegretto.

4. Scherzo.

Allegretto con moto.

5. Exercise on the Legato.

Allegro con moto.

6. Melodic Exercise.

Allegro.

7. Exercise on the Legato.

Moderato.

espressivo

D-str.

Allegro non troppo. 8. Exercise for the Right Wrist.

Moderato.

9. Melodic Exercise.

Allegretto.

10. Rondo.

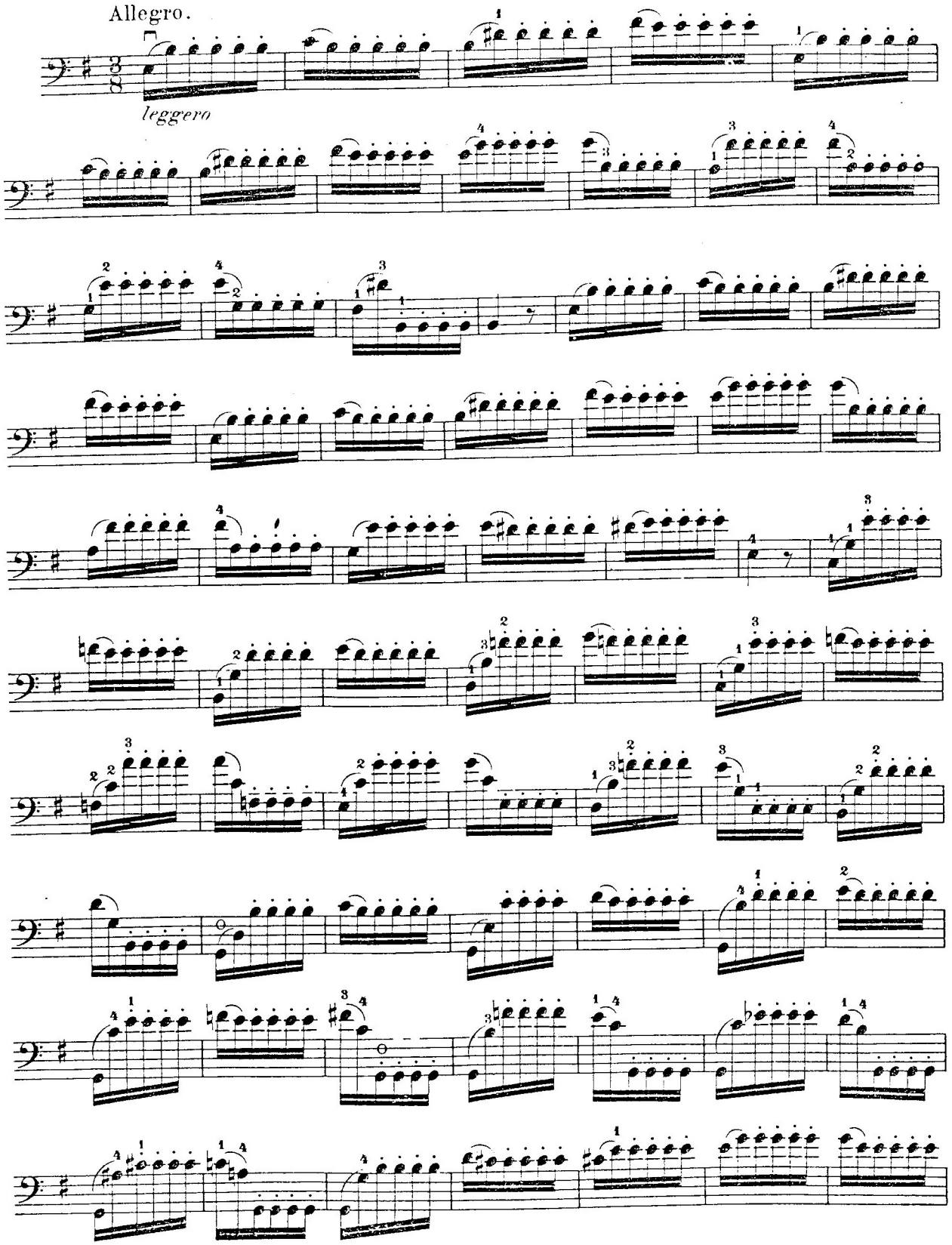

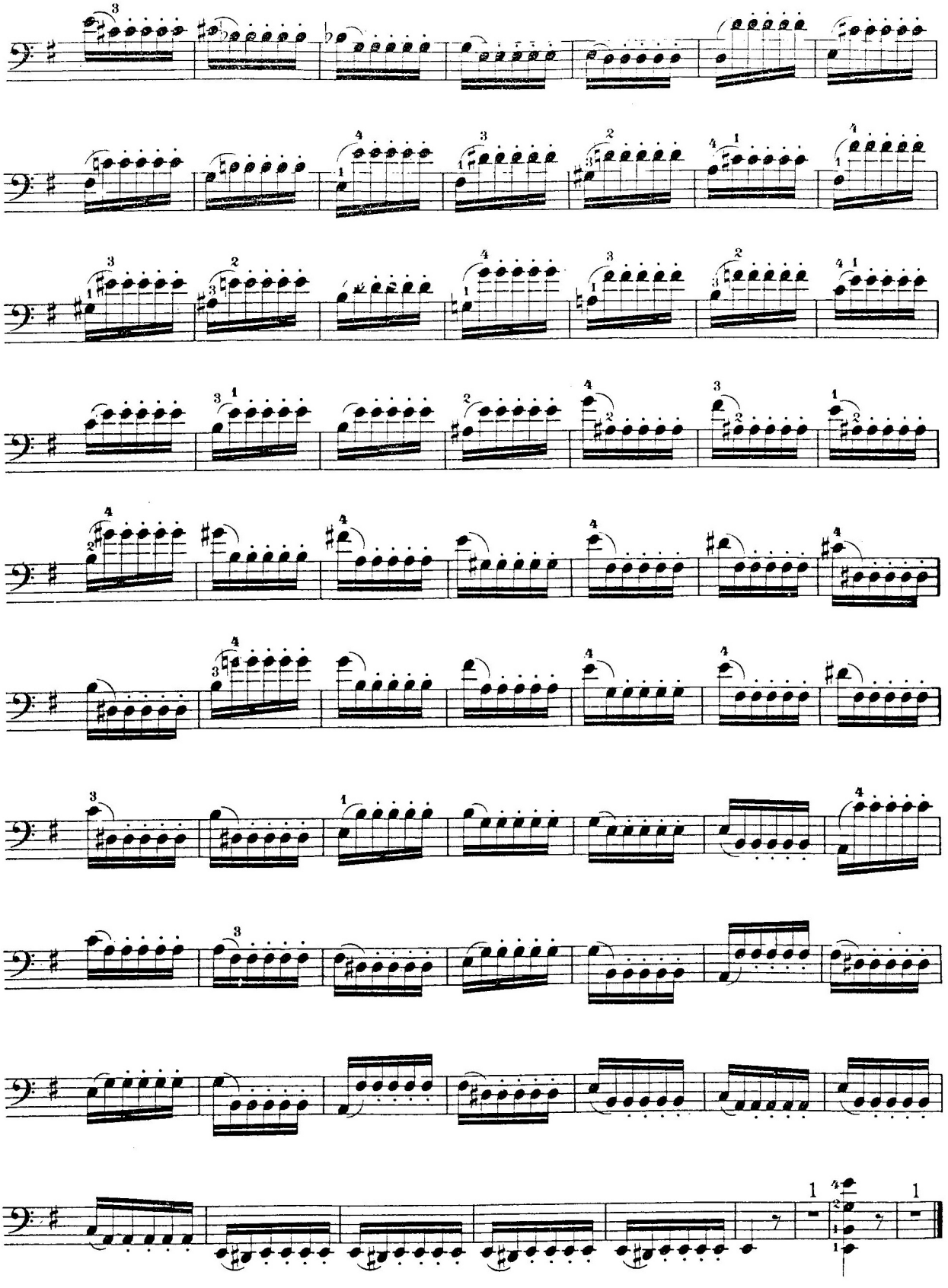
II. Melodic Exercise.

Allegretto con moto.

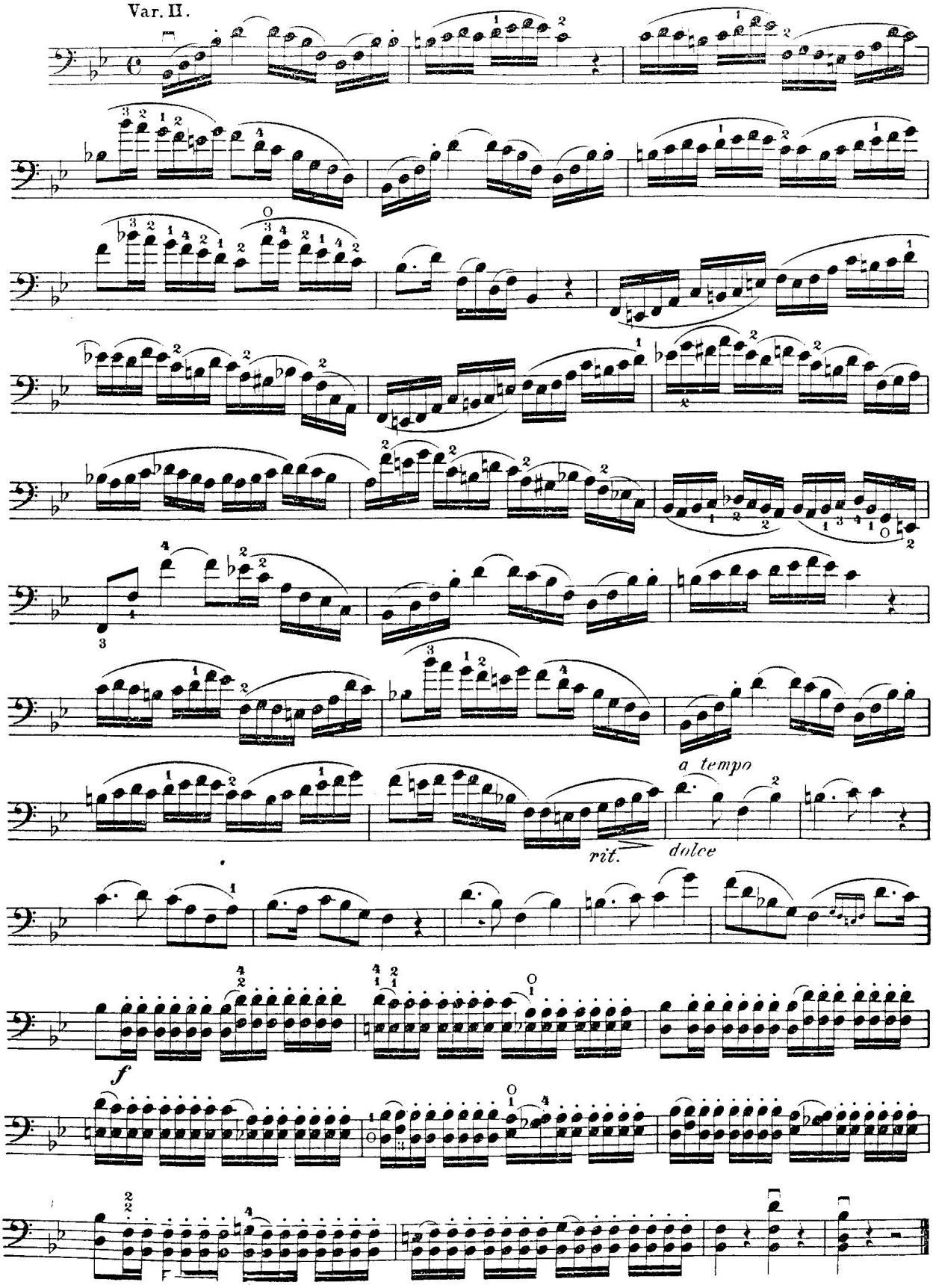
12. Exercise for the Right Wrist.

13. Theme and Variations.

Var. II.
a tempo
rit.
dolce
f

14. Exercise in Dotted Notes.

Maestoso.

*) Different bowings:

15. Facility in Bowing.

Moderato.

16. Exercise on the Inverted Mordent.

Andante con moto.

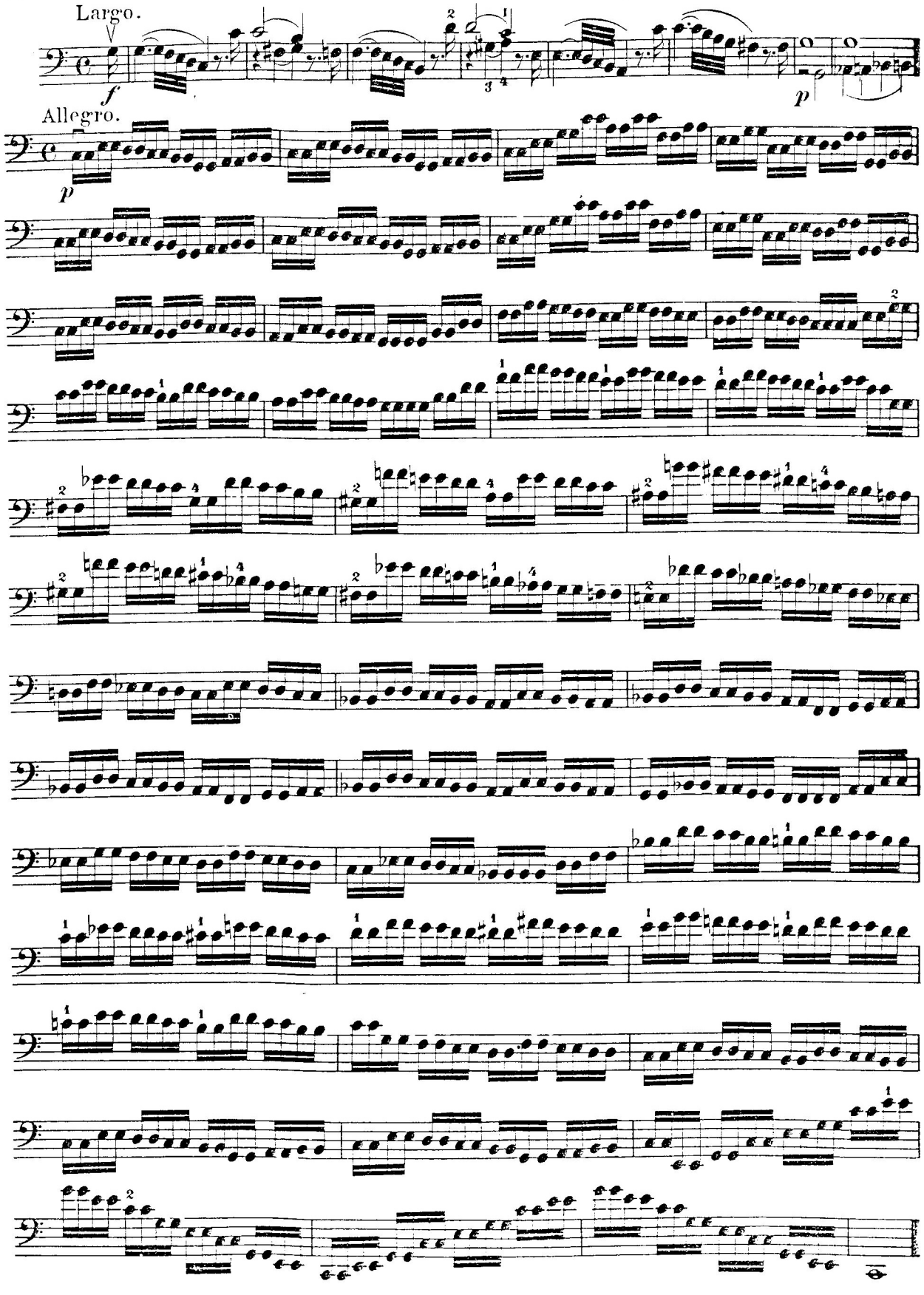
17. Facility in Bowing.

Allegro moderato.

18. Exercise in Detached Bowing.

20. Exercise on the Trill.

Allegretto.

G-str.

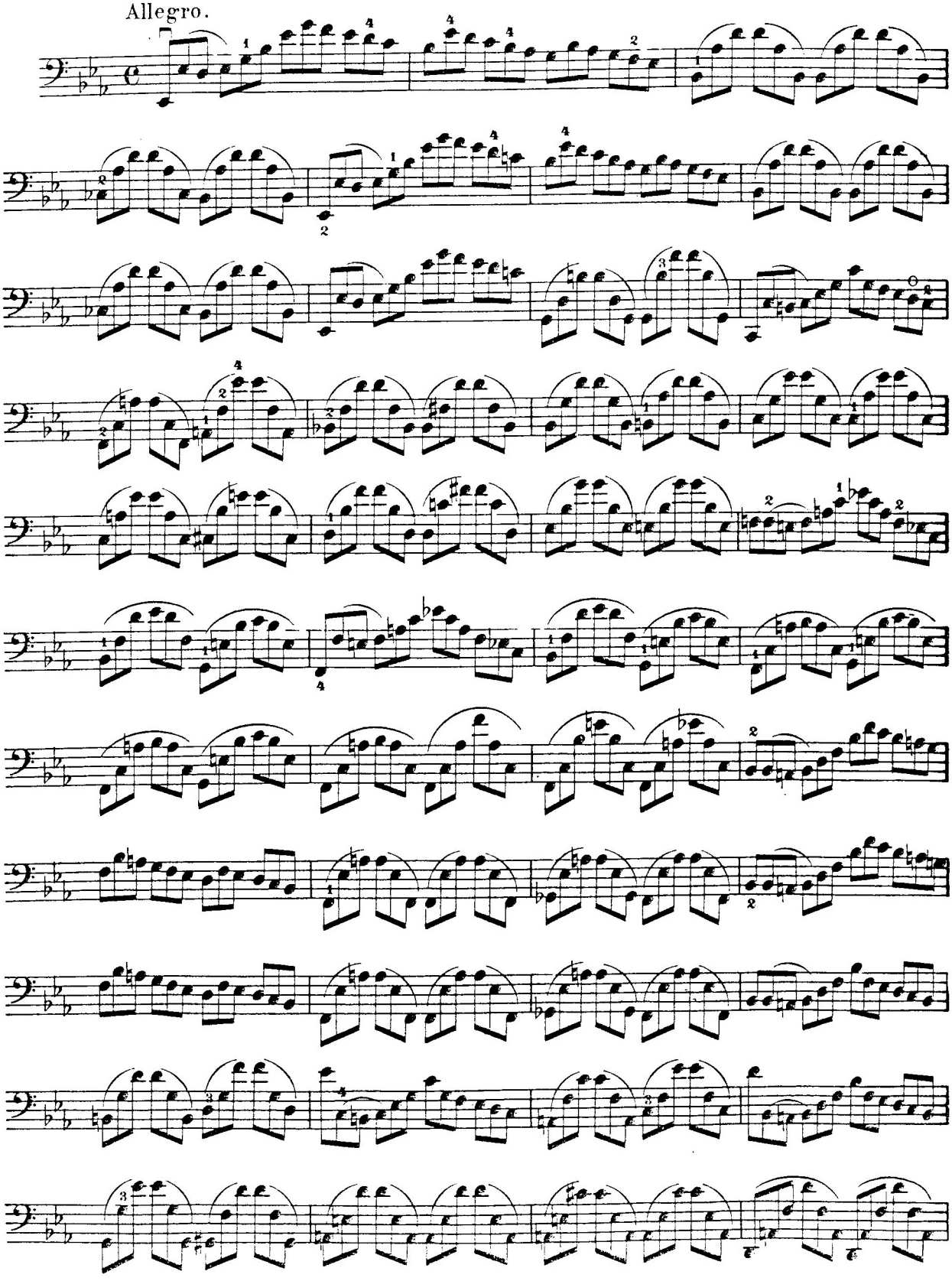
21. Exercise in employing the Thumb.

Allegro.

22. Exercise in Arpeggios.

Allegro.

Melodische und progressive Etüden

Revidiert von Hugo Becker

Sebastian Lee, op. 31

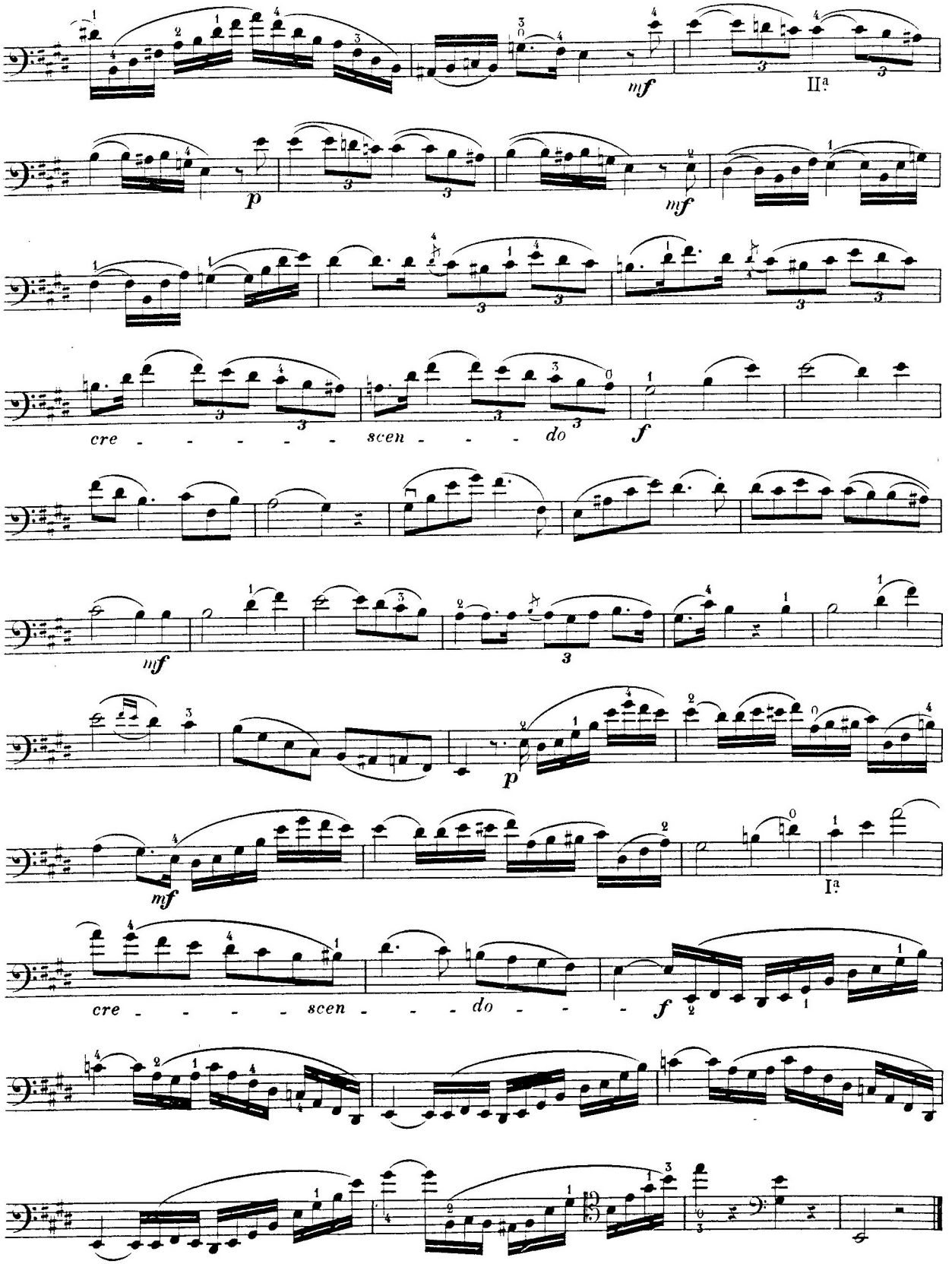
Cantabile

Adagio

23

f
mf
f
p
mf
mf
cre - - - - - scen - - - - - do
f
mf
cre - - - - - scen - - - - - do
f
mf
dim. - - - - -

Vsel. 28/2

Doppelgriffe · Notes doubles · Double-Stops

V. sel. 28/2

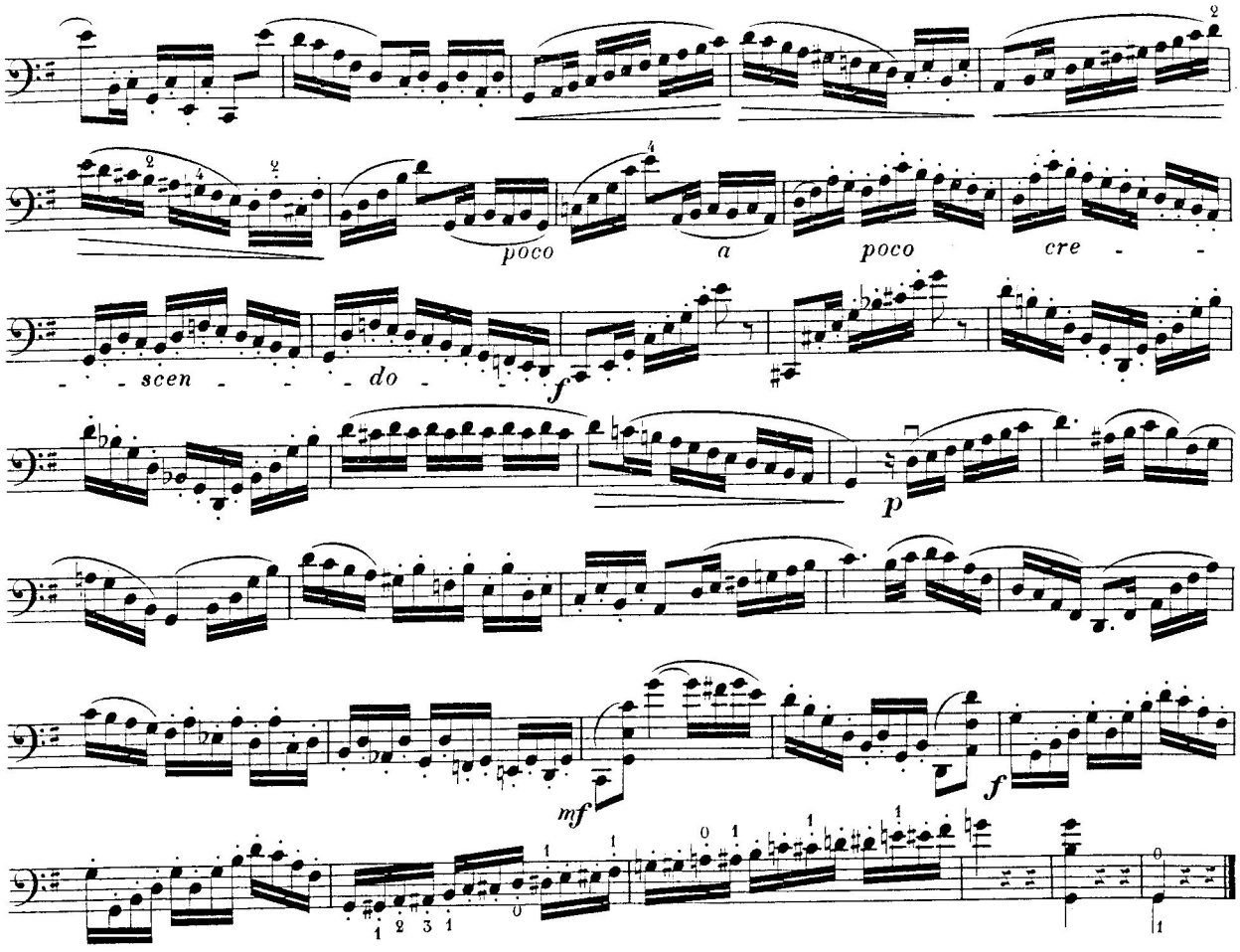

Staccato

Verschiedene Stricharten · Différents coups d'archet · Various Bowings

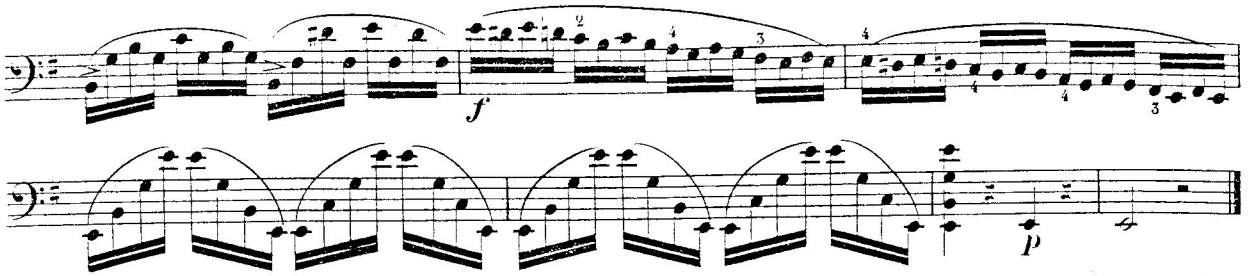

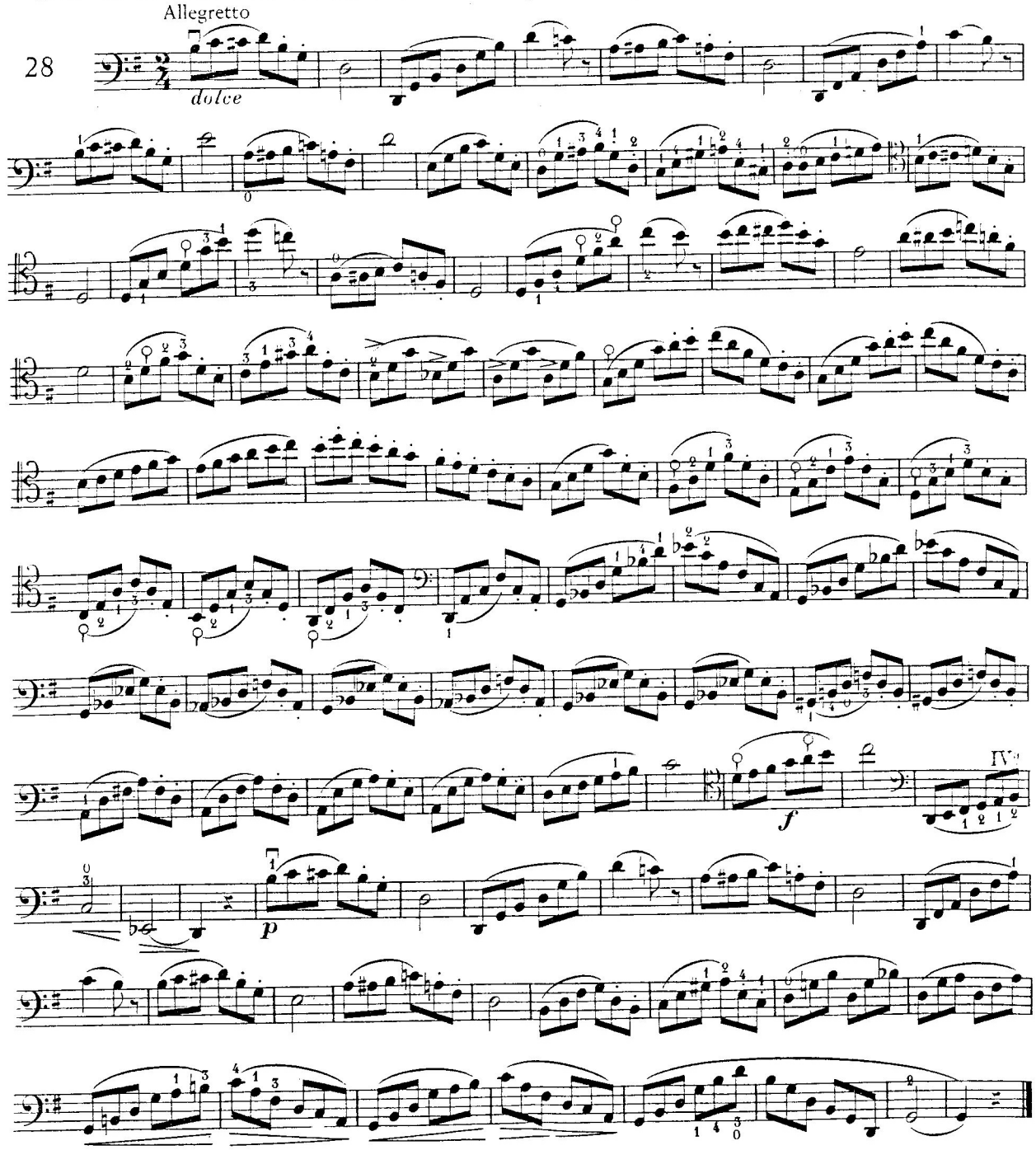
Gebrochene Akkorde · Arpèges · Arpeggios

cresc.
f
dolce
cresc.
f
mf

Der Gebrauch des Daumens · L'emploi du pouce · Use of the Thumb

Erzielung eines breiten Striches
Conduire l'archet largement · For a Broad Bowing Style

Vor- und Doppelschläge
L'appoggiature et le grupetto · Appoggiatura and Turn

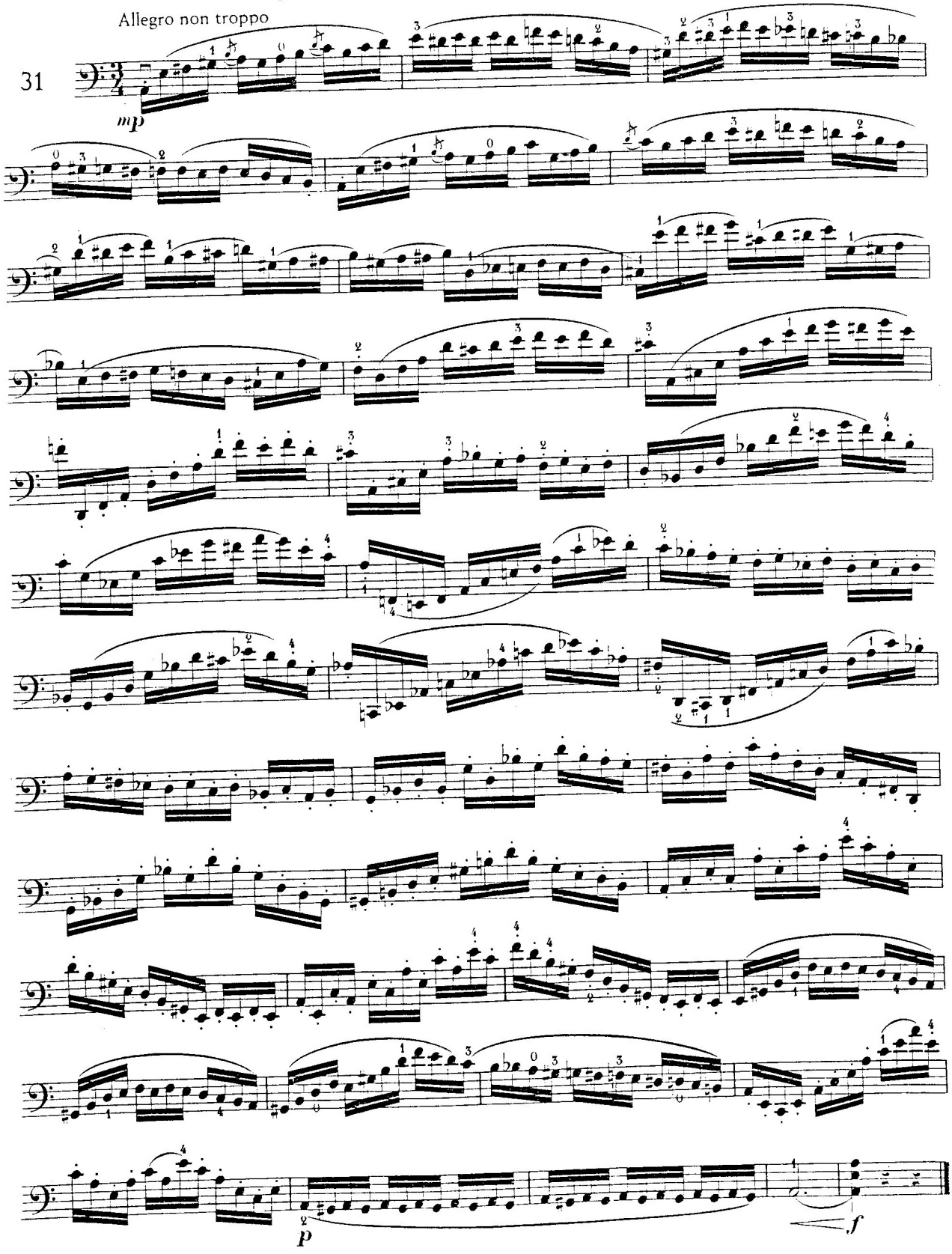

p
pp
p
mf
f
p
Allegretto grazioso
mp
mf
p
p
mf
f

Abwechselnder Bogenstrich · Varieté d'archet · Changing Bowings

Allegro non troppo

31

Das rechte Handgelenk · L'articulation du poignet droit · The right Wrist

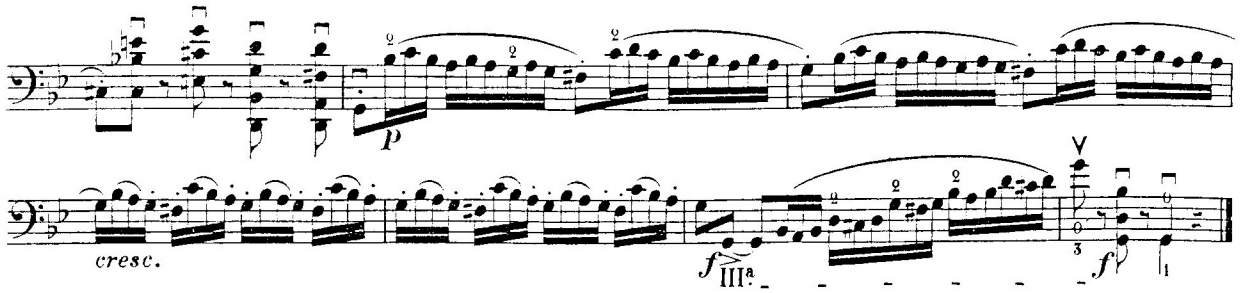

Charakteristische Etüde · Etude caractéristique · Characteristic Study

Allegro risoluto

33

Charakteristische Etüde · Etude caractéristique · Characteristic Study

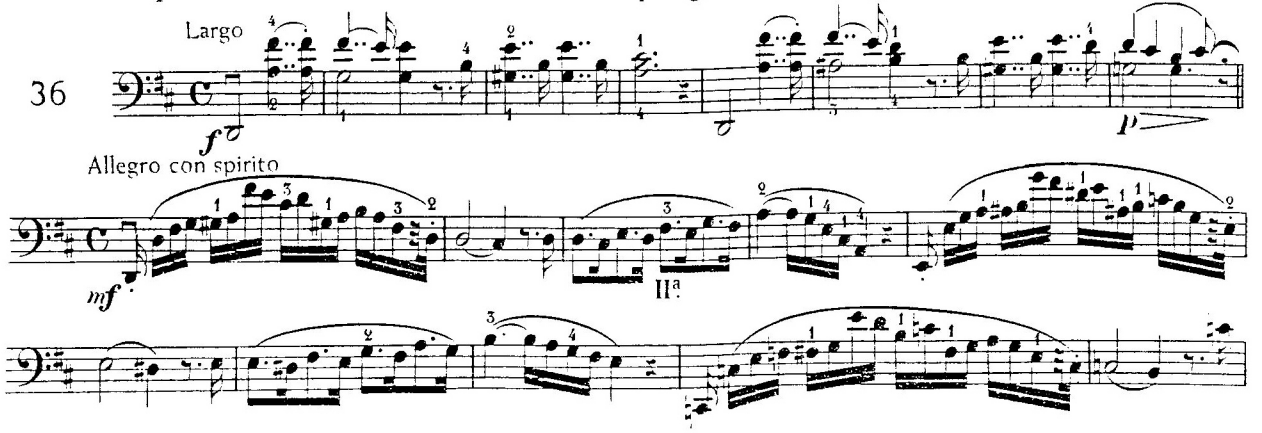
34 Allegro agitato

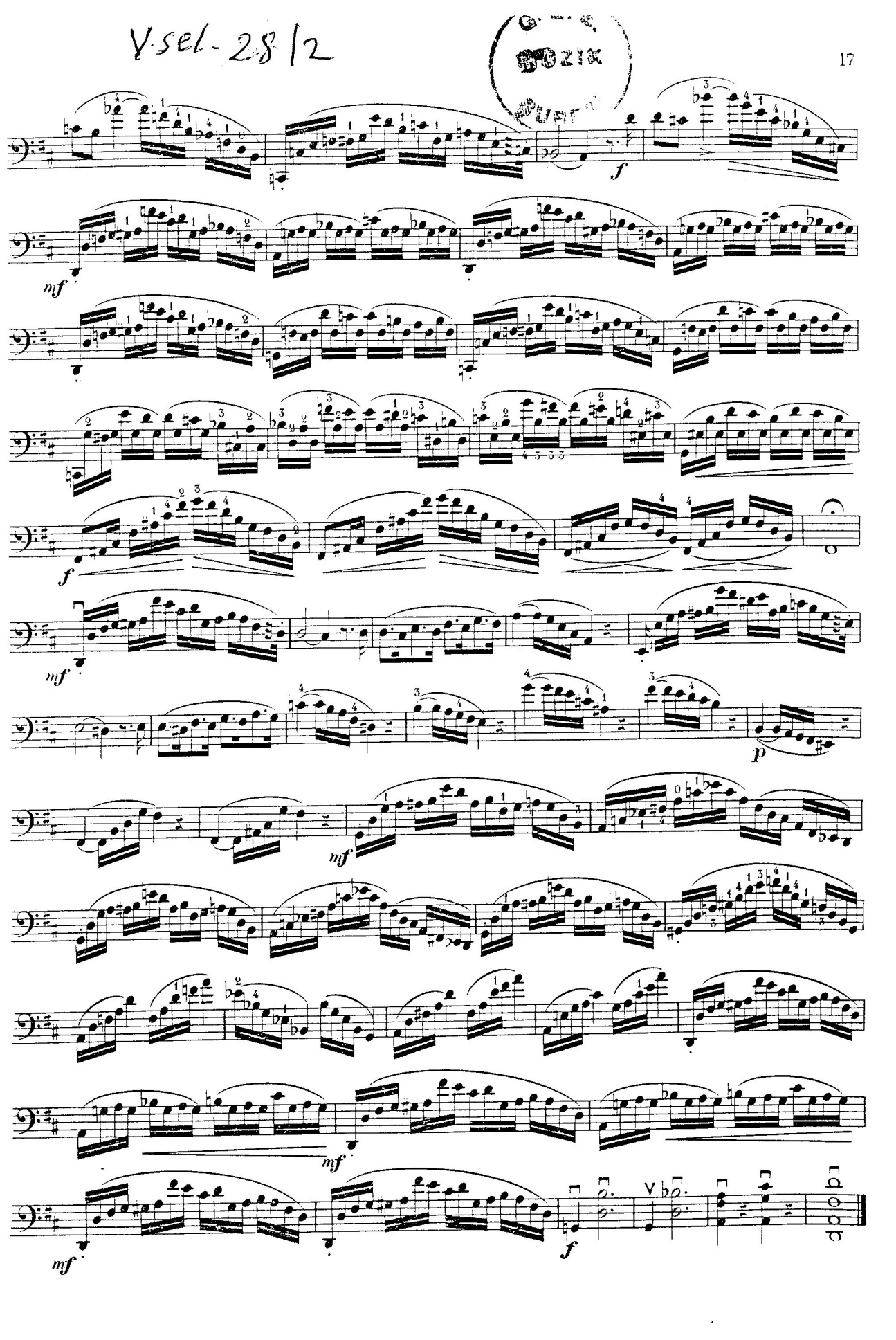

Der Triller · Le trille · The Trill

Fingerfertigkeits-Etüde
Etude pour donner de l'elasticité au poignet · Finger Dexterity Study

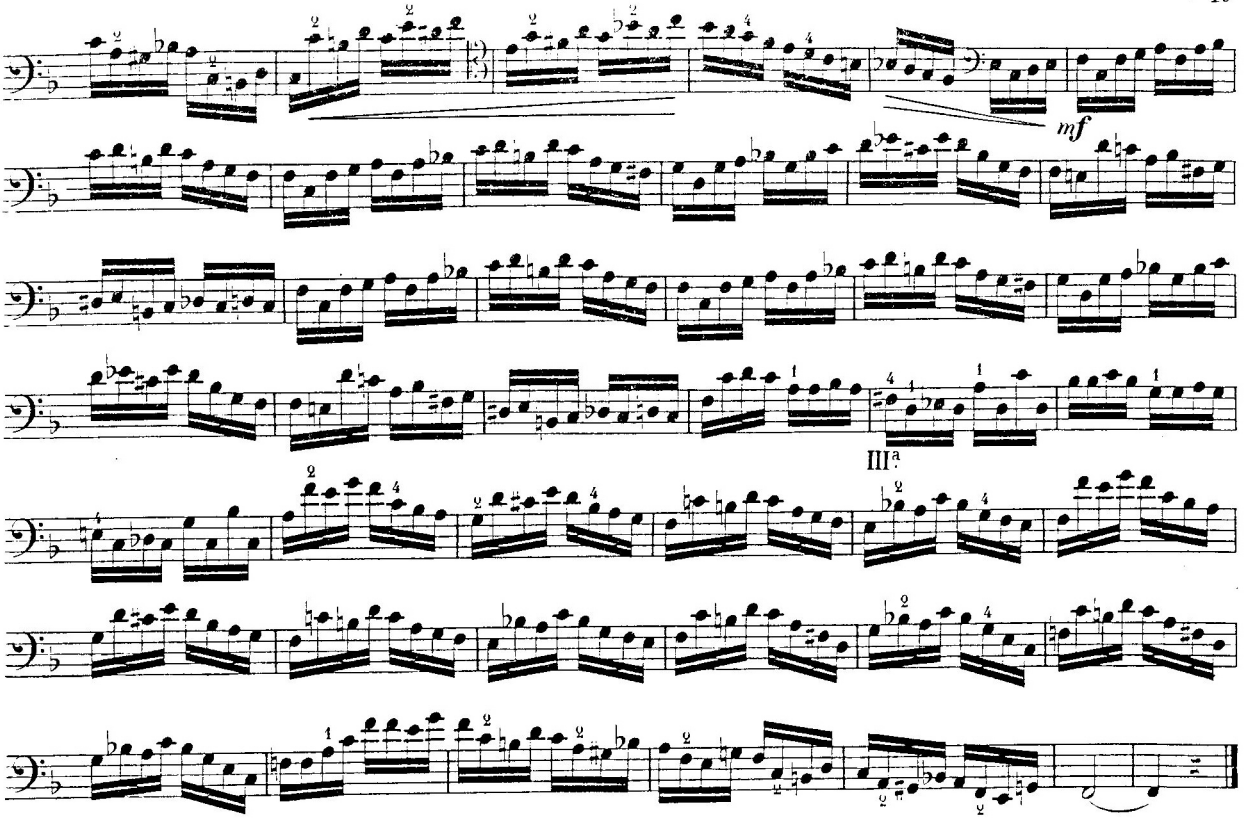

f
mf
f
mf
p
mf
mf
mf

Lockerungs-Etüde · Etude de la détaché légère · Relaxation Study

Allegro moderato

37

Doppelgriffe · Notes doubles · Double-Stops

Chromatische Etüde · Etude chromatique · Chromatic Study

Allegro non troppo

p
p
dim.
f
ff

Oktaven

Allegro brillante

f
p
cresc.
mf
p
mf
f
ff